

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZELKÓW

TEKST JEDNOLITY

Załącznik nr 1 do uchwały Nr XIX/96/2012 Rady Gminy Szelków z dnia 28 czerwca 2012r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szelków.

SPIS TREŚCI:	str.
Uchwała Rady Gminy z uzasadnieniem	5
Sporządzający Studium i jednostki autorskie	7
Wprowadzenie – zakres zmiany studium	8
1. Wstęp	8
2. Zakres studium	9
3. Podstawy prawne	13
4. Materiały wyjściowe	14
CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	16
1. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE	17
1.1. Uwarunkowania zewnętrzne	17
1.2. Uwarunkowania wewnętrzne	18
1.2.1. Uwarunkowania wynikające z istnienia lokalnych wartości środowiska przyrodniczego	18
1.2.2. Funkcjonowanie środowiska przyrodniczego	22
1.2.3. Zagrożenia środowiska przyrodniczego	23
1.2.4. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustaw szczególnych	23
1.3. Analiza słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń rozwoju gminy w zakresie przyrodniczym i krajobrazowym	25
2. ZAGOSPODAROWANIE	26
2.1. Osadnictwo na terenie gminy Szelków	26
2.1.1. Geneza osadnictwa	26
2.1.2. Ocena struktury przestrzennej i stanu zagospodarowania gminy Szelków	26
2.2. Środowisko kulturowe – wartości i zasady ochrony	28
2.3. Mieszkalnictwo	30
2.4. Usługi	30
2.5. Uwarunkowania i możliwości rozwoju przestrzennego gminy związane z układem komunikacyjnym	31
2.5.1. Układ komunikacyjny i warunki jego usprawnienia.	31
2.5.2. Mocne i słabe strony układu komunikacyjnego.	35
2.5.2.1. Uwarunkowania komunikacyjne ograniczające rozwój przestrzenny gminy.	35
2.5.2.2. Uwarunkowania sprzyjające rozwojowi przestrzennemu	35
2.5.3. Cele i polityka rozwoju komunikacji w gminie Szelków.	35
2.5.4. Zasady kształtowania sieci drogowej.	36

2.5.5. Zasady polityki parkingowej.	38
2.5.6. Zasady ograniczania przed hałasem i skażeniami drogowymi	39
2.6. Infrastruktura techniczna	40
2.6.1. Uwarunkowania rozwoju gminy wynikające z funkcjonowania systemów infrastruktury technicznej	40
Zaopatrzenie w wodę	40
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	42
Usuwanie i utylizacja odpadów	43
Zaopatrzenie w gaz i ciepło	43
Elektroenergetyka	43
Telekomunikacja	44
2.6.2. Mocne i słabe strony zaopatrzenia gminy Szeków w urządzenia infrastruktury technicznej	44
3. SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA	45
3.1. Infrastruktura społeczna	45
3.1.1. Założenia demograficzne	45
3.1.2. Jakość życia mieszkańców	46
3.1.3. Rynek pracy i bezrobocie	46
3.2. Rolnicza przestrzeń produkcyjna	48
3.3. Struktura władania gruntami	51

CZĘŚĆ II --- KIERUNKI ROZWOJU

1. USTALENIA OGÓLNE	55
2. Struktura przestrzenna gminy Szeków	57
3. Lokalne wartości środowiska przyrodniczego i zagrożenia środowiskowe	59
4. Obszary objęte lub wskazane do objęcia ochroną na podstawie przepisów szczególnych	61
4.1 Obszary i obiekty ochrony przyrody	61
4.2 Ochrona środowiska kulturowego	63
5. Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym wyłączone z zabudowy	65
6. Ochrona przed uciążliwościami ze strony terenów urządzeń komunikacji	65
7. Tereny urządzeń infrastruktury technicznej objęte ochroną lub zagrażające otoczeniu	67
8. Tereny urządzeń infrastrukturalnych wskazane do objęcia ochroną	70
9. Ochrona przeciwpowodziowa	71
10. Obszary zabudowane, ze wskazaniem, w miarę potrzeby, terenów wymagających przekształceń lub rehabilitacji	73

11. Obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę, ze wskazaniem, w miarę potrzeby, obszarów przewidzianych do zorganizowanej działalności inwestycyjnej	74
12. Obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową wynikającą z potrzeby zaspakajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej	78
13. Kierunki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym obszary, na których będą stosowane indywidualne i grupowe systemy oczyszczania ścieków, a także tereny niezbędne do wytyczenia ścieżek rowerowych	79
13.1 Komunikacja	79
13.2 Infrastruktura techniczna	82
13.3 Zaopatrzenie w wodę	83
13.4 Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	83
13.5 Gospodarka odpadami	85
13.6 Zaopatrzenie w gaz ziemny i energię ciepłą	85
13.7 Zaopatrzenie w energię elektryczną	85
13.8 Telekomunikacja	86
14. Obszary zagrożone powodzią	87
15. Obszary, dla których sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe na podstawie przepisów szczególnych lub ze względu na istniejące uwarunkowania	87
16. Obszary przewidywane do realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym	88
17. Obszary przewidywane do realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym	88
18. Obszary przestrzeni publicznej	88
19. Polityka przestrzenna	88
19.1 Priorytety polityki przestrzennej	88
19.2 Główne zagadnienia wymagające rozwiązania	89
19.3 Instrumenty polityki przestrzennej	91
20. Działania sprzyjające rozwojowi gospodarczemu gminy i mogące ten rozwój przyspieszyć	93
21. Synteza ustaleń studium	95

Załączniki graficzne: rysunki „Studium”, wykonane w skali 1:15 000,

**UCHWAŁA Nr
XLIII/163/10 Rady Gminy w
Szelkowie z dnia 23 czerwca
2010r.**

w sprawie zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania
Przestrzennego Gminy Szelków

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142 póź. 1591 z późn. zm.) w związku z art. 27 oraz art. 9 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, póź. 717 z późn. zm.) Rada Gminy w Szelkowie uchwała co następuje:

§ 1.

Przystępuje się do sporządzenia zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Szelków przyjętego Uchwałą Nr III/23/02 z dnia 30 grudnia 2002r.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Szelków.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

UZASADNIENIE

do uchwały Nr XLIII/163/10 Rady Gminy w Szelkowie z dnia 23 czerwca 2010r. w sprawie zmiany Studium Uwarunkowań i kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Szelków

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Szelków zostało uchwalone w dniu 30 grudnia 2002r. pod rządami starej ustawy z 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym. Od 2003 r. obowiązuje nowa ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, dlatego też pomimo, że obecne studium jest obowiązujące, to niektóre zapisy stały się nieaktualne bądź nie odpowiadają wymogom ustawowym w obecnie obowiązującym prawie.

W 2004r. rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004r w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2004r. Nr 229, póź. 2313 z późn. zm.) w miejscowości Przeradowo i Stary Strachocin wyznaczony został obszar specjalnej ochrony ptaków „Dolina Dolnej Narwi” PLB 140014).

Ponadto 3 października 2008r. weszła w życie nowa ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, póź. 1227 z późn. zm.) Obszary te muszą być bezwzględnie ustalone w studium. W obecnie obowiązującym studium brak jest zapisów o ochronie tych obszarów. Po otrzymaniu uchwały o przystąpieniu do zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego do uzgodnienia, Zarząd Województwa Mazowieckiego nakazał uwzględnienie w opracowanym planie kwestii włączenia do europejskiej sieci NATURA 2000 obszarów o najwyższych walorach przyrodniczych położonych w obrębach Stary Strachocin i Przeradowo.

Zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2012 poz. 647) studium sporządza się dla obszaru w granicach administracyjnych gminy, a ustalenia w studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu miejscowych planów dlatego podjęcie uchwały o zmianie studium jest konieczne i uzasadnione.

SPORZĄDAJĄCY STUDIUM W 2002 r.:

Wójt Gminy w Szelkowie

ZESPÓŁ PROJEKTOWY:

Mgr inż. arch. krajobrazu Małgorzata Hoser

Mgr inż. Monika Jaworowska

Mgr inż. arch. Zbigniew Sokołowski nr upr. 516/88

Mgr inż. Beata Walczewska.

SPORZĄDZAJĄCY ZMIANĘ STUDIUM W 2011 r.:

Wójt Gminy w Szelkowie

JEDNOSTKA PROJEKTOWA:

Pracownia ekoART

siedziba firmy: ul. W. Pola 2 lok.13; 40-596 Katowice

pracownia: ul. Dukt Kabacki 7 lok.6; 02-798 Warszawa

ZESPÓŁ AUTORSKI:

uzbrojenie terenu - mgr inż. arch. Mirosława Kotwica

środowisko przyrodnicze - mgr inż. arch. kraj. Bożena Kaźmierczak

zagospodarowanie przestrzenne - mgr inż. arch. Mirosława Kotwica - główny projektant; (nr upr. 63/110/76, Nr czł. WAOIU — WA-287); mgr Krzysztof Modzelewski

komunikacja - mgr inż. Leszek Rzeczkowski

krajobraz kulturowy - mgr inż. arch. kraj. urbanista Adam Zawadzki

WPROWADZENIE - ZAKRES ZMIANY STUDIUM

1. Wstęp

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest obok strategii jednym z dwóch podstawowych dokumentów planowania strategicznego, służącym określeniu polityki przestrzennej gminy. Stosownie do wymagań określonych w obowiązującej ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, studium stanowi wykładnię tej polityki w odniesieniu do całego obszaru gminy, wypracowaną na podstawie zidentyfikowanych uwarunkowań, celów oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, określonych na tle jej powiązań z otoczeniem. Studium nie jest przepisem gminnym i stanowi akt kierownictwa wewnętrznego władz samorządowych gminy. Oznacza to, że uchwalenie studium a także jego zmiany zobowiązują władze gminy do działania w sposób określony w odpowiednich uchwałach. Nie stwarza to bezpośrednich skutków prawnych dla mieszkańców, właścicieli nieruchomości, czy też inwestorów, wywiera jednak istotne skutki pośrednie, przede wszystkim w sferze zagospodarowania przestrzennego poprzez sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i wydawanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenów. Studium wiąże władze gminy przy:

- 1) sporządzania planów miejscowych,
- 2) wydawaniu w/w decyzji administracyjnych,
- 3) prowadzenia analiz zgodności planów miejscowych ze studium,
- 4) wykorzystania ustaleń studium do opracowania programów branżowych i koncepcji rozwojowych oraz działań promocyjnych.

2. W związku z wejściem w życie ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, późn. 1227 z późn. zm.) nastąpiła konieczność uwzględnienia obszaru Natura 2000 specjalnej ochrony ptaków „Dolina Dolnej Narwi” PLB 140014, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią a także wypracowania zaktualizowanych podstaw opracowania nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego niezbędnym stało się opracowanie zmian w „Studium”. W związku z tym Rada Gminy Szelków podjęła uchwałę nr Nr XLIII/163/10 z dnia 23 czerwca 2010 r. o przystąpieniu do sporządzenia jego zmiany zgodnie z regulacjami w/w ustaw. Pod względem obszarowym opracowanie obejmuje teren gminy w granicach administracyjnych. Niniejsza dokumentacja „Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szelków”, jest zgodna z wymaganym zakresem określonym w art. 10 ust. 1 i 2 w/w ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2012 poz. 647). Aktualizacja dokumentacji polegała na zmianie treści Studium oraz jego uzupełnieniu o nowe dane oraz podstawy prawne. Niektóre fragmenty tekstu jako nieaktualne, zostały usunięte. Zmiany te wprowadzono we wszystkich rozdziałach, w związku z tym nie wyróżniano tych fragmentów tekstu, w których dokonano zmian lub uzupełnień.

W zakresie zagospodarowania przestrzennego, o których jest mowa w art. 10 ust. 2 w/w ustawy, ze względu na brak na terenie gminy niektórych obiektów i obszarów, w dokumentacji „Zmiana studium ...” nie określono:

1. uzdrowisk, o których jest mowa w pkt. 3 art. 10 ust. 2 w/w ustawy,
2. obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m², oraz obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości o których jest mowa w pkt. 8 art. 10 ust. 2 w/w ustawy,
3. obszarów narażonych na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych o których jest mowa w pkt. 11 art. 10 ust. 2 w/w ustawy,
4. obiektów lub obszarów, dla których wyznacza się w złożu kopalin filar ochronny, o których jest mowa w pkt. 12 art. 10 ust. 2 w/w ustawy,
5. pomników zagłady i ich stref ochronnych , o których jest mowa w pkt. 13 art. 10 ust. 2 w/w ustawy,
6. granic terenów zamkniętych i ich stref ochronnych , o których jest mowa w pkt. 15 art. 10 ust. 2 w/w ustawy,

2. Zakres studium

Studium obejmowało w swojej I edycji, uchwalonej uchwałą Nr III/23/02 z dnia 30 grudnia 2002r.:

I. Część tekstową, złożoną z:

1. uchwały Rady Gminy w sprawie uchwalenia studium,
2. tekstu Studium, zawierającej następujące części:

- I. UWARUNKOWANIA ROZWOJU -- składające się z następujących rozdziałów:

WPROWADZENIE

1. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

- 1.1. Uwarunkowania zewnętrzne
- 1.2. Uwarunkowania wewnętrzne
 - 1.2.1. Uwarunkowania wynikające z istnienia lokalnych wartości środowiska przyrodniczego
 - 1.2.2. Funkcjonowanie środowiska przyrodniczego
 - 1.2.3. Zagrożenia środowiska przyrodniczego
 - 1.2.4. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustaw szczególnych
- 1.3. Analiza słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń rozwoju gminy w zakresie przyrodniczym i krajobrazowym

UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE - Szanse i zagrożenia

2. ZAGOSPODAROWANIE

- 2.1. Osadnictwo na terenie gminy Szekłów
 - 2.1.1. Geneza osadnictwa
 - 2.1.2. Ocena struktury przestrzennej i stanu zagospodarowania gminy Szekłów
- 2.2. Środowisko kulturowe – wartości i zasady ochrony
- 2.3. Mieszkalnictwo
- 2.4. Usługi
- 2.5. Uwarunkowania i możliwości rozwoju przestrzennego gminy związane z układem komunikacyjnym
 - 2.5.1. Układ komunikacyjny i warunki jego usprawnienia.
Drogi krajowe
 - 2.5.2. Mocne i słabe strony układu komunikacyjnego.
 - 2.5.2.1. Uwarunkowania komunikacyjne ograniczające rozwój przestrzenny gminy.
 - 2.5.2.2. Uwarunkowania sprzyjające rozwojowi przestrzennemu
 - 2.5.3. Cele i polityka rozwoju komunikacji w gminie Szekłów.
 - 2.5.4. Zasady kształtowania sieci drogowej.

2.5.5. Zasady polityki parkingowej.

2.5.6. Zasady ograniczania przed hałasem i skażeniami drogowymi

2.6. Infrastruktura techniczna

2.6.1. Uwarunkowania rozwoju gminy wynikające z funkcjonowania systemów infrastruktury technicznej

Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Usuwanie i utylizacja odpadów

Zaopatrzenie w gaz i ciepło

Elektroenergetyka

Telekomunikacja

2.6.2. Mocne i słabe strony zaopatrzenia gminy Szelków w urządzenia infrastruktury technicznej

3. SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA

3.1. Infrastruktura społeczna

3.1.1. Założenia demograficzne

3.1.2. Jakość życia mieszkańców

3.1.3. Rynek pracy i bezrobocie

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szelków

3.2. Rolnicza przestrzeń produkcyjna

3.3. Struktura władania gruntami

- **II. KIERUNKI ROZWOJU** -- składające się z następujących rozdziałów:

Ustalenia ogólne

Struktura przestrzenna gminy Szelków

Ustalenia w zakresie zagadnień określonych przepisami ustawy

Lokalne wartości środowiska przyrodniczego i zagrożenia środowiskowe

Obszary objęte lub wskazane do objęcia ochroną na podstawie przepisów szczególnych

Obszary i obiekty ochrony przyrody

Ochrona środowiska kulturowego

Miejscowość

Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym wyłączone z zabudowy

Ochrona przed uciążliwościami ze strony terenów urządzeń komunikacji

Tereny urządzeń infrastruktury technicznej objęte ochroną lub zagrażające otoczeniu

Tereny urządzeń infrastrukturalnych wskazane do objęcia ochroną

Ochrona przeciwpowodziowa

Obszary zabudowane, ze wskazaniem, w miarę potrzeby, terenów wymagających przekształceń lub rehabilitacji

Obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę, ze wskazaniem, w miarę potrzeby, obszarów przewidzianych do zorganizowanej działalności inwestycyjnej

Obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową wynikającą z potrzeby zaspakajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej

Kierunki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym obszary, na których będą stosowane indywidualne i grupowe systemy oczyszczania ścieków, a także tereny niezbędne do wytyczenia ścieżek rowerowych

Komunikacja

Infrastruktura techniczna

Zaopatrzenie w wodę

Gospodarka odpadami

Zaopatrzenie w gaz ziemny i energię ciepłą

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Telekomunikacja

Obszary zagrożone powodzią

Obszary, dla których sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe na podstawie przepisów szczególnych lub ze względu na istniejące uwarunkowania

Obszary przewidywane do realizacji zadań i programów ponadlokalnych

- III. załączników graficznych: rysunku „Studium”, wykonanego w skali 1:10 000,

Niniejsza zmiana studium stanowi jego II edycję i obejmuje:

- 1) część tekstową, w której skład wchodzi następujące części:
 - Wprowadzenie — zakres zmiany studium, zawierające następujące rozdziały:
 - wstęp,
 - zakres studium,
 - podstawy prawne,
 - materiały wyjściowe,

cz. I ----- Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

cz. II. ----- Kierunki zagospodarowania przestrzennego

2) załącznik graficzny: Rysunek "Studium" , wykonanego w skali 1:15 000,

3. Podstawy prawne

- 1) Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2012 poz. 647),
- 2) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. 2004 nr 118, poz. 1233, z późn. zm.),
- 3) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2008 nr 199 poz. 1227, z późn. zm.),
- 4) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2009 nr 151 poz. 1220),
- 5) Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. prawo wodne (Dz.U. 2012 poz. 145),
- 6) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2011 nr 163 poz. 981),
- 7) Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane (Dz.U. 2010 nr 243 poz. 1623),
- 8) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2002 nr 75 poz. 690; Dz.U. 2003 nr 33 poz. 270; Dz.U. 2004 nr 109 poz. 1156; Dz.U. 2008 nr 201 poz. 1238; Dz.U. 2008 nr 228 poz. 1514; Dz.U. 2009 nr 56 poz. 461; Dz.U. 2010 nr 239 poz. 1597),
- 9) Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2004 nr 121 poz. 1266),
- 10) Ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2008 nr 237 poz. 1657, z późn. zm.),
- 11) Ustawa z dnia 25 czerwca 2009 r. o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2009 nr 115 poz. 967, z późn. zm.),
- 12) Ustawa z dnia 12 czerwca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2003 nr 162 poz. 1568 z późn. zm.),
- 13) Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. 2007 nr 19 poz. 115),
- 14) Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U. 1999 nr 43 poz. 430),
- 15) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 1 kwietnia 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U. 2010 nr 65 poz. 407),
- 16) Ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. 2004 nr 171, poz. 1800 z późn. zm.),
- 17) Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz.U. 2010 nr 106 poz. 675),
- 18) Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. 2011 nr 12 poz. 59),
- 19) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. 2011 nr 25, poz. 133, z późn. zm.)

4. Materiały wyjściowe

Wizja rozwoju gminy i jej cele strategiczne wymagają spójności ze strategicznymi kierunkami wyznaczonymi przez jednostki administracyjne wyższego rzędu, jak też zgodności z innymi lokalnymi dokumentami o charakterze strategicznym lub branżowym.

1) Opracowania planistyczne:

- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego - 2004
- Uchwała nr III/23/02 Rady Gminy w Szelkowie z dnia 30 grudnia 2002r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szelków,
- Uchwała Uchwała NrXXVII/96/05 Rady Gminy w Szelkowie z dnia 31 stycznia 2005r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szelków,

2) Programy i opracowania branżowe:

- Strategię Rozwoju Kraju na lata 2007-2015
- Narodowa Strategia Spójności 2007-2013
- Założenia polityki energetycznej Polski do 2025 roku
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013
- Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032
- Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013
- Program możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii dla Województwa Mazowieckiego
- Program ochrony środowiska dla powiatu makowskiego na lata 2004 – 2011
- Raport - stan środowiska w województwie mazowieckim w roku 2007,
- Program Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do 2014 r.
- Strategia Rozwoju Powiatu Makowskiego,
- Plan rozwoju lokalnego powiatu makowskiego na lata 2007-2013,
- Programu opieki nad zabytkami powiatu makowskiego na lata 2010-2013,
- Inwentaryzacja oraz waloryzacja gatunków ptaków, dla ochrony których został wyznaczony OSOP NATURA 2000 "Dolina Dolnej Narwi" symbol PLB 140014 oraz ich siedlisk w granicach gminy Szelków
- Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Szelków na lata 2011-2032

- Program Ochrony Środowiska. Gminy Szelków. na lata 2006 – 2011 wraz ze stanowiącym jego część Planem Gospodarki Odpadami
 - Diagnoza stanu istniejącego - 2002
- 3) Opracowania kartograficzno-geodezyjne:
- mapy topograficzne w skali 1:25000,
 - mapy ewidencji gruntów 1:5 000,
 - mapy zasadnicze 1:2 000,
- 4) Inne:
- dane statystyczne i dokumenty GUS,
 - Raporty Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska.

CZĘŚĆ I -

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WPROWADZENIE

Punktem wyjścia do opracowania uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego gminy Szelków była diagnoza stanu, która objęła w swoim zakresie środowisko przyrodnicze, stosunki ludnościowe, podstawowe funkcje i zagospodarowanie obszaru, zasoby i walory kulturowe i krajobrazowe, a także ruch budowlany i sytuację gospodarczą.

Analiza uwarunkowań rozwoju Szelkowa została przeprowadzona w zakresie zgodnym z art. 10 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym.

Rozpoznanie problemów związanych z rozwojem przestrzennym oraz warunków i możliwości ich rozwiązania zostało dokonane w podziale na analizę uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych zagospodarowania przestrzennego, m.in.:

- uwarunkowań wynikających z położenia gminy w regionie,
- uwarunkowań wynikających z cech środowiska przyrodniczego,
- uwarunkowań kulturowych,
- uwarunkowań wynikających z istniejącego użytkowania i zagospodarowania terenu,
- uwarunkowań demograficznych i społecznych.

Szczegółowo określone uwarunkowania rozwoju zostały ujęte również w formie graficznej na mapie w skali 1:15 000.

1. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

1.1. Uwarunkowania zewnętrzne

Gmina Szelków znajduje się w północno-wschodniej części Polski. Na terenie dwóch regionów: Doliny Dolnej Narwi i Wysoczyzny Ciechanowskiej. Jest to obszar o małym stopniu przekształcenia środowiska przyrodniczego przez który przebiegają główne szlaki migracyjne ptaków.

Takie położenie uwarunkowało:

- włączenie fragmentu gminy do obszaru PLB 140014 Natura 2000 „Dolina Dolnej Narwi”
- włączenie gminy do obszaru funkcjonalnego Zielonych Płuc Polski,

Wynikające z położenia uwarunkowania zewnętrzne zagospodarowania przestrzennego mają swoje dobre i złe strony.

Z jednego punktu widzenia:

- pozwalają na prawidłowe funkcjonowanie i utrzymanie stanu środowiska przyrodniczego,
- wprowadzają rygor związany z wyznaczeniem na części gminy obszaru Natura 2000, co może przyczynić się do utrzymania ładu przestrzennego na jego obszarze,
- dobry stan środowiska wpływa na jakość życia mieszkańców,
- duże walory przyrodnicze terenów sąsiadujących i terenów w gminie są atutem w promocji turystyki w tym obszarze,
- dobry stan środowiska sprzyja rozwojowi rolnictwa ekologicznego.

Z drugiej strony utrzymanie przyrodniczych powiązań zewnętrznych ogranicza sposób zagospodarowania przestrzennego oraz stosowanie uciążliwych dla środowiska technologii.

Zagrożenia zewnętrzne, które wpływają na funkcjonowanie przyrody to przede wszystkim:

- zanieczyszczenie Narwi w górnym i środkowym odcinku rzeki, przez co na teren gminy dostają się wody pozaklasowe, które dodatkowo zanieczyszczają powiązany z nimi pierwszy poziom wód gruntowych na tarasie zalewowym.
- zanieczyszczenie atmosferyczne, na które mają wpływ gazy i pyły napływające z obszarów sąsiednich (głównym źródłem zanieczyszczeń w regionie są zakłady znajdujące się w Ostrołęce i Makowie Mazowieckim)

Do głównych zagrożeń obszaru NATURA 2000 zaliczono natomiast zaniechanie lub zmniejszenie intensywności gospodarki pastwiskowo-łąkarskiej, a w jego następstwie sukcesje roślinności krzewiastej i drzewiastej, eksploatacje torfu i piasku, zanieczyszczenie wód, nielegalne wysypiska śmieci, intensywną penetrację rekreacyjną oraz wnikanie zabudowy rekreacyjnej na obszar doliny Narwi.

1.2. Uwarunkowania wewnętrzne

1.2.1. Uwarunkowania wynikające z istnienia lokalnych wartości środowiska przyrodniczego

Uwarunkowania wynikające z rzeźby terenu

Największe urozmaicenie rzeźby terenu w gminie Szelków wprowadza strefa krawędziowa doliny Narwi i w nieco mniejszym stopniu Orzyca. W pozostałych częściach gminy deniwelacja jest raczej dość monotonna. Z tego względu istnieje konieczność zachowania wypukłych i wklęsłych naturalnych form rzeźby terenu, które są efektem działalności lodowca (pagórki moreny czołowej w pobliżu Makowicy), działalności akumulacyjnej i erozyjnej rzek (krawędź dolin rzecznych, wąwozy rozcinające skarpy) oraz form pochodzenia eolicznego (wydmy na tarasie zalewowym i nadzalewowym Narwi). Zróżnicowanie ukształtowania terenu ma znaczny wpływ na funkcjonowanie środowiska przyrodniczego i podniesienie walorów krajobrazowych gminy. W wielu miejscach z krawędzi skarpy Narwi rozciąga się daleki widok na rozległą dolinę rzeki. Dlatego przy wprowadzaniu nowej zabudowy należy zwrócić szczególną uwagę, aby nie przysłonić istniejących walorów. Należy więc ograniczyć całkowicie inwestycje budowlane w strefie krawędziowej.

Nie należy zmieniać sposobu zagospodarowania wydm porośniętych lasami.

Rzeźba terenu w dominującej części gminy poza strefą krawędziową oraz wydmami jest korzystna dla lokalizacji budownictwa i stosowania maszyn w rolnictwie. Nachylenie powierzchni gminy w kierunku południowym stwarza korzystne warunki solarne dla rolnictwa.

Uwarunkowania wynikające z budowy geologicznej

Obszar wysoczyzny lodowcowej i poziomej erozyjno-denudacyjnej oraz fragmenty doliny Narwi i Orzyca (zbudowane z piasków i żwirów), które zajmują znaczną część gminy Szelków, są korzystne dla posadowienia budynków. Na obszarze wysoczyzny wskazana jest przeprowadzenie analizy gruntów w przypadku budowy budynków o dużych gabarytach (większych niż dom jednorodzinny) ze względu na dużą zmienność litologiczną obszaru.

Obszary pokryte gruntami utrudniającymi budownictwo to tereny wydm, stożka napływowego oraz fragmenty tarasów rzecznych. Formy te są zbudowane z bardzo sypkich piasków. Tereny wydm na tarasie nadzalewowym Narwi nie są przydatne dla zabudowy ze względu na możliwość uruchomienia erozji.

Niekorzystne warunki dla posadowienia budynków znajdują się na tarasie zalewowym Narwi i Orzyca oraz na terenie pozostałych dolinek cieków znajdujących się na terenie gminy.

Na terenie gminy nie ma udokumentowanych złóż kopalin, są zlokalizowane natomiast złoża iłów warwowych w pobliżu miejscowości Ciepielewo. Ze względu na ich lokalizację na znacznej głębokości i niewielką miąższość (2 m), nie stanowią złoża o znaczeniu przemysłowym.

Uwarunkowania wynikające z hydrografii i hydrogeologii

Zasady ochrony i gospodarowanie wodami powierzchniowymi i podziemnymi określa

Ustawa Prawo Wodne z dnia 18 lipca 2001 r. (Dz.U. 2012 poz. 145) oraz *Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze* (Dz.U. 2011 nr 163 poz. 981, z późn. zm.).

Ochrona wód zgodnie z *Ustawą Prawo wodne* polega na: unikaniu, eliminacji i ograniczaniu zanieczyszczenia wód, w szczególności zanieczyszczeniem substancjami wyjątkowo szkodliwymi dla środowiska wodnego oraz zapobieganiu niekorzystnym zmianom naturalnych przepływów wody albo naturalnych poziomów zwierciadła wody.

Wyjątkowe walory rzek: Narwi i Orzyca sprzyjają rozwojowi turystyki na terenie gminy. Ograniczeniem jednak w pełnym wykorzystaniu posiadanych walorów, jest stan czystości rzek (należą do wód III klasy i pozaklasowych). Główne źródła zanieczyszczeń tych rzek znajdują się poza granicami gminy, jednak w celu ograniczenia spływu zanieczyszczeń z terenu gminy nie należy lokalizować w ich pobliżu dużych gospodarstw hodowlanych czy wysypisk odpadów.

W znacznej części doliny Narwi występuje zagrożenie powodziowe. Zasięg powodziowy obejmuje miejscowości: Stary Strachocin, część Nowego Strachocina i część południową miejscowości Przeradowo. Na terenie zalewowym nie powinno wprowadzać się nowej zabudowy mieszkaniowej.

Wysoki stan wód gruntowych na terenie tarasu zalewowego Narwi oraz w dolinie Orzyca i dopływy Pełty ogranicza w znacznym stopniu użytkowanie terenów dolinnych. Ze względu na duże wahania wody (od 0 do 2 m p.p.t. w zależności od pory roku) i możliwość wiosennych podtopień, tereny dolin nie powinny być przeznaczone na cele zabudowy mieszkaniowej.

Na terenie wysoczyzny poziom wody gruntowej nie ogranicza zabudowy, jest on natomiast mniej korzystny dla rolnictwa.

W okresie letnim poziom wody gruntowej znacznie opada. W środkowej części gminy, na wysoczyźnie lodowcowej istnieje deficyt wody. Z tego względu istnieje konieczność zachowania nielicznych na terenie wysoczyzny oczek wodnych oraz terenów podmokłych jako naturalnych zbiorników wody, a także obiektów kształtujących warunki biocenotyczne i klimatyczne. Konieczne też jest zachowanie i wprowadzenie nowych lasów i zadrzewień w celu zapobiegania nadmiernemu osuszaniu terenu.

Pierwszy poziom wodonośny jest zanieczyszczony i nie nadaje się do zaopatrzenia ludności w wodę. Wodę zasilającą wodociąg gminny należy pobierać z poziomu drugiego.

Na terenie gminy nie stwierdzono występowania udokumentowanych GZWP, stwierdzono natomiast występowanie nieudokumentowanego GZWP nr 215A - Subniecka Warszawska w utworach trzeciorzędowych .

Uwarunkowania wynikające z jakości gleb

W Ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2004 nr 121 poz. 1266) określono zasady ochrony gruntów rolnych. Polegają one na ograniczeniu zagospodarowania gruntów rolnych na cele nierolnicze; zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych, powstających w skutek działalności rolniczej; rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze oraz zachowaniu torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych.

Gleby o najkorzystniejszych warunkach dla rozwoju rolnictwa w gminie Szelków są rozproszone. Występują w prawie całej gminie oprócz części wschodniej. Są to grunty zaliczane do klasy bonitacyjnej III należące do kompleksu pszennego dobrego i żytniego bardzo drobnego.

Największą powierzchnię użytków rolnych zajmują gleby klasy bonitacyjnej IV. Są to gleby o średniej przydatności dla rozwoju rolnictwa. Są one mniej zasobne w składniki pokarmowe i wrażliwe na susze. Zaliczamy tu gleby kompleksu ornego żytniego dobrego rzadziej żytniego słabego.

W północno-wschodniej części gminy Szelków znajdują się grunty najniższych klas bonitacyjnych V i VI. Są to gleby mało żyzne i w zależności od warunków atmosferycznych zbyt suche lub zbyt mokre. Występują głównie w dolinie rzeki Narwi, zajęte są tam przez użytki zielone słabe. Są to obszary mało korzystne dla produkcji paszy.

Na pozostałych obszarach grunty te są zajęte przez kompleks rolniczy żytni słaby i najslabszy, zbożowo-pastewny mocny i słaby.

Uwarunkowania wynikające z klimatu lokalnego

Na terenie wysoczyzny lodowcowej przeważają warunki klimatyczne korzystne dla rozwoju rolnictwa i dla stałego pobytu ludności ze względu na dobre warunki termiczne, wilgotnościowe, wietrzne i solarne. Szczególnie sprzyjające warunki dla obu funkcji znajdują się w pobliżu lasów. Dla rolnictwa są one korzystne ze względu na zmniejszenie amplitud temperatur, natomiast dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej ze względu na koncentrację fitoncydów (substancji o działaniu bakteriobójczym) w atmosferze.

W części wysoczyzny i na tarasie nadzalewowym Narwi, gdzie poziom wody gruntowej jest powyżej 3 m, warunki termiczne i wilgotnościowe są mniej korzystne dla funkcji rolniczej ze względu na duże prawdopodobieństwo występowania wczesnych przymrozków.

Najmniej korzystne warunki dla rolnictwa i zabudowy mieszkaniowej są na tarasie zalewowym Narwi i Orzyca. Obszar ten charakteryzuje się dużymi wahaniami rocznymi i dobowymi temperatury oraz zaleganiem mgieł.

Na terenie gminy nie ma znaczących emitorów zanieczyszczeń atmosferycznych. Głównym zagrożeniem w rejonie dróg krajowych, gdzie notuje się duże natężenie ruchu pojazdów, są spaliny samochodowe. Z tego względu nie należy ograniczać lokalizowanie nowej zabudowy w pobliżu tych dróg.

Pozostałe tereny, ze względu na bardzo dobry stan sanitarny powietrza atmosferycznego, są korzystne do lokalizacji zabudowy mieszkaniowej i lotniskowej.

Uwarunkowania wynikające z istniejącej szaty roślinnej

W Ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2004 nr 121 poz. 1266) określone zostały zasady ochrony m.in. gruntów leśnych. Polegają one na ograniczeniu zagospodarowania gruntów leśnych na cele nieleśne, zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów leśnych oraz szkodom w drzewostanie i produkcji leśnej, powstającym w skutek działalności nieleśnej, poprawieniu i zapobieganiu spadku wartości użytkowej gruntów leśnych.

Lasy i zadrzewienia śródpolne spełniają wiele korzystnych funkcji, przede wszystkim dla rolnictwa, a także warunków życia mieszkańców gminy oraz turystyki. Łagodzą klimat lokalny, wpływają na retencjonowanie wód (zmniejszają spływ powierzchniowy i podziemny wód, przez co zapobiegają deficytowi wód, zmniejszają możliwość występowania susz i powodzi) oraz stwarzają miejsce życia wielu gatunków zwierząt (m.in. drapieżników walczących ze szkodnikami upraw).

Lasy na terenie gminy Szeków tworzą zwarte kompleksy i są stosunkowo różnorodne. Z tych względów stanowią dużą atrakcję turystyczną. Korzystne dla rozwoju turystyki pieszej i rowerowej są lasy znajdujące się w południowej i wschodniej części gminy łączące się z lasami położonymi na północ od gminy. Stanowią one duży kompleks leśny, położony na wysoczyźnie, skarpie i w dolinie Narwi, o zróżnicowanym siedlisku i składzie gatunkowym.

Najkorzystniejsze dla rozwoju turystyki są bory świeże mieszane oraz występujące w ich otoczeniu lasy mieszane w wieku powyżej 40 lat. Zbiorowiska te charakteryzują się dużą odpornością na deptanie, a przebywanie na ich terenie jest korzystne dla zdrowia ludzi ze względu na duże stężenie fitoncydów i ujemną jonizację powietrza.

Nieco gorsze walory turystyczne posiadają lasy typu świeżego ze względu na duże zacielenie, wilgotność oraz jonizację dodatnią.

Niekorzystne dla przebywania ludzi są zbiorowiska położone na siedliskach wilgotnych – bory wilgotne, olsy i łągi. Są to tereny atrakcyjne pod względem fizjonomii jednak długie przebywanie na ich terenie jest mniej korzystne dla zdrowia ludzi. Jest to również zbiorowisko mało odporne na antropopresję o dużych wartościach biocenotycznych. Z tych dwóch względów – konieczności ochrony oraz niekorzystnych uwarunkowań turystycznych poruszanie na ich terenie powinno odbywać się jedynie po wyznaczonych drogach.

Uwarunkowania wynikające z fizjonomii krajobrazu

Obszar gminy Szeków jest bardzo atrakcyjny pod względem fizjonomii krajobrazu, co ma istotny wpływ na rozwój turystyki. Na ten stan wpływa mały stopień przekształcenia antropogenicznego krajobrazu oraz znaczna ilość obiektów o dużej atrakcyjności. Do obszarów najbardziej atrakcyjnych pod względem

fizjonomicznym zaliczyć należy dolinę Narwi – meandrującą rzekę, rozległe łąki z urozmaicającymi je zadrzewieniami rzędowymi i grupowymi, starorzeczami i wysokimi wydmami. Znaczną atrakcję stanowi również dolina Orzyca, która wcina się silnie w wysoczyznę morenową.

Dużym walorem gminy jest rozbudowana tkanka kulturowa – dwory z parkami w Ciepielewie, Dzierzanowie, Nowym Szelkowie oraz liczne zagrody i domy wiejskie o formach charakterystycznych dla regionu, a także rozsiane po całej gminie krzyże i kapliczki przydrożne.

1.2.2. Funkcjonowanie środowiska przyrodniczego

Funkcjonowanie środowiska przyrodniczego zależy od utrzymania powiązań systemu przyrodniczego oraz od wielkości antropopresji. Z tego względu konieczne jest zachowanie ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej pomiędzy poszczególnymi obiektami o wartościowych cechach środowiska przyrodniczego. Prawidłowe użytkowanie systemu zapewnia swobodną wymianę genową w obrębie materiału roślinnego i zwierzęcego, wpływa na zwiększenie stabilności ekosystemów i zapobiega powstawaniu samotnych „wysp” obszarów cennych przyrodniczo w krajobrazie antropogenicznym.

Obszar gminy Szelków powiązany jest z innymi obszarami o dużym znaczeniu dla funkcjonowania przyrody poprzez ponadregionalny korytarz ekologiczny - rzeki Narew oraz regionalny korytarz rzeki Orzyc.

W 2007 roku obszar w południowej części gminy Szelków, został objęty ogólnoeuropejską siecią ekologiczną Natura 2000 i zaklasyfikowany do obszaru OSO. Obszar też jest położony w obrębie sołectw: Przeradowo i Stary Strachocin. Granica obszaru od wschodu, południa i zachodu pokrywa się z granicą gminy, w części północnej na znacznym fragmencie biegnie wzdłuż skraju lasu, następnie pokrywa się z granicą zabudowy wsi Przeradowo, przechodzi w poprzek doliny Orzyca i na dłuższym odcinku przebiega wzdłuż drogi w Starym Strachocinie. Obszar ten charakteryzuje się dominacją w części południowej łąk kośnych, natomiast w części środkowej i północnej występowaniem głównie środowisk leśnych oraz na mniejszym obszarze - pól uprawnych.

Dolina rzeki Narew została wyznaczona w krajowej sieci ekologicznej ECONET PL jako *międzynarodowy korytarz ekologiczny* (koncepcja ECONET PL nie ma umocowania prawnego, jest wytyczną polityki przestrzennej), a w sieci CORINE jako ostoja (*Doliny Narwi między Orłowem i Pultuskim* nr G06400300) ze względu na dużą różnorodność gatunkową zwierząt, występowanie zagrożonych gatunków roślin i zwierząt oraz chronionych siedlisk roślinnych.

Obszarami, które stanowią lokalne węzły ekologiczne czyli tzw. biocentra są lasy położone na wschodzie i południu gminy. Odznaczają się one bardzo dużą różnorodnością biologiczną. Są one powiązane z lasami znajdującymi się na północ od gminy Szelków.

Korytarzami o znaczeniu lokalnym są doliny mniejszych cieków wodnych. Spełniają one funkcję łącznikową pomiędzy terenami o dużych wartościach biocenotycznych w gminie i terenami bezpośrednio sąsiadującymi z obszarem opracowania.

Na obszarach znajdujących się w systemie ekologicznym gminy w szczególny sposób powinno się przestrzegać zasad rozwoju zrównoważonego, w którym obok zapewnienia realizacji potrzeb społeczności lokalnej, konieczna jest ochrona zasobów przyrodniczych.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego przyjętego uchwałą Sejmiku Województwa Mazowieckiego nr 65/2004 z dnia 07.06.2004r. (Dz.Urz.Woj.Maz. nr 217 z 28.08.2004r. poz.5811) obszar gminy Szelków znalazł się w strefie ostrołęckiego obszaru problemowego, dla którego w ramach polityki przeciwdziałania nadmiernym dysproporcjom rozwojowym, Plan ustala m.in. zachowanie ochrony obszarów cennych przyrodniczo oraz wyznacza obszary rekomendowane przez administrację rządową do objęcia ochroną. W przypadku gminy Szelków Plan rekomenduje utworzenie dwóch nowych form ochrony przyrody:

1. parku krajobrazowego – obejmującego teren w dolinie rzeki Narwi
2. obszaru chronionego krajobrazu – obejmującego teren wzdłuż północno -wschodniej granicy gminy.

Ponadto gmina planuje zgodnie z Programem Ochrony Środowiska Gminy Szelków na lata 2006 – 2011 objęcie ochroną dolinę rzeki Orzyc jako Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Orzycy. Ustanowienie w/w Obszaru wymagać będzie zgodnie z art.23 ustawy o ochronie przyrody podjęcia stosownej uchwały przez radę sejmiku województwa mazowieckiego.

Należy tutaj nadmienić, iż dolina rzeki Orzycy w granicach gminy Szelków nie została przewidziana w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego do objęcia ochroną.

1.2.3. Zagrożenia środowiska przyrodniczego

Do istniejących obszarów problemowych należą:

- zagrożenie deficytem wód podziemnych środkowej części gminy,
- zanieczyszczenie wód gruntowych doliny,
- brak sieci kanalizacyjnej w gminie, odprowadzenie nieczystości do nieszczelnych szamb lub wprost do gruntu,
- wpływ dużego ruchu samochodowego na drogach krajowych, w szczególności na drodze nr 61, na pogorszenie warunków życia mieszkańców miejscowości Stary Szelków, poprzez utrudnione przekraczanie jezdni, niekorzystny klimat akustyczny oraz zwiększone stężenie zanieczyszczeń, oraz na środowisko przyrodnicze poprzez stworzenie bariery ekologicznej.

1.2.4. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustaw szczególnych

Ochrona obiektów i terenów przyrodniczych

Na terenie gminy Szeków znajduje się jeden obszar podlegający ochronie na podstawie *Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz.U. 2009 nr 151 poz. 1220)* Jest to Obszar Natury 2000 PLB 140014 „Dolina Dolnej Narwi”, który powstał w związku z ochroną ptaków wymienionych w załączniku I Dyrektywy Ptasiej oraz innych gatunków ptaków przelotnych, zimujących i występujących w dużych koncentracjach.

W gminie Szeków znajdują się również cztery pomniki przyrody grupowe i jeden pojedynczy. W sumie ochroną jest objęte 50 drzew.

Pomniki przyrody ożywionej :

- 40 dęby szypułkowe w pobliżu Leśniczówki Magnuszew (powołane orzeczeniami PWRN w Warszawie w roku 1972),
- 4 topole białe w leśnictwie Magnuszew (powołane orzeczeniem PWRN nr 231 w Warszawie w 1972r.),
- 3 dęby szypułkowe w miejscowości Grzanka (powołane Uchwałą nr XVI/65/04 Rady Gminy w Szekowie z dn. 10.20.2004r. Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego nr 88 poz. 2184 z dn. 17.04.2004r./
- 2 sosny zwyczajne w miejscowości Rostki (powołane orzeczeniem Wojewody Warszawskiego nr 613 w 1975r.),
- lipa drobnolistna w Przeradowie (powołane orzeczeniem Wojewody Ostrołęckiego nr13/77 w 1977r.),,

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Mazowieckiego nr 65/2004 z dnia 07.06.2004r. (Dz.Urz.Woj.Maz. nr 217 z 28.08.2004r. Poz.5811) rekomenduje utworzenie na terenie gminy Szeków dwóch nowych form ochrony przyrody:

- parku krajobrazowego – obejmującego teren w dolinie rzeki Narwi
- obszaru chronionego krajobrazu – obejmującego teren wzdłuż północno -wschodniej granicy gminy.

Ochrona gruntów rolnych

Ochronę gruntów rolnych reguluje *Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2004 nr 121 poz. 1266)*

Na podstawie powyższej Ustawy ochronie podlegają grunty rolne klas bonitacyjnych I-III jeżeli ich zwarty obszar przekracza 0,5ha.

Na terenie gminy Szeków nie występują grunty rolne klas I i II. Występują natomiast grunty rolne klas III i IV oraz V i VI pochodzenia organicznego. Dla gruntów rolnych III klasy, których zwarta powierzchnia wynosi powyżej 0,5 ha, wymagana jest na etapie sporządzania MPZP zgoda Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej na zmianę ich przeznaczenia na cele nierolnicze.

Ochrona gruntów leśnych

Ochronę gruntów leśnych reguluje *Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych* (Dz.U. 2004 nr 121 poz. 1266) oraz *Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach* (Dz.U. 2011 nr 12 poz. 59). Zgodnie z *Ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych* grunty leśne stanowiące własność Skarbu Państwa (których obszar na terenie gminy Szelków jest we władaniu Państwowego Gospodarstw Leśnego – Nadleśnictwo Pułtusk) wymagają uzyskania zgody Ministra Środowiska na zmianę ich przeznaczenia na cele nieleśne, natomiast grunty leśne należące do właścicieli prywatnych wymagają zgody Marszałka Województwa po uzyskaniu opinii Izby Rolnej na zmianę ich przeznaczenia.

Zgodnie z *Ustawą o lasach* dopuszcza się zmianę przeznaczenia lasów na cele nieleśne tylko w przypadku realizacji ważnych celów społecznych i przy braku możliwości do takiego wykorzystania innych terenów.

Na terenie gminy Szelków występują lasy szczególnie chronione na podstawie *Ustawy o lasach* powołane w drodze decyzji Ministra Środowiska. Są to lasy położone w uroczysku Grzanka w oddziale 170 f oraz g, zajmują 2,38 ha. Spełniają one funkcje ochronną w stosunku do zasobów wód podziemnych i powierzchniowych.

1.3. Analiza słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń rozwoju gminy w zakresie przyrodniczym i krajobrazowym

UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE - Szanse i zagrożenia

Szanse:

- położenie części gminy w obszarze NATURA 2000
- położenie w Obszarze Funkcjonalnym Zielone Płuca Polski,
- położenie gminy w obszarze bardzo cennych przyrodniczo dolin: Narwi i Orzyca.

Zagrożenia:

- ograniczenia w zagospodarowaniu wynikające z położenia w obszarze funkcjonalnym Zielone Płuca Polski oraz w obszarze NATURA 2000
- wprowadzanie zanieczyszczeń wodami rzeki Narew na teren gminy.

UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE -Mocne i słabe strony

Mocne strony:

- duży potencjał przyrodniczy,
- dobry stan środowiska,
- zróżnicowany krajobraz pod względem fizjonomicznym i przyrodniczym,
- istnienie cennych obiektów przyrodniczych,
- obecność lasów o zróżnicowanych gatunkowo, o dużym stopniu naturalności.

Słabe strony:

- teren zagrożony w środkowej części deficytem wód powierzchniowych,
- zanieczyszczenie pierwszego poziomu wodonośnego, spowodowane m.in. brakiem zbiorczej kanalizacji w większości miejscowości,
- obecność dróg krajowych przecinających ciągi ekologiczne.

2. ZAGOSPODAROWANIE

2.1. Osadnictwo na terenie gminy Szelków

2.1.1. Geneza osadnictwa

Początki osadnictwa na terenie gminy Szelków sięgają bardzo odległych czasów. Ślady osadnictwa z epoki kamienia (mezolit) znaleziono podczas badań archeologicznych m. in.: w Smrocku - Kolonii i Rostkach ; z epoki brązu m.in.: w Ciepielewie, Przeradowie i Smrocku - Kolonii.

Ciągłość osadnictwa na tym terenie przewija się poprzez epokę żelaza, okres wpływów rzymskich, całe średniowiecze aż po okres nowożytny.

Niezwykle cennymi odkryciami są: cmentarzysko z II w n.e. z unikalnymi znaleziskami (urna z przystawkami) w Magnuszewie Małym oraz kompleks osadniczy i cmentarzysko szkieletowe z X-XIII w. odkryte na terenie miejscowości Bazar.

Na przełomie XVII i XVIII wieku znane było sanktuarium św. Rozalii na terenie leśnictwa Magnuszew z kaplicą z 1709 r., zaś w XIX wieku Szelków stanowił punkt etapowy na drodze gubernialnej z Warszawy w kierunku Prus o czym świadczy pochodząca z tego okresu drogomistrzówka.

2.1.2. Ocena struktury przestrzennej i stanu zagospodarowania gminy Szelków

Strukturę przestrzenną gminy Szelków określają pierwotne elementy środowiska przyrodniczego: korytarze ekologiczne wzdłuż cieków i kompleksy leśne oraz wtórne elementy liniowe ogólnokrajowej infrastruktury technicznej: 3 drogi krajowe oraz dwie linie elektroenergetyczne WN 110 kV: jedna przecinająca południkowo zachodnią część gminy oraz druga przechodząca północnym skrajem gminy.

Elementy środowiska wydzielają 4 funkcjonalne obszary gminy różniące się warunkami jak i związanymi z nimi funkcjami.

Obszar północno-zachodni położony na północ od rzeki Orzyc o przewadze gleb chronionych i dominującej funkcji rolniczej, związany z bezpośrednio sąsiadującym na północnym zachodzie miastem powiatowym Maków Maz. Obszar cechuje luźna zabudowa ulicowa wsi: Makowica i Chyliny oraz rozproszona zabudowa kolonijna w sołectwach: Grzanka, Smrock - Dwór i Smrock - Kolonia. Na

południu obszaru zabudowa ta tworzy bardzo rozluźnioną ulicówkę wzdłuż drogi powiatowej biegnącej północnym skrajem doliny Orzyca.

Obszar środkowo-zachodni ograniczony od północy i wschodu doliną rzeki Orzyc o bardzo dobrych glebach stanowi podstawowy obszar rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy. W części zachodniej obsługuje go luźna zabudowa kolonijna (Dzierzanowo, Głódki, Pomaski Małe) lub ułożona w luźne pasma wzdłuż dróg (Chrzanowo, Pomaski Wielkie). Na północy obszaru luźna w przewadze zabudowa ułożona jest w pasmo wzdłuż drogi Szelków - Chrzanowo biegnącej południowym skrajem doliny rz. Orzyc

Obszar północno-wschodni ograniczony od północy, wschodu i południa kompleksami leśnymi i lewobrzeżnym dopływem Orzyca na zachodzie, charakteryzuje się znacznie słabszymi glebami oraz większym udziałem łąk i pastwisk. Monofunkcję rolniczą obsługuje tu rozproszona zabudowa kolonijna Nowego Szelkowa oraz układy gniazdowe w Rostkach i Kapturach.

Obszar południowy położony pomiędzy kompleksami leśnymi na północy i rzeką Narew na południu przedzielony jest południkowo doliną rzeki Orzyc.

W części północnej obszaru (sołectwa: Laski, Magnuszew Duży, Magnuszew Mały, Nowy Strachocin) dominuje funkcja rolnicza związana z wartościową rolniczą przestrzenią produkcyjną z udziałem funkcji rekreacyjnej wzdłuż doliny rz. Orzyc.

W części południowej gminy (sołectwa: Przeradowo, Stary Strachocin) bardzo duży udział ma funkcja rekreacyjna związana z indywidualną zabudową letniskową lokalizowaną zarówno w nawiązaniu do skupionej pasmowej zabudowy wiejskiej (wsie: Magnuszew Duży, Magnuszew Mały, Przeradowo, Nowy Strachocin) i luźnej zabudowy ulicowej w Starym Strachocinie, jak też w rozległych przestrzennie niezależnych monofunkcyjnych kompleksach rekreacyjnych.

Struktury przestrzenne występujące na terenie gminy o dominującej formie pasmowej sprzyjają obsłudze sieciami infrastruktury technicznej i komunikacji. Zwłaszcza długie układy ulicowe położone po obu stronach doliny rzeki Orzyc (pasma wzdłuż dróg: gminnej Szelków – Chrzanowo na południu i powiatowej Szelków – Maków Maz. na północy) oraz na obszarze południowo--wschodnim (zwłaszcza Magnuszew Duży, Magnuszew Mały, Nowy i Stary Strachocin, Przeradowo) powinny być preferowane pod tym względem, tym bardziej, że są to tereny o rosnących tendencjach inwestycyjnych w zakresie zabudowy rekreacyjnej. Na poprawę wyposażenia tych terenów w urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji winny być skierowane wysiłki Samorządu.

Znaczną część zabudowy mieszkaniowej w gminie stanowią budynki w dobrym stanie technicznym powstałe w ostatnim trzydziestoleciu. Charakteryzuje je schludny wygląd, estetyczne ogrodzenia działek oraz dbałość o ład przestrzenny w ich zagospodarowaniu.

Największy chaos przestrzenny panuje we wschodniej i północno-zachodniej części gminy, gdzie też występują największe braki w zakresie dostępności komunikacyjnej terenu.

Dość powszechnym zjawiskiem w gminie jest rozwój zabudowy letniskowej oraz rosnący trend, zwłaszcza we wsiach o uboższych gruntach i niewątpliwych walorach rekreacyjnych (zwłaszcza terenach południowych gminy i wzdłuż doliny rz. Orzyc), powstawania „zagród turystycznych”, tworzonych na bazie opuszczanych zagród rolniczych, w których wznoszone są zabudowania formą i materiałem nawiązujące do tradycji (drewniane pokrycia).

Większość wsi w gminie Szelków nie wykształciło wyraźniejszych ośrodków koncentrujących podstawowe usługi. Jedynie w Szelkowie wyraźniej rysuje się taki ośrodek w rejonie skrzyżowania głównych dróg. W pozostałych wsiach usługi występują w znacznym rozproszeniu.

2.2. Środowisko kulturowe – wartości i zasady ochrony

Utrzymywanie wartości historycznych, odpowiednie ich wyeksponowanie i podporządkowanie im koncepcji rozwoju przestrzennego oraz charakteru architektonicznego, podniesie niewątpliwie rangę i znaczenie gminy Szelków w regionie, a również przyczyni się do rozwoju aktywności społecznej uaktywniając nową funkcję gminy jaką może być niewątpliwie rekreacja i wypoczynek przysparzającą mieszkańcom poprawę warunków ekonomicznych.

Istotnym zadaniem jest należyte wyeksponowanie występujących tu wartościowych obiektów tworzących krajobraz kulturowy oraz terenów korzystnych dla rozwoju funkcji wypoczynkowej.

Należy zabezpieczyć warunki pozwalające na ochronę:

- 108 obiektów archeologicznych, dokumentujących ślady osadnictwa od neolitu po czasy nowożytne, natomiast wszelkie prace ziemne w rejonie stanowisk archeologicznych winny być prowadzone pod nadzorem SOZ,
- 19 przedstawionych niżej obiektów architektonicznych ujętych w gminnej ewidencji zabytków, przy których wszelkie prace remontowe i modernizacyjne zmieniające zwłaszcza wystrój zewnętrzny obiektów powinny być prowadzone w uzgodnieniu ze SOZ;
 1. Ciepielewo – pozostałości parku dworskiego (I poł. XIX w.)
 2. Dzierżanowo – spichlerz murowany (koniec XIX w.)
 3. Magnuszew Duży 11 - dom drewniany (1915)
 4. Magnuszew Duży - pozostałość parku dworskiego krajobrazowego (I poł. XIX w.)
 5. Magnuszew Mały - dom drewniany (lata 20 XX w.)
 6. Magnuszew Mały - zabytkowy park dworski
 7. Nowy Szelków 17 - dom drewniany (pocz. XX w.)

8. Nowy Szelków - założenie dworsko-parkowe z (1 poł. XIX w.)
 9. Orzyc 8 - dom drewniany (1945)
 10. Przeradowo 9 - dom murowany
 11. Przeradowo 2 - dom drewniany (lata 20 XX w.)
 12. Przeradowo 30 - dom drewniany (1930)
 13. Stary Strachocin 5 - zagroda – dom drewniany i stodoła drewniana (1928-30)
 14. Stary Strachocin 7 – dom drewniany (lata 30 XX w.)
 15. Stary Strachocin 8 – dom drewniany (1935)
 16. Stary Strachocin 10 – dom drewniany (1935)
 17. Stary Strachocin 27 – dom drewniany (1947)
 18. Stary Szelków - najstarsza część cmentarza parafialnego rzymsko- katolickiego
 19. Stary Szelków 34- dom drewniany (pocz. XX w.)
- 4 obiektów wpisanych do rejestru zabytków zestawionych poniżej, przy których wszelkie prace remontowe i modernizacyjne muszą być prowadzone za zgodą i pod ścisłym nadzorem SOZ.

Nr rej.	Typ obiektu	Nazwa, funkcja i chronologia obiektu	Miejscowość
199 z dn. 10.09.84	krajobrazowy	park zabytkowy z XIX w.	Magnuszew Mały
219 z dn. 24.01.86	cmentarz	najstarsza część cmentarza parafialnego z pomnikami w kształcie obelisków: <ul style="list-style-type: none"> ▪ grób rodzinny rodziny Zielińskich z 1877r.; ▪ liczne groby z końca XIX w. ▪ grób zbiorowy żołnierzy z lat 1920-46 oraz grób z okresu II wojny światowej 	Szelków
275 z dn. 18.08.86	architektoniczny	drobnoszlachecki dwór drewniany poł. XIX w.	Nowy Szelków
292 z dn. 30.11.70	archeologiczny	osada wczesno-średniowieczna X-XII w.	Bazar

Również drobne obiekty jak kapliczki przydrożne, charakter ogrodzeń (wykluczenie ogrodzeń z gotowych elementów betonowych), charakterystyczne dla tradycji detale architektoniczne i ozdoby nie tylko identyfikują mieszkańców gminy pod względem wyznaniowym, ale również stanowią atrakcyjny element akcentujący przestrzeń w lokalnym krajobrazie.

Obiekty środowiska kulturowego wskazane do wyeksponowania i objęcia ochroną:

- opieką konserwatorską proponuje się objąć unikalny układ przestrzenny sanktuarium św. Rozalii koło leśniczówki Magnuszew pochodzący z początku XVIII w. (z ochroną układu przestrzennego i

zgrupowań pomników przyrody) oraz obraz św. Rozalii z końca XVIII w. znajdujący się w nowej kaplicy,

- należy zachować otwarcie na panoramę miejscowości Stary Szelków z punktu widokowego przed bramą główną cmentarza parafialnego w Szelkowie.

2.3. Mieszkalnictwo

Na terenie gminy dominuje zabudowa zagrodowa, jednorodzinna oraz letniskowa. Aktualnie rozwój budownictwa mieszkalnego opiera się na budownictwie indywidualnym – jednorodzinnym. Zasoby mieszkaniowe gminy Szelków w 2001 roku wynosiły 1148 mieszkań z 4124 izbami. Wskaźnik liczby osób przypadających na izbę w gminie wynosi 0,96 i jest nieznacznie wyższy od wskaźnika uśrednionego dla województwa mazowieckiego wynoszącego 0,90.

Ilość osób przypadających na 1 mieszkanie (3,5) jest zdecydowanie wyższa w gminie Szelkowie w porównaniu do danych dla województwa (2,97).

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań w gminie wynosi 71,65 m², zaś powierzchnia użytkowa mieszkań przypadająca na jedną osobę wynosi 19,3 m². W 2001r. zostało oddanych do użytku 6 mieszkań z 27 izbami o średniej powierzchni użytkowej 97,17 m².

W latach 2000-2002 zostało wydanych łącznie 112 decyzji o ustalenie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, które w większości dotyczyły budowy budynków letniskowych, mieszkalnych i inwentarskich oraz budowy przyłączy infrastrukturalnych. Najwięcej decyzji wzięto zostało wydanych w miejscowościach: Przeradowo (34), Stary Strachocin (11), Magnuszew Duży (9) oraz Makowica, Stary Szelków i Zakliczewo (po 7).

Analiza stanu zabudowy mieszkaniowej w gminie potwierdza, iż część mieszkańców gminy mieszka w trudnych warunkach mieszkaniowych. Najczęstszą przyczyną tego stanu jest zła sytuacja finansowa rodzin, zbyt wysokie koszty kredytów budowlanych oraz wykonania dokumentacji budowlanej potrzebnej do wydania pozwolenia na budowę. Rozproszone budownictwo jednorodzinne może natomiast stanowić problem zaopatrzenia terenów w infrastrukturę techniczną i społeczną.

2.4. Usługi

Kwestia usług w gminie jest jedną z najistotniejszych, gdyż wiąże się bezpośrednio z jakością życia mieszkańców oraz daje możliwość tworzenia nowych miejsc pracy na terenach typowo rolniczych, nieuprzemysłowionych.

Na terenie gminy Szelków sektor prywatny przejął handel praktycznie w całości. Mała przedsiębiorczość, do której można zaliczyć prowadzenie sklepów spożywczych, spożywczo-przemysłowych, usług ogólnobudowlanych oraz drobnych usług, rozwija się w większości sołectw gminy. Procesy restrukturyzacyjne i przekształcenia przebiegają tu najszybciej.

Słabe strony handlu to niska konkurencyjność drobnych firm, słabość ekonomiczna i niska siła nabywcza ludności.

Innym czynnikiem, który decyduje o stopniu podaży i popytu usług w gminie jest bliskość miast: Makowa Mazowieckiego (10 km), Pułtusza (15 km), Ostrołęki (40 km) i Warszawy (75 km). Usługi handlu, gastronomii i rzemiosła skomercjalizowały się do tego stopnia, że o ich wielkości i rozmieszczeniu będzie decydowała gospodarka rynkowa.

Na terenie gminy Szelków prowadzona jest również działalność usługowa dla rolnictwa. Funkcjonują trzy zakłady skupiające produkty rolne, wszystkie związane z hodowlą zwierząt, zakład przetwórstwa owoców i warzyw oraz młyn. Pomoc doradczą i szkoleniową dla rolników prowadzi Ośrodek Doradztwa Rolniczego. Mimo istniejących na terenie gminy zakładów usługowych, większość produktów rolnych rolnicy sprzedają w Spółdzielni Zaopatrzenia i Zbytu w Makowie Mazowieckim, w mieście tym korzystają też z innych zakładów podstawowego przetwórstwa rolnego.

Dotychczasowa baza terenowa usług publicznych - usług zdrowia i oświaty, jest wystarczająca, ale konieczna jest poprawa standardów, czyli przeprowadzenie modernizacji i rozbudowy budynków oraz wyposażenie w specjalistyczny sprzęt. Ważna jest również poprawa dostępności do podstawowego poziomu usług.

Stworzenie dogodnych warunków ekonomicznych i finansowych dla przedsiębiorczości, poprawa efektywności rolnictwa jako głównej funkcji ekonomicznej gminy oraz uaktywnienie postaw społecznych powinno spowodować uzupełnienie oferty usługowej o dziedziny z branż pozarolniczych, które umożliwiłyby uzyskanie dochodów dla nowych przedsiębiorców.

2.5. Uwarunkowania i możliwości rozwoju przestrzennego gminy związane z układem komunikacyjnym

2.5.1. Układ komunikacyjny i warunki jego usprawnienia.

Podstawę układu sieci komunikacyjnej gminy Szelków stanowią:

- 3 drogi krajowe:
 - o nr 57 relacji (Warszawa) – Pułtusk – Maków Maz. – Przasnysz – Szczytno - Bartoszyce (Bezledy – Kaliningrad),
 - o nr 60 relacji (Łódź – Płock – Ciechanów - Maków Maz. – Różan - Ostrów Maz. (Białystok), z Białorusią i Litwą, przecinająca gminę z zachodu na wschód na długości 5,5 km,
 - o nr 61 klasy Gp (główna ruchu przyspieszonego) relacji Warszawa – Pułtusk – Różan - Ostrołęka – Augustów – (Ogrodniki i Suwałki – Budziszki

- 6 dróg powiatowych V klasy technicznej na kierunkach:
 - Maków Maz. – Szelków nr 28362
 - Chyliny - Makowica nr 28363
 - (Szelków) droga powiatowa nr 28371 – granica gminy (Sielc, Chrzczony) nr 28368
 - Orzyc– Magnuszew Mały - Przeradowo nr 28369
 - Magnuszew Mały – Nowy Strachocin nr 28370
 - Szelków – Nowy Strachocin – Stary Strachocin nr 28371. (drogi powiatowe mają już nowe numery te są stare)

Drogi te należy utrzymać w układzie docelowym.

Drogi krajowe

Prognozowany średni dobowy ruch (pojazdy/dobę) na drodze krajowej nr 57 na odcinku przebiegającym przez teren gminy Szelków, według danych zawartych w „*Prognozie ruchu na zamiejskiej sieci dróg krajowych do roku 2015*”, w odniesieniu do rzeczywistego ruchu w latach 1990, wykazuje dynamikę malejącą:

- rok 2005 – 3 708 pojazdów rzecz./dobę; 2005 do 2000 – 1,24
- rok 2010 – 4 432 pojazdy rzecz./dobę; 2010 do 2005 – 1,20
- rok 2015 – 5 155 pojazdów rzecz./dobę; 2015 do 2010 – 1,16.

Jednak dynamika rzeczywista występująca w ostatnim pięcioleciu ubiegłego wieku, związana m.in. z przekwalifikowaniem tej drogi w 2000 roku do kategorii dróg krajowych, znacznie przekracza projektowaną, a wzrost liczby pojazdów przekroczył wielkość prognozowaną o 20%. Wskazuje to na spodziewany wzrost uciążliwości ruchu na tej drodze dla powiązań lokalnych w gminie i wywołuje tym pilniejszą potrzebę przeprowadzenia na tej drodze prac modernizacyjnych, zwłaszcza w zakresie poprawy stanu poboczy i skrzyżowań (pasy wyłączeń dla pojazdów skręcających).

Prognozowany średni dobowy ruch (pojazdy/dobę) na drodze krajowej nr 60 na odcinku przebiegającym przez teren gminy Szelków, według danych zawartych w wyżej przytoczonym opracowaniu, wykazuje również dynamikę malejącą:

- rok 2005 – 3 929 pojazdów rzecz./dobę; 2005 do 2000 – 1,25
- rok 2010 – 4 720 pojazdy rzecz./dobę; 2010 do 2005 – 1,20
- rok 2015 – 5 512 pojazdów rzecz./dobę; 2015 do 2010 – 1,16.

Wzrost ruchu na tej drodze jest stosunkowo niewielki, a ruch nie jest zbyt uciążliwy dla powiązań lokalnych. Droga ta winna być jednak modernizowana, zwłaszcza w zakresie poprawy stanu poboczy i skrzyżowań (pasy wyłączeń dla pojazdów skręcających).

Wskaźnik wzrostu ruchu na drodze krajowej nr 61 na odcinku przebiegającym przez teren gminy Szelków (odcinek południowy) w latach 1985 – 1990 był b. duży i przekraczał 2,0.

Natomiast średni dobowy ruch (pojazdy/dobę) na, według prognoz zawartych w wyżej przytoczonym opracowaniu, wykazuje dynamikę malejącą:

- rok 2005 – 5 783 pojazdów rzecz./dobę; 2005 do 2000 – 1,24
- rok 2010 – 6 911 pojazdy rzecz./dobę; 2010 do 2005 – 1,20,
- rok 2015 – 8 039 pojazdów rzecz./dobę; 2015 do 2010 – 1,16.

Na odcinku północnym drogi nr 61 przebiegającym przez teren gminy Szelków wskaźnik ruchu w latach 1985 – 1990 był jeszcze większy i przekraczał 3,5. Natomiast według prognoz zawartych w wyżej przytoczonym opracowaniu średni dobowy ruch (pojazdy/dobę) na tym odcinku będzie wykazywał dynamikę malejącą:

- rok 2005 – 5 658 pojazdów rzecz./dobę; 2005 do 2000 – 1,22
- rok 2010 – 6 762 pojazdy rzecz./dobę; 2010 do 2005 – 1,20,
- rok 2015 – 7 866 pojazdów rzecz./dobę; 2015 do 2010 – 1,16.

Występujące tu rozbieżności wynikają z nieuwzględnienia w prognozach krajowych lokalnego zjawiska, jakim jest wzmożony ruch ciężki obsługujący kopalnię kruszywa w Brzuzem, a nieporozumienie wynika z przyjętej agregacji danych i lokalizacji punktów pomiaru ruchu. Występujące faktyczne natężenie ruchu powoduje niewątpliwie uciążliwość i zagrożenia zwłaszcza dla powiązań lokalnych szczególnie w rejonie miejscowości gminnej. Stąd uwzględniając dodatkowo zwiększone zainteresowanie rekreacją na terenach Polski północnej oraz wzrost tranzytu międzynarodowego zachodzi pilna potrzeba modernizacji tej drogi zwłaszcza w zakresie przystosowania drogi do ruchu ciężkiego oraz poprawy stanu jezdni i poboczy oraz skrzyżowań (pasy wyłączeń dla pojazdów skręcających) oraz przystosowanie jej do prowadzenia ruchu ciężkiego. Należało by również szczegółowo przeanalizować przejście drogi przez miejscowość gminną.

Drogi powiatowe

Drogi powiatowe są w większości o nawierzchni bitumicznej (blisko 20 km, co stanowi ok. 70% łącznej długości) i dobrych na ogół parametrach techniczno-eksploatacyjnych. Wymagają one jednak stałych zabiegów konserwacyjnych nawierzchni, modernizacji poboczy i porządkowania przystanków komunikacji masowej.

Na długości ponad 8 km (około 30% łącznej długości) drogi te mają jednak nawierzchnię żwirową. Zmianę nawierzchni tych dróg na bitumiczną należy traktować jako priorytetową, podobnie jak i wyposażanie tych odcinków w urządzenia towarzyszące (zatoki przystankowe itp.).

Drogi gminne

Sytuacja w zakresie stanu dróg gminnych o łącznej długości – 63,892 km jest znacznie mniej korzystna, niż w zakresie dróg powiatowych. Udział dróg o nawierzchni twardej wynosi tu ok. 14% ogółu dróg gminnych. Drogi o nawierzchni żwirowej stanowią 40%, zaś niewiele mniej niż połowę ogółu dróg gminnych stanowią drogi gruntowe. Konieczność poprawy stanu dróg, zwłaszcza gminnych, jest jednym z najważniejszych problemów wymagających rozwiązania, który jest postrzegany przez lokalne społeczeństwo jako bardzo ważny czynnik określający standard życia.

Gmina, nie dysponując odpowiednimi funduszami na szybką poprawę stanu dróg gminnych oraz nie posiadając sprzętu niezbędnego do prowadzenia robót drogowych, tym racjonalniej musi wydawać środki w oparciu o strategiczny program poprawy komunikacji w gminie. Uwzględniać on musi selekcję istniejących dróg pod kątem stworzenia racjonalnego systemu dróg gminnych zapewniającego przy uwzględnieniu dróg powiatowych i krajowych - niezbędne powiązania przy ograniczonej ilości i długości dróg, w stosunku do których podejmowane byłyby działania modernizacyjne.

Racjonalizacji systemu komunikacyjnego winno sprzyjać skuteczne przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy, co wywołuje konieczność wydłużania się dróg niezbędnych dla obsługi tej zabudowy. Dalszy rozwój sieci dróg gminnych powinien iść w kierunku selekcji dotychczasowego stanu pod kątem wyboru dróg zapewniających optymalne powiązania komunikacyjne wewnątrz gminy oraz z obszarami sąsiednimi. Utrzymywanie wszystkich istniejących dróg w aktualnej sieci transportowej gminy rozproszy dostępne ograniczone środki finansowe przeznaczone na ten cel.

Polityka Samorządu powinna zmierzać do utworzenia racjonalnego systemu powiązań wewnętrznych w gminie oraz zorganizowania jednostki administracyjnej i wykonawczej (lub administracyjno-wykonawczej) zdolnej do wykonywania prac modernizacyjnych i drobnych zabiegów konserwacyjnych dróg. Pozwoliłoby to na lepsze wykorzystanie środków finansowych przeznaczonych na utrzymanie dróg gminnych.

Reasumując istotnymi problemami w zakresie drogownictwa w gminie są:

- znaczny udział dróg gminnych o nawierzchni nie ulepszonej (w stosunku do dróg powiatowych problem ten nie występuje w tak rażącej formie),
- ograniczenia środków finansowych niezbędnych do realizacji inwestycji komunikacyjnych,
- potrzeba rozwinięcia infrastruktury komunikacyjnej,

- utrzymanie dróg gminnych i dróg nie zaliczonych do żadnej kategorii .

2.5.2. Mocne i słabe strony układu komunikacyjnego.

2.5.2.1. Uwarunkowania komunikacyjne ograniczające rozwój przestrzenny gminy.

Problemy związane z:

- utrzymaniem dotychczasowej infrastruktury komunikacyjnej na niezbędnym poziomie technicznym,
- przebieg dróg krajowych (zwłaszcza nr 57 i 61) przecinających gminę i zakłócających ruch lokalny,
- przebieg ruchu tranzytowego przez gminę związanego z drogami krajowymi nr 57, 60 i 61 przecinającymi gminę,
- znaczny odsetek dróg gminnych o nawierzchni gruntowej.

2.5.2.2. Uwarunkowania sprzyjające rozwojowi przestrzennemu

- historyczne, sięgające średniowiecza tradycje powiązań komunikacyjnych w skali kraju i regionu, zwłaszcza na ciągu drogi krajowej nr 61,
- tradycje obsługi transportu (drogomistrzówka),
- istniejąca infrastruktura drogowa,
- położenie gminy przy drogach krajowych nr 57, 60 i 61 stanowiących połączenia międzyregionalne i międzynarodowe (z Obwodem Kaliningradzkim Rosji, Litwą i Białorusią),
- bliskość położenia miast: Ostrołęka, Pułtusk, Maków Maz.,
- duża gęstość dróg gminnych,
- stosunkowo dobre połączenia wewnętrzne i zewnętrzne gminy.

2.5.3. Cele i polityka rozwoju komunikacji w gminie Szeków.

Jako podstawowe cele rozwoju systemu komunikacyjnego gminy Szeków uznaje się:

- tworzenie warunków do sprawnego, bezpiecznego i ekonomicznego przemieszczania osób, ładunków oraz informacji w powiązaniach wewnętrznych i zewnętrznych,
- zaspokojenia potrzeb przewozowych mieszkańców,
- poprawę standardów podróży zwłaszcza w relacjach: obszar gminy - miasto Maków Mazowiecki, (czas dotarcia i warunki podróży),
- zapewnienie odpowiedniego poziomu usług transportowych dla użytkowników miejscowych oraz dla transportu zewnętrznego docelowego i tranzytowego,
- utrwalenie funkcjonalno-przestrzennych związków w obszarze województwa, powiatu oraz gminy,
- dostęp do systemu transportowego dla osób niepełnosprawnych,
- optymalizację kosztów inwestycyjnych i eksploatacyjnych.

Polityka w zakresie rozwoju systemu komunikacyjnego gminy winna polegać na tworzeniu warunków dla osiągnięcia określonych celów przy zachowaniu zasady równoważenia pojazdów transportu indywidualnego i komunikacji zbiorowej oraz dążeniu do minimalizacji uciążliwości ruchu i urządzeń komunikacyjnych dla środowiska.

Jako podstawę rozwiązań komunikacyjnych przyjmuje się istniejący układ drogowy gminy poddany modernizacji i uzupełnieniom.

W zakresie rozbudowy układu drogowego zakłada się:

- przebudowę drogi krajowej nr 61 od kątem dostosowania jej parametrów do klasy Gp,
- tworzenie w sąsiedztwie dróg krajowych, głównie w rejonie węzłów z drogami powiatowymi i gminnymi potencjalnych obszarów aktywizacji gospodarczej (techniczna infrastruktura drogowa) przy ograniczeniu bezpośredniej dostępności tych obszarów do dróg krajowych,
- modernizację i restrukturyzację najważniejszych ciągów komunikacyjnych gminy (drogi powiatowe, gminne),
- utworzenie systemu ścieżek rowerowych,
- budowę chodników i uzupełnienie oświetlenia dróg.

W związku z powyższym uznaje się za konieczne:

1. eliminację skutków zaniedbań i opóźnień realizacyjnych w inwestycjach komunikacyjnych, w szczególności poprawę geometrii dróg powiatowych,
2. zabezpieczenie realizacji niezbędnych przedsięwzięć komunikacyjnych, poprzez zwiększenie na ten cel środków finansowych z budżetu gminy,
3. ścisłą współpracę władz gminy z administracją powiatową w zakresie poprawy stanu dróg powiatowych.

2.5.4. Zasady kształtowania sieci drogowej.

Kształtowanie sieci drogowej winno następować zgodnie z:

- Obwieszczeniem Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 25.01.2007r. (Dz.U. 2007 Nr 19, poz. 115) w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Ustawy z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych – w stosunku do określenia odległości sytuowania obiektów budowlanych przy drogach;
- *Rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999r.* w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie - w stosunku do określenia parametrów drogi;

- Zarządzeniem nr 5/95 Generalnego Dyrektora Dróg Publicznych z dnia 31 marca 1995r. - w stosunku do najmniejszych zalecanych odległości drogi publicznej od budynków z pomieszczeniami na pobyt ludzi.

W planach miejscowych należy stosować następujące minimalne szerokości dróg w liniach rozgraniczających:

- drogi krajowe nr 57, 60 i 61.
Klasa drogi **G** i **Gp** (główna ruchu przyspieszonego – zgodnie z Zarządzeniem nr 17 Generalnego Dyrektora Dróg Publicznych z dnia 8 grudnia 2000r. w sprawie ustaleń klasy dróg krajowych)
Przekrój poprzeczny (liczba jezdni x liczba pasów ruchu) - **1x2, 2x2**
Najmniejsza szerokość w liniach rozgraniczających drogi
o przekroju jednojezdniowym - **25 m**; dwujezdniowym - **35 m**
- drogi powiatowe. Klasa drogi **Z** (zbiorcze).
Przekrój poprzeczny (liczba jezdni x liczba pasów ruchu) - **1x2**
Najmniejsza szerokość w liniach rozgraniczających drogi
o przekroju jednojezdniowym - **20 m**
- drogi gminne. Klasa drogi **L, D** (lokalne, dojazdowe).
Przekrój poprzeczny (liczba jezdni x liczba pasów ruchu) - **1x2**
Najmniejsza szerokość w liniach rozgraniczających drogi
o przekroju jednojezdniowym - **15 m**

Szerokość w liniach rozgraniczających drogi powinna być zwiększona jeżeli zawiera ona elementy uzbrojenia podziemnego (gaz, woda, kanalizacja, telekomunikacja, elektroenergetyka) lub inne urządzenia. Ze względu na poprawność rozwiązań komunikacyjnych i bezpieczeństwo ruchu występuje zasada ograniczenia dostępności jezdni. Wiąże się to z odpowiednimi odstępami między skrzyżowaniami, liczbą włączeń i wyłączeń, parkowaniem itp.

Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999r. określa „Warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie” i podaje w tym zakresie szczegółowe rozwiązania.

Zgodnie z obwieszczeniem Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 25.01.2007r. (Dz.U. 2007 Nr 19, poz. 115) w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Ustawy z dnia 21 marca 1985r. o drogach

publicznych obiekty budowlane przy drogach powinny być sytuowane od zewnętrznej krawędzi jezdni co najmniej:

L.p.	Rodzaj drogi	Na terenie zabudowy miast i wsi	Poza terenem zabudowy
1.	Droga ogólnodostępna:		
	a) krajowa	10 m	25 m
	b) powiatowa	8 m	20 m
	c) gminna	6 m	15 m

Natomiast najmniejsze odległości drogi publicznej od budynków z pomieszczeniami na pobyt ludzi w nawiązaniu do zarządzenia nr 5/95 Generalnego Dyrektora Dróg Publicznych z dnia 31 marca 1995 r. powinny wynosić:

WPD – 2

Klasa Techniczna drogi	Kategoria drogi	Obiekty przeznaczone na pobyt ludzi		
		Mieszkaniowe i budynki użyteczności publicznej		Budynki szpitalne, sanatoriów i wymagające szczególnej ochrony
		Jednokondygnacyjne	Wielokondygnacyjne	
IV, V /G, Z/	Krajowa	50 m	70 m	200 m
IV, V /G, Z/	Powiatowa	30 m	40 m	130 m
V /L, D/	Gminna	15 m	20 m	80 m

2.5.5. Zasady polityki parkingowej.

Obecna ilość miejsc parkingowych w gminie nie jest wystarczająca w stosunku do zaobserwowanych potrzeb. Odnosi się to w szczególności do istniejących usług, które posiadają niewystarczającą ilość miejsc parkingowych.

Na terenie gminy w odniesieniu do zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zakłada się parkowanie w garażach i na terenie posesji.

Natomiast w terenach wyznaczonych pod różnego rodzaju funkcje, przy zagospodarowywaniu działki należy zapewnić, stosownie do jej przeznaczenia i sposobu zabudowy odpowiednią ilość miejsc postojowych wraz z drogami dojazdowymi w nawiązaniu do sieci dróg publicznych. Dotyczy to zwłaszcza obiektów usług handlu, administracji, kultury religijnej, sportu itp.

Orientacyjne wskaźniki miejsc postojowych dla samochodów osobowych przy wybranych obiektach usługowych i obiektach użyteczności publicznej.

Orientacyjne wskaźniki miejsc postojowych przy obiektach usługowych i obiektach użyteczności publicznej:

Lp.	Rodzaj obiektu (usługi)	Jednostka odniesienia	Liczba miejsc postojowych na jednostkę odniesienia
1.	Obiekty użytku masowego (sportu, kutu religijnego i tp)	100 użytkowników jednocześnie	15 – 20
2.	Produkcja (przemysł, usługi)	100 zatrudnionych	15 – 25
3.	Obiekty handlowe	1000 m ²	30 – 35

2.5.6. Zasady ograniczania przed hałasem i skażeniami drogowymi

W trakcie eksploatacji układu komunikacyjnego możliwe jest stosowanie różnorodnych przedsięwzięć, mogących ograniczyć wpływ hałasu jak i zanieczyszczeń drogowych na otoczenie drogi.

Należą do nich:

- modernizacja dróg:
 - korekta drogi w planie i profilu,
 - poprawa stanu nawierzchni i poboczy,
 - zwiększenie przepustowości,
- usprawnienia organizacyjne w ruchu:
 - selektywne eliminowanie pojazdów ciężkich,
 - wprowadzenie pierwszeństwa ruchu na kierunkach najbardziej obciążonych ruchem,
 - ograniczenie prędkości,
- zastosowanie ekranowania przed hałasem:
 - zieleń izolacyjna,
 - ekrany akustyczne,
 - lokalizacja obiektów mało wrażliwych na hałas,
- lokalizowanie obiektów wrażliwych na zanieczyszczenia powietrza poza pasem uciążliwości drogi:
 - szkoły, szpitale, budynki mieszkalne,
- stosowanie w obiektach budowlanych znajdujących się w pasie uciążliwości drogi specjalnych izolacji redukujących hałas:

- przegrody tłumiące hałas,
- okna o podwyższonej izolacji akustycznej,
- w pasie uciążliwości drogi stosowanie upraw roślin mało wrażliwych na zanieczyszczenia, o ile inny sposób zagospodarowania tej strefy jest nie możliwy.

Są to główne elementy, których zastosowanie może poprawić ujemny wpływ uciążliwości drogi na jej otoczenie.

Na terenie gminy, w celu poprawy tego stanu rzeczy, należy podjąć następujące zadania:

- modernizację dróg powiatowych i gminnych,
- wprowadzanie zieleni izolacyjnej (winna mieścić się w istniejących pasach drogowych),
- stosowanie w budynkach przeznaczonych na pobyt ludzi przegród i izolacji akustycznych,
- badanie poziomu hałasu w najbardziej newralgicznych punktach tras komunikacyjnych.

2.6. Infrastruktura techniczna

2.6.1. Uwarunkowania rozwoju gminy wynikające z funkcjonowania systemów infrastruktury technicznej

Sprawne funkcjonowanie urządzeń i sieci infrastruktury technicznej, dostęp do tych urządzeń oraz ich stan techniczny stanowią ważny czynnik rozwoju lokalnego. Jednocześnie cechy te, w sposób jednoznaczny, mogą posłużyć do określenia warunków życia ludności lokalnej i ich poziomu życia.

Zaopatrzenie w wodę

W gminie Szelków do sieci wodociągowej podłączonych jest około 98% ogółu budynków.

Do utrzymania pozostawia się istniejące ujęcia wód podziemnych w Szelkowie, Zakliczewie, Chrzanowie, Głódkach i Makowicy.

Zgodnie z *Ustawą Prawo Wodne z dnia 18 lipca 2001 r. (Dz.U. 2012 poz. 145)* wokół ujęć wody, które zaopatrują ludność w wodę przeznaczoną do spożycia, mogą być ustanowione strefy ochronne ujęć wody. Użytkowanie gruntów położonych na terenie stref jest ograniczone, natomiast obowiązujące w ich granicach nakazy, zakazy i ograniczenia regulują przepisy w/w ustawy.

Na terenie ochrony bezpośredniej ujęć wód podziemnych oraz powierzchniowych zabronione jest użytkowanie gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody.

Na terenie ochrony bezpośredniej ujęć wód należy m.in.:

- odprowadzać wody opadowe w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody,
- zagospodarować teren zielenią,

- ograniczyć do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

Zgodnie z w/w *Ustawą Prawo wodne* teren ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych obejmuje obszar zasilania ujęcia wody. Jeżeli czas przepływu wody od granicy obszaru zasilania do ujęcia jest dłuższy od 25 lat, strefa ochronna powinna obejmować obszar wyznaczony 25-letnim czasem wymiany wody w warstwie wodonośnej.

Strefę ochronną ujęcia wód powierzchniowych określa się tak, aby trwale zapewnić jakość wody zgodną z przepisami wydanymi na podstawie w/w ustawy oraz aby zabezpieczyć wydajność ujęcia wody. Strefę tę wyznacza się na podstawie wyników przeprowadzonych badań hydrologicznych, hydrograficznych i geomorfologicznych obszaru zasilania ujęcia.

Na terenach ochrony pośredniej może być zabronione lub ograniczone wykonywanie robót oraz innych czynności powodujących zmniejszenie przydatności ujmowanej wody lub wydajności ujęcia, a w szczególności m.in.:

- wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi,
- rolnicze wykorzystanie ścieków,
- stosowanie nawozów oraz środków ochrony roślin,
- wykonywanie robót melioracyjnych oraz wykopów ziemnych,
- lokalizowanie zakładów przemysłowych oraz ferm chowu lub hodowli zwierząt.

Oprócz w/w zakazów, na terenach ochrony pośredniej ujęcia wody podziemnej, może być również zabronione lub ograniczone m.in.:

- lokalizowanie budownictwa mieszkalnego oraz turystycznego,
- pojenie oraz wypasanie zwierząt,
- wydobywanie kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, a także wycinanie roślin z wód lub brzegu.

Na właścicieli gruntów położonych na terenie ochrony pośredniej może być nałożony obowiązek stosowania odpowiednich upraw rolnych lub leśnych, a także zlikwidowania nieczynnych studni oraz, na ich koszt, ognisk zanieczyszczeń wody.

Przy ustalaniu zakazów, nakazów i ograniczeń dotyczących użytkowania gruntów na terenie ochrony pośredniej należy uwzględnić warunki infiltracji zanieczyszczeń do poziomu wodonośnego, z którego woda jest ujmowana.

W gminie Szelków brak jest wyznaczonych stref ochrony pośredniej istniejących ujęć wód podziemnych. Od paru lat cała gmina jest pokryta siecią wodociągową. Jako zadanie ciągłe należy przyjąć systematyczne badanie jakości wody z ujęć gminnych oraz, o ile istnieje taka możliwość, badanie jakości wody dopływającej do odbiorców.

Dla poprawy sytuacji wskazana jest okresowa intensyfikacja wymian instalacji wodociągowych i renowacji sieci, a także ewentualna modernizacja przestarzałych i wyeksploatowanych urządzeń uzdatniania wody.

Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Na terenie gminy nie ma oczyszczalni ścieków, dlatego istnieje pilna potrzeba budowy sieci kanalizacyjnej oraz ewentualnie oczyszczalni, szczególnie dla terenów zaopatrzonych w wodociąg. Skanalizowane jest wyłącznie sołectwo Bazar, które odprowadza ścieki do oczyszczalni zlokalizowanej w Makowie Mazowieckim.

W gminie Szelków liczba gospodarstw posiadających szamba wynosi 910, brak jest jednak dokładnych danych o ich stanie technicznym. Przypuszcza się, że przy większości domów znajduje się szambo w złym stanie technicznym (ze względu na brak szczelności).

Na terenie gminy występuje bardzo niski stopień kanalizacji (sieć kanalizacyjną posiada jedno sołectwo) przy jednoczesnym braku sprawnych urządzeń gromadzących i oczyszczających ścieki. Planowane pełne pokrycie gminy siecią wodociągową i brak rozbudowy sieci kanalizacyjnej może stworzyć duże niebezpieczeństwo dla zdrowia mieszkańców oraz dla stanu jakości środowiska przyrodniczego gminy: wód powierzchniowych, wód podziemnych i gruntu. Dlatego, jako docelowy stopień skanalizowania terenu gminy przyjmuje się ilość osób korzystających z kanalizacji na poziomie 80% ogółu mieszkańców gminy.

Ze względów higienicznych, ekologicznych oraz strategicznych najważniejszym zadaniem w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków jest opracowanie kompleksowego programu gospodarki ściekowej dla terenu całej gminy Szelków.

W trybie pilnym należy więc:

- opracować kompletną, dla terenu całej gminy, dokumentację projektową,
- kontynuować prace nad budową sieci kanalizacji sanitarnej.

Mimo, iż zbiorcze systemy kanalizacyjne są najbardziej skuteczną metodą zabezpieczenia środowiska przyrodniczego przed ewentualnym zanieczyszczeniem ściekami, to jednak dopuszcza się stosowanie indywidualnych rozwiązań kanalizacji ścieków bytowo-gospodarczych, w tym budowę „przydomowych oczyszczalni ścieków”. W tym wypadku powinny one spełniać normę EN 12566-3:2005+A1:2009 potwierdzoną przez jednostkę notyfikacyjną.

W miejscach, gdzie lokalne warunki gruntowo-wodne nie pozwolą na budowę „przydomowych oczyszczalni ścieków” ścieki bytowo-gospodarcze należy gromadzić w zbiornikach bezodpływowych i zapewnić ich okresowy wywóz taborem asenizacyjnym do oczyszczalni ścieków.

Priorytetem w zakresie gospodarki ściekowej na terenie gminy jest budowa kanalizacji w jednostkach o skupionej zabudowie oraz na terenach o szczególnie wrażliwym podłożu gruntowo-wodnym, w tym tereny o wysokim poziomie wód gruntowych.

Jako dodatkowe zadanie z zakresu gospodarki ściekowej, wskazane jest zapewnienie funkcjonowania zbiorników na nieczystości płynne, ale tylko takich, które będą w dobrym stanie technicznym.

Usuwanie i utylizacja odpadów

Gospodarka odpadami na terenie gminy Szelków oparta jest na usługach świadczonych przez firmy usługowe, które na podstawie indywidualnie zawieranych umów z mieszkańcami i jednostkami, wywożą odpady poza teren gminy. Do roku 31 grudnia 2009r. odpady usuwane były na wysypisko zlokalizowane we wsi Chyliny jednak decyzją Starosty Makowskiego zastało ono zamknięte i będzie rekultywowane w kierunku leśnym.

Ze względu na występowanie na terenie gminy nielegalnych wysypisk śmieci konieczna jest ich likwidacja oraz rekultywacja terenów powysypiskowych.

Zaopatrzenie w gaz i ciepło

Za priorytetowe uznaje się doprowadzenie gazociągu wysokiego ciśnienia do granic gminy Szelków i zapewnienie możliwości podłączenia się do sieci odbiorców indywidualnych, co będzie miało wpływ na poprawę stanu środowiska przez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery.

Obecnie zaopatrzenie w ciepło realizowane jest z indywidualnych źródeł ciepła.

W zakresie zaopatrzenia w ciepło - na terenie Gminy Szelków dopuszcza się możliwość realizacji lokalnych ciepłowni wykorzystujących paliwo ekologiczne oraz wykorzystywanie do ogrzewania indywidualnych, ekologicznych i wysokosprawnych źródeł ciepła.

Elektroenergetyka

Utrzymuje się:

- EN WN 110 kV relacji Pułtusk – Maków Maz. - ze strefą ograniczonego użytkowania po 14,5 m od skrajnych przewodów w poziomie w obie strony,
- EN WN 110 kV relacji Pomian– Maków Maz. - ze strefą ograniczonego użytkowania po 14,5 m od skrajnych przewodów w poziomie w obie strony

Na terenie gminy Szelków występują słupowe stacje transformatorowe typu STS i ZH z transformatorami o mocy 20, 40 i 63 kVA . Jest to zgodne z zasadami zasilania terenów wiejskich. W gminie występuje duża ilość stacji transformatorowych z transformatorami małej mocy. Jest to związane z występowaniem

na terenie gminy budownictwa rozproszonego. Istnieje konieczność rozbudowy sieci i stacji transformatorowych oraz modernizacji istniejących stacji.

W miejscowości Smrock - Dwór na rzece Orzyc zlokalizowana jest elektrownia wodna o mocy zainstalowanej 100 kVA (uruchomiona w lipcu 2002 r.)

Telekomunikacja

W ostatnich latach nastąpił znaczący rozwój urządzeń telekomunikacji. Dziś zagadnienia telekomunikacji nie stanowią problemu. W przypadku wyczerpania się wolnych numerów oraz pojawienia się nowych potrzeb w nowo realizowanych zespołach zainwestowania istnieje możliwość szybkiej rozbudowy systemu telekomunikacyjnego poprzez budowę nowych central i rozbudowę sieci rozprowadzającej.

W granicach gminy znajdują się 3 stacje bazowe telefonii komórkowej.

2.6.2. Mocne i słabe strony zaopatrzenia gminy Szelków w urządzenia infrastruktury technicznej

Rozwój lokalny stanowi część długofalowego procesu zmian struktury przestrzennej wyznaczonego z jednej strony przez cele rozwoju gminy, a z drugiej przez możliwości i ograniczenia (uwarunkowania) wynikające ze stanu istniejącego.

W celu określenia potencjalnych możliwości wykorzystania przestrzeni oraz wprowadzenia zmian w zagospodarowaniu, niezbędnych do realizacji założonych celów, określono w Studium obszary o różnych stopniach wyposażenia w infrastrukturę techniczną. Jednocześnie z wprowadzaniem niezbędnych urządzeń infrastrukturalnych na terenach obecnie zainwestowanych, postuluje się prowadzenie inwestycji sieci technicznych na terenach potencjalnie przeznaczonych pod nowe inwestycje.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">wystarczające zasoby wodne ujęć wodydobry stan techniczny urządzeń wodociągowychrozwinięta sieć energetyczna, pokrycie zapotrzebowania odbiorców prywatnych i przemysłowych	<ul style="list-style-type: none">brak stref ochrony pośredniej ujęć wodybrak systemu odprowadzania i oczyszczania ściekówbrak programu kanalizacji dla wszystkich sołectwbrak programu selektywnej zbiórki odpadówniski stopień wykorzystania paliw ekologicznych w gospodarstwach indywidualnych

Niewątpliwie największym problemem w zakresie zaopatrzenia w urządzenia infrastruktury technicznej gminy Szelków jest brak sprawnie i w pełni działającego systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków.

3. SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA

3.1. Infrastruktura społeczna

3.1.1. Założenia demograficzne

W gminie Szelków, według stanu na 2010 rok, liczba ludności wynosiła ogółem 3673 mieszkańców. Największymi liczebnie sołectwami gminy są: Dzierzanowo, które zamieszkuje 278 osób, Zakliczewo – 284 i Stary Szelków – 261 osób. Najmniejszymi sołectwami gminy są natomiast: Pomaski Małe, Stary Strachocin, Rostki i Grzanka, które zamieszkuje odpowiednio: 44, 61, 63 i 79 osób. Liczba ludności w gminie od 1998r. do 2010 roku zmniejszyła się o 380 osób. Największą gęstość zaludnienia posiada Bazar – 36,6 osób/ha, następnie Stary Szelków – 1,34 i Magnuszew Duży – 0,88. Najmniejszą gęstością zaludnienia charakteryzuje się: Stary Strachocin – 0,14, Pomaski Małe – 0,20, Głódki i Rostki – po 0,24 oraz Chrzanowo – 0,26 osób/ha.

Średnia gęstość zaludnienia w gminie wynosi 0,33 osób na 1 ha.

Przyrost naturalny w gminie w ostatnich latach osiągał zarówno wysokie wielkości ujemne jak i dodatnie, obecnie utrzymuje się na poziomie -7,6 i można zauważyć stałą tendencję wyższej umieralności w stosunku do urodzeń.

W 2010r. saldo migracji wynosiło ogółem -15 osób w tym saldo migracji zagranicznych wynosiło -2 osoby. (zameldowania ogółem wynosiły +50 osób, natomiast wymeldowania ogółem wynosiły -65 osób)

Na przestrzeni lat 1998-2010 migracje ludności gminy Szelków były sumarycznie ujemne i wyniosły -100 osób (przy dodatniej migracji w latach: 2009; 2007; 2006; 2004)

Gmina nie posiada rozwojowego źródła wzrostu ludności – jednak w ostatnich latach tendencja ta została przyhamowana. Ponad połowa (60%) ludności znajduje się w wieku produkcyjnym i około 21,8% ludności w wieku przedprodukcyjnym. Proces przyrostu liczby mieszkańców w gminie wiąże się z zapewnieniem zatrudnienia i odpowiedniego wykształcenia mieszkańców, co z kolei jest związane z zapewnieniem terenów w pełni uzbrojonych w infrastrukturę techniczną i społeczną.

Według najnowszej prognozy demograficznej GUS na lata 2008-2035 możemy założyć, że przyrost ludności w woj. mazowieckim będzie dokonywał się zarówno w miastach jak i na wsi, jednak na terenach wiejskich będzie on zdecydowanie mniejszy.

3.1.2. Jakość życia mieszkańców

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy zwraca się przede wszystkim uwagę na elementy jakości życia, które mają aspekt przestrzenny, ważny ze względu na sposób przestrzennego zagospodarowania gminy.

Podstawowym celem rozwoju każdej wspólnoty samorządowej jest osiągnięcie zrównoważonego rozwoju społecznego i gospodarczego zharmonizowanego ze środowiskiem przyrodniczym. Pierwszym krokiem do określenia możliwości realizacji tego celu jest analiza uwarunkowań, problemów i priorytetów, dotyczących rozwoju gminy oraz szans i zagrożeń, które wynikają z otoczenia.

Warunkiem powodzenia realizacji założeń zrównoważonego rozwoju jest aktywność każdego obywatela, który powinien być dobrze wyedukowany, zorganizowany oraz wychowany w poszanowaniu tradycji, kultury, przyrody jak też w szacunku dla poglądów i pracy innego obywatela. W związku z powyższym ogromną rolę w życiu i kształtowaniu każdej jednostki pełni:

- rodzina, jako podstawowa komórka społeczna, dająca wychowanie w poszanowaniu tradycji i religii, rozbudzająca wrażliwość na otaczające zjawiska i potrzeby innych oraz kształtująca potrzeby kulturalne, umiejętność współżycia i współpracy z innymi, szacunek dla otaczającego środowiska i jego praw oraz rozbudzająca aktywność i pomysłowość dla samorealizacji jednostki,
- szkolnictwo podstawowe i ponadpodstawowe, dające podstawy wiedzy oraz umiejętność współżycia i współpracy w większych grupach społecznych, kształtujące twórczy sposób podejścia do pracy oraz szacunek dla pracy innych,
- kościół, kształtujący postawy społeczne w poszanowanie dla religii i tradycji,
- organizacje młodzieżowe, w tym organizacje naukowe, ekologiczne, społeczne, organizacje religijne i kulturalne, zespoły sportowe, kształtujące umiejętność współdziałania w realizacji wspólnych celów,
- organizacje i struktury samorządowe, kształtujące umiejętności podejmowania decyzji.

Na odpowiedni poziom funkcjonowania w/w jednostek w gminie Szelków powinna zostać zwrócona szczególna uwaga.

3.1.3. Rynek pracy i bezrobocie

Za zagadnienia odnoszące się do sfery społeczno-gospodarczej, które w studium trzeba uwzględnić, należy uznać przede wszystkim uwarunkowania decydujące o jakości życia mieszkańców, w tym zwłaszcza o możliwości uzyskiwania godziwych dochodów z pracy.

Pozytywnym czynnikiem wpływającym na rozwój gospodarczy gminy są jej wielkość i położenie w pobliżu miast: Maków Maz., Pułtusk, Ostrołęka i Warszawa.

Położenie gminy w bliskim sąsiedztwie miast jest dużym atutem. Wiązą się z tym takie korzyści jak m.in.: łatwość dostępu do pracy i usług zlokalizowanych w mieście, większa atrakcyjność inwestycyjna terenu gminy w odniesieniu do różnych form aktywizacji gospodarczej, duży rynek zbytu np. na produkty rolne.

Sytuacja na lokalnym rynku pracy jest zbliżona do przeciętnej w kraju. Jest ona trudna do oszacowania ze względu na brak danych zagregowanych w skali gminy.

Analiza rynku pracy opiera się raczej na fragmentarycznych danych kształtujących przyszłe tendencje rozwoju gminy:

- potencjalny zasób pracy w gminie stanowi 60% ogółu mieszkańców w wieku produkcyjnym,
- ponad 75% mieszkańców gminy zamieszkuje gospodarstwa domowe z użytkownikiem gospodarstwa rolnego - działki rolnej. Gospodarstwa rolne są rozdrobnione, a opłacalność produkcji rolnej od wielu lat jest niska. Na terenie gminy występują jednak gospodarstwa rolne, które produkcję rolną opierają na hodowli trzody chlewnej i bydła, przetwórstwie mleka – w tym na potrzeby Mazowieckiej Spółdzielni Mleczarskiej w Ostrowi Mazowieckiej,
- liczba pracujących osób na terenie gminy poza gospodarstwami indywidualnymi wynosi około 181 (dane Banku Danych Regionalnych GUS - 2010r.), co stanowi zaledwie ponad 8% populacji w wieku produkcyjnym. Trudno ustalić liczbę osób pracujących w firmach o zatrudnieniu do 5 osób i wyjeżdżających codziennie do pracy poza teren gminy. Natomiast oszacowanie liczby osób zatrudnionych w małych podmiotach można oprzeć na ogólnej liczbie jednostek zarejestrowanych w systemie REGON. Według danych zawartych w Banku Danych Regionalnych w 2010 w gminie było zarejestrowanych 244 podmiotów gospodarczych, które koncentrowały się głównie w najliczniejszych miejscowościach: Starym Szelkowie i Bazar
- aktualnie (2010r.) w gminie zarejestrowanych jest 380 bezrobotnych, co stanowi około 17,2% ludności w wieku produkcyjnym. W poprzednim roku poziom bezrobocia był niższy o prawie 1,7%.

Sytuacja bezrobotnych w gminie jest podobna do sytuacji w powiecie makowskim, gdzie największą grupę zarejestrowanych bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz podstawowym, zaś największą grupę bezrobotnych według wieku stanowią ludzie młodzi do 34 lat.

W gminie Szelków istnieje szereg negatywnych zjawisk aktualnie kształtujących sytuację rynkową i mogących stać się w najbliższej perspektywie źródłem istotnych problemów. Należy do nich zaliczyć:

- słaby rozwój form przedsiębiorczości, brak wypracowanych systemowych form przedsiębiorczości, brak wypracowanych systemowych rozwiązań promocji samozatrudnienia, kreowania i monitoringu przedsięwzięć wspomagających małą i średnią przedsiębiorczość,

- małą aktywizację lokalnych, wiejskich rynków pracy wynikającą z wolnego tempa zmian związanych z przemianami i modernizacją rolnictwa.

Zmniejszenie bezrobocia próbuje się uzyskać poprzez podejmowane próby restrukturyzacji rolnictwa i obszarów wiejskich. Małe obszarowo gospodarstwa nie gwarantują możliwości uzyskania odpowiedniej wydajności pracy i dochodu rolniczego na poziomie zbliżonym do zarobków uzyskiwanych w pozostałych działach gospodarki narodowej.

Szansą dla gminy jest rozwój małej przedsiębiorczości wśród drobnych podmiotów gospodarczych oraz modernizacja gospodarstw rolnych.

3.2. Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Gleba jest elementem środowiska, który warunkuje funkcjonowanie systemów ekologicznych, a jednocześnie jest najważniejszym elementem rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Ubytek gleb w wyniku zabudowy jest naturalnym procesem związanym ze zwiększaniem zainwestowania terenów zurbanizowanych. Przejawem nieracjonalnej gospodarki zasobami gleb jest zarówno zabudowa terenów o cennych, urodzajnych glebach, szczególnie tworzących duże zwarte kompleksy, które mogą być podstawą rozwoju wysokoproduktywnego rolnictwa oraz glebach mających znaczenie dla utrzymania równowagi przyrodniczej jak i nasilenia procesów degradacji gleb. Degradację gleb powodują różnorodne czynniki obejmujące zarówno niewłaściwą gospodarkę rolną jak i urbanizację i przemysł.

Zarówno przeznaczenie gleb na cele inne niż rolnicze i leśne, jak i przeciwdziałanie degradacji gleb sterowane jest w dużym stopniu poprzez planowanie przestrzenne, które powinno zapewnić:

- utrzymanie gleb w takim stanie, aby zachowana została ciągłość procesów ekologicznych, przebiegających w środowisku abiotycznym i biotycznym oraz zachowana naturalna różnorodność typów ekosystemów, a tym samym gatunków roślin i zwierząt,
- zachowanie zdolności produkcyjnej gleb w oparciu o równowagę chemiczną, biologiczną oraz korzystne warunki wodno-powietrzne,
- zachowanie kompleksów gleb o najwyższej produktywności dla celów gospodarki rolnej,
- wyłączenie z użytkowania rolniczego terenów o najniższej przydatności rolniczej.

Ponadto jako zadania gospodarki przestrzennej w zakresie restrukturyzacji rolnictwa uznaje się:

- tworzenie przestrzennych warunków dla rozwoju pozarolniczych miejsc pracy na wsiach oraz rozwoju funkcji komplementarnych,
- wskazywanie terenów dla rozwoju bazy obsługi rolnictwa i bazy przetwórczej,
- konieczność wyposażenia terenów rolnych w infrastrukturę techniczną.

Pod względem warunków przyrodniczych rolnicza przestrzeń produkcyjna w granicach gminy Szelków jest zróżnicowana.

Najlepsze warunki dla rolnictwa występują w części środkowo-zachodniej gminy. Występują tam gleby kompleksu pszennego dobrego i żytniego bardzo dobrego zakwalifikowane do III klasy bonitacyjnej.

Największą powierzchnię użytków rolnych rozproszonych na całym terenie gminy zajmują gleby klasy bonitacyjnej IV. Są to gleby o średniej przydatności dla rozwoju rolnictwa. Zalicza się do nich gleby kompleksu ornego żytniego dobrego, rzadziej żytniego słabego.

Gleby najniższych klas bonitacyjnych V i VI (kompleks żytni słaby i żytni najslabszy) występują głównie w części północno-wschodniej gminy oraz w dolinie rzeki Narwi, zajęte są tam przez użytki zielone słabe. Są to obszary mało korzystne dla produkcji paszy.

Z analizy struktury użytkowania gruntami w poszczególnych sołectwach wynika, iż spośród 67,2% gruntów rolnych, które są użytkowane w gospodarce indywidualnej, największe powierzchnie występują w: Dzierzanowie (łącznie z PGR zajmują 92,5% powierzchni sołectwa), Chrzanowie (85,8%), Laskach (82,9%) i Pomaskach Małych (79,7%). Najmniej gruntów rolnych występuje w miejscowościach: Kaptury (40,9% powierzchni sołectwa), Rostki (47,3), Stary Strachocin (50,2%) i Przeradowo (53%).

Użytki zielone w gospodarce indywidualnej zajmują łącznie 13,2% powierzchni gminy. Najwięcej występuje ich w sołectwach: Smrock - Kolonia (25% powierzchni sołectwa), Smrock - Dwór (23,9%), Grzanka (22,1%), Magnuszew Duży i Stary Strachocin (po 20%), zaś najmniej w: Dzierzanowie (2,3%), Chrzanowie (3,1%), Pomaskach Małych (7,5%), Makowicy (8,0%).

W gminie Szelków uprawia się pszenicę ozimą i jarą, mieszanki zbożowe, kukurydzę, rzepak ozimy oraz buraki cukrowe, ale w strukturze zasiewów znaczną ilość stanowią żyto i ziemniaki..

Generalnie gleby Szelkowa, mimo ich dobrego rodzaju i typu wykazują zróżnicowanie, zależnie od struktury podłoża, jego składników i pozostałych elementów środowiska, głównie rzeźby i stosunków wodnych. W celu ich rolniczego wykorzystania gleby te często wymagają nakładów i zabiegów agrotechnicznych, np. odwadniania, nawadniania, nawożenia, wapnowania.

Według analiz opartych na „Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego” w rolnictwie, w 2006r., pracowało około 16% ogółu pracujących osób na Mazowszu. Województwo odgrywa znaczącą rolę w polskim rolnictwie, osiągając czołowe lokaty (1-2 miejsce) w kraju w produkcji: owoców, warzyw, mleka, jaj, żywca cielęcego, końskiego i drobiowego, ziemniaków i zbóż oraz żywca wołowego i wieprzowego.

Wysokie pozycje w produkcji rolniczej w dużej mierze zawdzięcza region największemu w kraju arealowi użytków rolnych (co jest również widoczne w gminie Szelków), mimo ich nie najlepszej jakości przyrodniczej, w mniejszym zaś stopniu ich intensywnemu wykorzystaniu. Istotny jest tu też wpływ chłonnego rynku aglomeracji warszawskiej na intensywność produkcji, jej koncentrację i specjalizację, głównie warzywniczą i sadowniczą, ale również produkcję wczesnych ziemniaków, jaj, drobiu, mleka i mięsa.

W 2010 r. wg powszechnego spisu rolnego przeciętna wielkość gospodarstwa rolnego w gminie wynosiła 12,87 ha. Należy jednak zauważyć, iż struktura obszarowa gospodarstw rolnych jest jednak bardzo tradycyjna i spolaryzowana.

Ważną determinantą przemian i restrukturyzacji rolnictwa są nadmierne zasoby siły roboczej (bezrobocie jawne i ukryte) oraz problemy związane ze znalezieniem dla nich pozarolniczych miejsc pracy. Rozwój rolnictwa uzależniony będzie też od rozbudowy przemysłu rolno-spożywczego, organizacji dystrybucji i przechowalnictwa płodów rolnych, tworzenia grup producenckich.

Dotychczasowe trendy rozwojowe wskazują, że rozwój rolnictwa mazowieckiego przebiega dwukierunkowo. Z jednej strony, wzrasta liczba gospodarstw charakteryzujących się wysokim poziomem nowoczesności, wyspecjalizowanych w produkcji między innymi na potrzeby żywieniowe aglomeracji lub dla dużych zakładów przetwórczych, zdolnych konkurować z rolnictwem Unii Europejskiej. Z drugiej strony, utrzymuje się znaczna część gospodarstw drobnych o wielokierunkowym profilu produkcji, posiadająca nadal duże rezerwy siły roboczej.

W gminie Szelków część gospodarstw indywidualnych współpracuje z Mazowiecką Spółdzielnią Mleczarską w Ostrowi Mazowieckiej. Spółdzielnia dokonuje bezpośredniego odbioru mleka od producentów. W celu zmniejszenia ilości drobnoustrojów i poprawy jakości mleka podejmowane są środki zabezpieczające, takie jak szybkie schładzanie mleka, dopłaty do mleka schłodzonego szczególnie w okresie letnim.

Jako główne uwarunkowania rozwoju Szelkowa w zakresie gospodarki rolnej przyjmuje się:

czynniki sprzyjające rozwojowi:

- stosunkowo korzystne warunki glebowe,
- przewaga prywatnej własności gruntów,
- korzystne warunki środowiskowe w zakresie czystości gleb, dające możliwości rozwoju produkcji zdrowej żywności,
- korzystne warunki produkcji rolnej panujące w województwie mazowieckim sprzyjające ogólnemu podnoszeniu kultury rolnej w regionie, a także rozwojowi urzędzeń obsługi,
- wyposażenie gminy w obiekty obsługi rolnictwa,

- stosunkowo korzystna w porównaniu z województwem i krajem struktura wielkościowa gospodarstw,
- możliwość uzupełniania źródeł dochodów gospodarstw rolnych, a tym samym szans na inwestycje, wskutek przydatności terenu dla rozwoju agroturystyki;

czynniki ograniczające rozwój:

- niedoinwestowanie w zakresie przetwórstwa płodów rolnych,
- podatność gleb na erozję i trudne miejscami warunki fizjograficzne, wymuszające stosowanie zabiegów przeciwozyjnych oraz stanowiące utrudnienie dla stosowania maszyn rolniczych,
- brak opracowanego programu ochrony środowiska z założeniem stymulowania rozwoju rolnictwa ekologicznego,
- ograniczone możliwości chemizacji rolnictwa, ze względu na wrażliwe podłoże gruntowo-wodne,
- średni poziom kultury rolnej,
- niedoinwestowanie w zakresie wyposażenia w infrastrukturę techniczną.

3.3. Struktura władania gruntami

Przeważająca część użytków rolnych gminy Szelków znajduje się we władaniu gospodarstw indywidualnych. Skupiają one 7 304 ha. Grunty osób fizycznych wchodzących w skład gospodarstw rolnych stanowią również grunty leśne (1 303 ha) oraz nieużytki (52 ha). Znaczna ilość gruntów należy do Własności Rolnej Skarbu Państwa, która przejęła je po państwowych gospodarstwach rolnych. Stanowią one łącznie 2 100 ha, w tym lasy zajmują 1 375 ha, grunty orne 292 ha, zaś drogi 116 ha, a wody śródlądowe płynące 119 ha. Grunty gmin i związków międzygminnych zajmują w Szelkowie obszar 152 ha, z czego ponad 90% stanowią drogi. Pozostałe formy własności skupiają niewielki odsetek ogólnej powierzchni użytków rolnych w gminie. W rękach spółdzielni znajduje się tylko 51 ha gruntów stanowiących grunty orne, sady, lasy, bądź grunty zabudowane.

CZEŚĆ II-

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

WPROWADZENIE

Zgodnie z ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym, opracowane *studium* określa kierunki rozwoju zagospodarowania przestrzennego na obszarze gminy w zakresie przewidzianym przez ustawę.

Merytoryczną podstawą określenia kierunków rozwoju było rozpoznanie stanu istniejącego gminy przedstawione w CZEŚCI I - UWARUNKOWANIACH ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.

Na podstawie przeprowadzonych prac można stwierdzić, że na obszarze gminy Szelków występują trzy główne grupy czynników stanowiących uwarunkowania dalszego rozwoju zagospodarowania, wpływają one z:

- ❖ jakości i stanu środowiska przyrodniczego,
- ❖ rozwoju społeczno-gospodarczego i wynikających z niego funkcji gminy, z których podstawowymi funkcjami zewnętrznymi są: gospodarka rolna, a funkcją wewnętrzną: obsługa mieszkańców gminy,
- ❖ jakości i stanu istniejącego zagospodarowania.

Dla oceny stanu oraz możliwości rozwoju zagospodarowania gminy Szelków, dokonano analizy:

- warunków przyrodniczych,
- obecnych oraz potencjalnych funkcji gminy,
- sytuacji społeczno-gospodarczej,
- zagospodarowania obszaru ośrodka gminnego oraz terenów wiejskich,
- struktury użytkowania i własności gruntów.

Dokonano także przewidywań odnośnie rozwoju demograficznego i gospodarczego gminy. Wnioski dotyczą możliwości i ograniczeń rozwoju zagospodarowania oraz najważniejszych problemów do rozwiązania w dziedzinie zagospodarowania przestrzennego. Przy określaniu problemów wzięto pod uwagę jakość życia mieszkańców, głównie z punktu widzenia pracy, warunków mieszkaniowych i zakresu obsługi.

Graficzną ilustrację całości opracowania *studium* stanowią rysunki na mapach pochodzących z zasobu Głównego Geodety Kraju, wykonane w skali 1:15 000:

- **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego**
– *uwarunkowania rozwoju*;
- **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego**
– *kierunki rozwoju*;

Uwarunkowania rozwoju zagospodarowania przestrzennego (synteza)

Warunki rozwoju gminy Szekłów zostały zarysowane w oparciu o analizę szans i zagrożeń wynikających z uwarunkowań zewnętrznych oraz słabych i mocnych stron uwarunkowań wewnętrznych. Poniżej przedstawione zostało syntetyczne zestawienie najważniejszych wniosków wynikających z przeprowadzonych analiz.

S z a n s e

- przyspieszenie tempa wzrostu gospodarczego i korzystnej koniunktury gospodarczej m.in. na skutek przyspieszenia reform i korzystnej sytuacji na rynkach międzynarodowych,
- położenie w bliskości miast: Maków Mazowiecki, Pułtusk i Ostrołęka, przy tranzytowych szlakach komunikacyjnych w kierunku przejść granicznych z zachodu na Białoruś oraz z południa w kierunku północnym do przejść granicznych do Rosji oraz na Litwę,
- kontynuacja reform samorządowych,
- położenie w *Obszarze Funkcjonalnym Zielone Płuca Polski*,
- położenie nad Narwią z dużym udziałem wartościowych obszarów przyrodniczych i rekreacyjnych.
- bardzo dobre bezpośrednie powiązania komunikacyjne z Warszawą i Mazurami.
- położenie w obszarze NATURA 2000

Z a g r o ż e n i a

- osłabienie wzrostu gospodarczego kraju, trwanie tendencji recesyjnych (natężenie procesów inflacyjnych, m.in. w wyniku niewłaściwej polityki gospodarczej, spowolnienia reform i niekorzystnej sytuacji na rynkach międzynarodowych,
- spowolnienie reform samorządowych,
- wolne tempo przemian i procesów modernizujących rolnictwo,
- brak wypracowanych systemowych rozwiązań promocji samozatrudnienia, kreowania i monitoringu przedsięwzięć wspomagających małą i średnią przedsiębiorczość,
- położenie w *Obszarze Funkcjonalnym Zielone Płuca Polski*,
- wprowadzanie zanieczyszczeń wodami rzeki Narew na teren gminy.
- położenie w obszarze NATURA 2000

Uwarunkowania wynikające z istniejącego zainwestowania (osadnictwo)

M o c n e s t r o n y

- tendencja wzrostowa działalności inwestycyjnej w gminie,
- duży udział budynków w dobrym stanie technicznym,
- przewaga zwartej zabudowy wiejskiej w części środkowej gminy,
- zwarty układ przestrzenny ośrodka gminnego.

S ł a b e s t r o n y

- braki w zakresie dostępności komunikacyjnej terenu,
- brak wyraźniejszych ośrodków koncentrujących podstawowe usługi we wsiach,
- znaczny udział zabudowy rozproszonej.

Uwarunkowania wynikające z cech środowiska przyrodniczego i kulturowego

Mocne strony

- duży potencjał przyrodniczy,
- dobry stan środowiska,
- urozmaicona sieć cieków wodnych,
- zróżnicowany krajobraz,
- atrakcyjna rzeźba terenu w rejonie Narwi i Orzyca,
- znaczne powierzchnia lasów o zróżnicowanym składzie gatunkowym i dużym stopniu naturalności,
- atrakcyjne dla rekreacji obszary dolin rzecznych Narwi i Orzyca,
- istnienie cennych obiektów przyrodniczych, m. in. grupa dębów (pomniki przyrody) w św. Rozalii ,
- duża ilość wartościowych stanowisk archeologicznych dokumentujących ślady osadnictwa od neolitu po czasy nowożytne,
- zabytki architektury (w tym unikalne w Szelkowie) i budownictwa, zwłaszcza drewnianego, liczne kapliczki, figury i krzyże przydrożne.

Słabe strony

- zanieczyszczenie wód powierzchniowych oraz podziemnych – pierwszego poziomu wodonośnego,
- środkowa część gminy zagrożona jest deficytem wód gruntowych,
- dolina Narwi i Orzyca odznacza się w dużej części niekorzystnymi warunkami topoklimatycznymi ze względu na płytkie zalegania wód gruntowych,
- zasięg zalewowy wód Narwi obejmuje znaczną część doliny,
- stosunkowo nieduże zasoby wód podziemnych,
- znaczna liczba stanowisk archeologicznych utrudniająca działalność inwestycyjną.

Uwarunkowania wynikające z infrastruktury technicznej

Mocne strony

- wystarczające zasoby wodne ujęć wody,
- wystarczający stopień telefonizacji gminy,
- rozwinięta sieć energetyczna, pokrycie zapotrzebowania odbiorców prywatnych i przem.

Słabe strony

- brak sieci wodociągowej w przeważającej części gminy,
- brak wyznaczonych stref pośrednich ujęć wody,
- brak systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków,
- brak rezerwy terenowej pod budowę gminnej oczyszczalni ścieków,
- brak opracowanej koncepcji gospodarki wodno-ściekowej dla gminy,
- brak kompleksowej gospodarki odpadami, w tym programu selektywnej zbiórki odpadów,
- zły stan techniczny zbiorników na nieczystości płynne,
- liczne nielegalne wysypiska śmieci,
- niski stopień wykorzystania paliw ekologicznych w gospodarstwach indywidualnych,
- brak sieci gazu ziemnego.

Uwarunkowania wynikające z układu komunikacyjnego

Mocne strony

- historyczne tradycje powiązań komunikacyjnych w skali kraju i regionu,
- bogata sieć dróg krajowych,
- położenie gminy przy drodze krajowej o znaczeniu międzynarodowym,
- bezpośrednie sąsiedztwo z miastem Maków Maz.,
- stosunkowo dobry stan dróg w części północnej gminy,
- duża gęstość dróg gminnych.

Słabe strony

- problem utrzymania dotychczasowej infrastruktury komunikacyjnej na odpowiednim poziomie technicznym,
- przebieg drogi krajowej nr 61 przecinającej gminę w połowie,
- przebieg ruchu tranzytowego przez miejscowość gminną,
- duży odsetek dróg gminnych o nawierzchni gruntowej,
- niedosłużenie komunikacyjne południowo-wschodniej części gminy,
- problem obejść miasta Makowa Maz. w ciągach dróg krajowych nr 57 i 60 – w znacznej części po terenach gminy Szelków.

Uwarunkowania wynikające z zasobów społeczno-gospodarczych i warunków życia ludności

Mocne strony

- znaczny (ponad 53 %) udział ludności w wieku produkcyjnym,
- znaczny (25 %) udział ludności w wieku przedprodukcyjnym,
- znaczny udział gleb kompleksu pszennego dobrego, żytniego b. dobrego i żytniego dobrego zakwalifikowane do II-IV klasy bonitacyjnej,
- ugruntowana produkcja zwierzęca oparta głównie na hodowli bydła i trzody chlewnej.

Słabe strony

- ujemny przyrost naturalny w gminie o tendencji spadkowej,
- rosnąca liczba bezrobotnych,
- niska konkurencyjność drobnych firm (zwłaszcza handlu) działających na terenie gminy,
- niska siła nabywcza ludności,
- rozdrobnienie gospodarstw rolnych,
- niska aktywizacja lokalnych, wiejskich rynków pracy,
- zbyt słabo rozwinięta w gminie obsługa rolnictwa.

Szansą dla gminy jest rozwój funkcji gospodarczych (produkcyjno - usługowych) zlokalizowanych w Szekłowie oraz przy węzłach na drogach krajowych, małej przedsiębiorczości wśród drobnych podmiotów gospodarczych, szybsza modernizacja gospodarstw rolnych z tendencją wzrostu zainteresowania gospodarstwami „ekologicznymi” i „agroturystycznymi”.

Na terenie gminy, a zwłaszcza w jej południowej części i nad rzeką Orzyc, występują korzystne warunki dla rozwoju funkcji rekreacyjnej bazującej na indywidualnej zabudowie letniskowej oraz na bazie agroturystycznej.

1. Ustalenia ogólne

Gmina Szekłów jest gminą wiejską. W jej skład wchodzi 24 sołectwa. W 2010r. gminę zamieszkiwało 3673 osób. Przyjmuje się, że w najbliższych latach zaludnienie gminy ulegnie niewielkiemu zmniejszeniu.

Wraz ze zmianami w strukturze rolnictwa i wzrostem obszarowym indywidualnych gospodarstw rolnych, zmniejszeniu ulegnie liczba bezpośrednio zatrudnionych w rolnictwie. W dłuższym okresie spowoduje to zmiany w przestrzennym rozmieszczeniu ludności i jej koncentrację przy pozarolniczych ośrodkach pracy, a w szczególności na obszarach podmiejskich oraz w ośrodkach o dogodnej dostępności do większych miast, w tym przypadku do Makowa Mazowieckiego i Pułtuska. Wzrośnie także liczba zatrudnionych w obsłudze ludności i rolnictwa.

Szanse rozwojowe gminy Szekłów należy wiązać głównie z rozwojem rolnictwa intensywnego, szczególnie w środkowo-zachodniej części gminy, rozwojem funkcji obsługi mieszkańców gminy oraz obsługi transportu, w tym przede wszystkim poruszającego się po drogach krajowych przebiegających przez teren gminy. Na wizerunek przyszłościowy gminy w dużej mierze powinien wpłynąć rozwój małej

i średniej przedsiębiorczości, szczególnie związanej z produkcją żywności w Szelkowie oraz w sołectwach: Bazar, Dzierżanowo, Pomaski i Magnuszew Mały.

Z uwagi na cenne zasoby i walory środowiska przyrodniczego oraz na zachowane zabytki kultury materialnej, na obszarach gminy, zwłaszcza w południowo-wschodniej jej części w bezpośrednim sąsiedztwie kompleksów leśnych oraz terenów położonych nad Narwią i Orzycem, rozwijać się będzie funkcja rekreacyjna związana z wypoczynkiem na własnych działkach rekreacyjnych oraz w gospodarstwach agroturystycznych.

Będzie ona występować zwłaszcza z miejscowościach położonych wzdłuż doliny rzeki Orzyc: Orzyc, Magnuszew Duży, Stary Strachocin, Magnuszew Mały i Przeradowo.

Z uwagi na fakt, iż przez teren gminy przebiegają trzy drogi krajowe o relacjach międzynarodowych ważną funkcją gospodarczą dla gminy powinna być obsługa transportu oraz rozbudowa urządzeń infrastruktury komunikacyjnej.

O priorytetowej jednak roli rolnictwa w gminie przesądza znaczny areal użytków rolnych stosunkowo dobrej jakości oraz znaczna liczba ludności pracująca w gospodarstwach rolnych. Szczególnie korzystne warunki do rozwoju rolnictwa występują w środkowo-zachodniej części gminy.

Z rozwojem wspomnianych funkcji wiąże się potrzeba rozwoju zagospodarowania przestrzennego, którego celem jest tworzenie optymalnych warunków funkcjonowania gospodarki i zapewnienie jak najlepszych warunków środowiska zamieszkania ludności gminy.

Rozwój zagospodarowania jest ściśle związany z naturalnymi zasobami środowiska przyrodniczego, jak też z działalnością mieszkańców gminy, a zwłaszcza z działalnością i przedsiębiorczością Samorządu oraz jego polityką w zakresie rozwoju zagospodarowania przestrzennego.

Narzędziem inspirującym oraz ukierunkującym prowadzenie tej polityki będzie ***Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy.***

W kształtowaniu zagospodarowania obszarów wiejskich ważne jest wyznaczenie nowych terenów pod funkcje mieszkaniowo-usługowe, produkcyjno-usługowe i rekreacyjne.

Wprawdzie według prognozy w gminie Szelków nastąpią jedynie niewielkie zmiany ludnościowe, biorąc jednak pod uwagę dobre powiązanie gminy z centrum Polski dzięki położeniu przy ważnych drogach krajowych, bliskość Pułtusza, a także Ostrołęki i Warszawy oraz bezpośrednie sąsiedztwo Makowa Mazowieckiego, gmina może zaoferować korzystnie położone tereny pod inwestycje produkcyjno-usługowe a zwłaszcza rekreacyjne. Ukształtowany układ przestrzenny gminy może zatem ulec nieznacznej modyfikacji zmierzającej w kierunku wzmocnienia miejscowości gminnej oraz terenów

położonych w sąsiedztwie Makowa Mazowieckiego funkcją pozarolniczą oraz obszarów rekreacyjnych o znaczeniu ponad lokalnym położonych w północno-wschodniej części gminy.

Szczególne uwagi będą zwrócone na lokalizację i kształtowanie przestrzenne obszarów produkcyjno-usługowych zlokalizowanych przy drogach krajowych oraz rekreacyjnych jako nowych stymulatorów rozwoju funkcji pozarolniczych wspomagających podstawową rolniczą funkcję gminy.

Samorząd, który jest szczególnie zainteresowany korzystnym wizerunkiem gminy, wobec nasycenia terenu stanowiskami archeologicznymi oraz reliktnymi ludowego budownictwa drewnianego, szczególną uwagę zwróci na ochronę i odpowiednią ekspozycję i promocję zachowanych obiektów przyrodniczych (dębów w sanktuarium „św. Rozalia”, pozostałości parków podworskich) oraz zabytkowej architektury (zwłaszcza drewnianej) świadczących o historii i kulturze materialnej tego terenu.

W celu właściwego ukierunkowania rozwoju przestrzennego i architektonicznego zagospodarowania obszaru gminy Wójt Gminy zapewni warunki do właściwego funkcjonowania pionu urbanistyczno-architektonicznego gminy.

W kształtowaniu zagospodarowania na obszarach wiejskich szczególna uwaga zostanie zwrócona na promocję oferty terenów dla rozwoju funkcji produkcyjno-usługowych i zagospodarowania rekreacyjnego oraz na rozwój infrastruktury transportowej wzdłuż dróg krajowych i urzędzeń obsługi ludności, stanowiących materialny wyraz rozwijających się funkcji pozarolniczych.

2. Struktura przestrzenna gminy Szeków

Strukturę przestrzenną gminy determinują elementy środowiska przyrodniczego:

- korytarz ekologiczny o znaczeniu międzynarodowym – Dolina Narwi ograniczający gminę od południa,
- korytarz ekologiczny o znaczeniu regionalnym związany z doliną rzeki Orzyc przecinający gminę z północnego-zachodu na południowy-wschód,
- korytarze ekologiczne o znaczeniu lokalnym wiążące w części północnej gminy Dolinę Orzyca z kompleksami leśnymi położonymi za północną granicą gminy,
- dwa kompleksy leśne położone biegunowo na osi wschód-zachód w środkowej części gminy,
- otwarta rolnicza przestrzeń produkcyjna między kompleksami leśnymi o przewadze gleb chronionych z siecią osadniczą obsługująca funkcję rolniczą oraz rekreacyjną.
- obszar NATURA 2000) położony w obrębie sołectw: Przeradowo i Stary Strachocin, którego granica od wschodu, południa i zachodu pokrywa się z granicą gminy. W części północnej na

znacznym fragmencie biegnie wzdłuż skraju lasu, następnie pokrywa się z granicą zabudowy wsi Przeradowo, przechodzi w poprzek doliny Orzyca i na dłuższym odcinku przebiega wzdłuż drogi w Starym Strachocinie. Obszar ten charakteryzuje się dominacją w części południowej łąk kośnych, natomiast w części środkowej i północnej występowaniem głównie środowisk leśnych oraz na mniejszym obszarze - pól uprawnych

Strukturę przestrzenną wyznaczoną elementami środowiska przyrodniczego uzupełniają wtórne elementy liniowe ogólnokrajowej infrastruktury technicznej:

- 3 drogi krajowe:
- droga nr 61 przecinająca gminę z południowego zachodu na północny wschód,
- droga nr 57 biegnąca zachodnim skrajem gminy,
- droga nr 60 biegnąca północnym skrajem gminy,
- 2 linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia:
- EE 110 kV przecinająca południkowo zachodnią część gminy,
- EE 110 kV biegnąca północnym skrajem gminy.

Elementy środowiska wydzielają 4 funkcjonalne obszary gminy różniące się warunkami jak i związanymi z nimi funkcjami.

Obszar północno-zachodni położony na północ od rzeki Orzyc o dominującej funkcji rolniczej, związany z bezpośrednio sąsiadującym na północnym zachodzie miastem powiatowym Maków Maz. Obszar cechuje luźna zabudowa ulicowa wsi: Makowica i Chyliny oraz rozproszona zabudowa kolonijna w sołectwach: Grzanka, Smrock Dwór i Smrock Kolonia. Na południu obszaru zabudowa ta tworzy bardzo rozluźnioną ulicówkę wzdłuż drogi powiatowej biegnącej północnym skrajem doliny Orzyca.

Obszar środkowo-zachodni ograniczony od północy i wschodu doliną rzeki Orzyc o bardzo dobrych glebach stanowi podstawowy obszar rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy. W części zachodniej obsługuje go luźna zabudowa kolonijna (Dzierzanowo, Głódki, Pomaski Małe) lub ułożona w luźne pasma wzdłuż dróg (Chrzanowo, Pomaski Wielkie). Na północy obszaru luźna w przewadze zabudowa ułożona jest w pasmo wzdłuż drogi Szelków - Chrzanowo biegnącej południowym skrajem doliny rz. Orzyc

Obszar północno-wschodni ograniczony od północy, wschodu i południa kompleksami leśnymi i lewobrzeżnym dopływem Orzyca na zachodzie, charakteryzuje się znacznie słabszymi glebami oraz większym udziałem łąk i pastwisk. Monofunkcję rolniczą obsługuje tu rozproszona zabudowa kolonijna Nowego Szelkowa oraz układy gniazdowe w Rostkach i Kapturach.

Obszar południowy położony pomiędzy kompleksami leśnymi na północy i rzeką Narew na południu przedzielony jest południkowo doliną rzeki Orzyc.

W części północnej obszaru (sołectwa: Laski, Magnuszew Duży, Magnuszew Mały, Nowy Strachocin) dominuje funkcja rolnicza związana z wartościową rolniczą przestrzenią produkcyjną z udziałem funkcji rekreacyjnej wzdłuż doliny rz. Orzyc.

W części południowej obszaru (sołectwa: Przeradowo, Stary Strachocin) bardzo duży udział ma funkcja rekreacyjna związana z indywidualną zabudową letniskową lokalizowaną zarówno w nawiązaniu do skupionej pasmowej istniejącej zabudowy wiejskiej (wsie: Magnuszew Duży, Magnuszew Mały, Przeradowo, Nowy Strachocin) i luźnej zabudowy ulicowej w Starym Strachocinie, jak też w rozległych przestrzennie niezależnych monofunkcyjnych kompleksach rekreacyjnych.

3. Lokalne wartości środowiska przyrodniczego i zagrożenia środowiskowe

Na wysoką wartość środowiska przyrodniczego gminy wpływa położenie jej w rejonie o dużych walorach przyrodniczych - w obszarze NATURA 2000 PLB 140014 oraz w obszarze funkcjonalnym Zielonych Płuc Polski. Obszary cenne przyrodniczo w gminie są powiązane funkcjonalnie i przestrzennie poprzez doliny Orzyca i Narwi oraz duże kompleksy leśne znajdujące się na północ i północny-wschód od obszaru gminy. Dzięki silnym powiązaniom przyrodniczym z obszarami sąsiadującymi na terenie gminy występują obszary o niskim stopniu zdegradowania oraz dużej różnorodności biologicznej i krajobrazowej.

Jako lokalne wartości środowiska przyrodniczego należy uznać:

Walory wynikające z rzeźby terenu i budowy geologicznej:

- wyraźnie zarysowana strefa krawędziowa doliny Narwi,
- widoczne zarysowanie koryta rzeki Orzyc na terenie wysoczyzny lodowcowej,
- rzeźba terenu jest korzystna w dużej części gminy dla rozwoju rolnictwa,
- budowa geologiczna wysoczyzny umożliwiająca swobodny rozwój zabudowy.

Walory wynikające z hydrogeologii i hydrografii:

- urozmaicona sieć wodna,
- obszar wysoczyzny jest korzystny dla rozwoju budownictwa ze względu na głębokie występowanie pierwszego poziomu wodonośnego.

Walory wynikające z jakości gleb:

- występowanie na znacznych obszarach gminy kompleksów gleb rolnych sprzyjających rozwojowi rolnictwa oraz kompleksów użytków zielonych sprzyjających rozwojowi hodowli bydła.

Walory wynikające z klimatu lokalnego:

- obszar wysoczyzny charakteryzuje się klimatem sprzyjającym rozwojowi rolnictwa oraz osadnictwa,
- w lasach iglastych i mieszanych występują korzystne warunki dla rozwoju aktywnej turystyki,
- panują tu korzystne warunki higieny atmosfery.

Walory wynikające z szaty roślinnej i krajobrazu:

- występowanie zbiorowisk roślinnych o charakterze naturalnym,
- duża różnorodność zbiorowisk roślinnych,
- dobrze rozwinięta sieć powiązań przyrodniczych,
- dobrze zachowane krajobrazy charakterystyczne dla Mazowsza: rzędy ogławianych wierzb w dolinie Narwi, rzeki i niewielkie cieki meandrujące wśród rozległych i płaskich pól,
- bogata warstwa kulturowa krajobrazu: zespoły dworkowo-parkowe, drewniana zabudowa wsi, obiekty zabytkowe, kapliczki i krzyże przydrożne.

Walory środowiska przyrodniczego są zagrożone wpływem antropopresji:

- zanieczyszczenie wód pierwszego poziomu wodonośnego, rzek i mniejszych cieków przez nieczystości spływające z gruntów rolnych, wypłukiwane z nielegalnych wysypisk śmieci i nieszczelnych szamb,
- zagrożenie występowaniem deficytu wód powierzchniowych w środkowej części gminy spowodowane jest regulacją koryt niewielkich cieków, melioracją obszarów podmokłych, niewielkim udziałem zadrzewień na tym obszarze,
- zanieczyszczenie powietrza i gleby, występowanie niekorzystnego klimatu akustycznego w pobliżu dróg krajowych oraz istnienie barier ekologicznych w przepływie materii, energii i informacji przyrodniczej jakimi są wymienione drogi,
- hamowanie prawidłowego rozwoju ekosystemów oraz możliwość zmian klimatu (powstawanie okresów suszy, bardzo dużych opadów oraz szybkich zmian temperatury) spowodowane jest zdominowaniem krajobrazu przez rolnictwo, niewielkim udziałem powierzchni lasów w części zachodniej, środkowej i północnej gminy oraz niewielkim udziałem zadrzewień śródpolnych.

Zagrożenia rozwoju gminy wynikające ze środowiska przyrodniczego:

- dolina Narwi i Orzyca odznacza się w dużej części niekorzystnymi warunkami topoklimatycznymi ze względu na płytkie zalegania wód gruntowych,
- zasięg wylewów wód Narwi obejmuje znaczną część doliny,
- stosunkowo nieduże są zasoby wód podziemnych.

4. Obszary objęte lub wskazane do objęcia ochroną na podstawie przepisów szczególnych

4.1 Obszary i obiekty ochrony przyrody

Na terenie gminy Szekłów występuje obszar podlegający ochronie na podstawie *Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz.U. 2009 nr 151 poz. 1220)* Jest to Obszar Natury 2000 PLB 140014 „Dolina Dolnej Narwi”, który powstał w związku z ochroną ptaków wymienionych w załączniku I Dyrektywy Ptasiej oraz innych gatunków ptaków przelotnych, zimujących i występujących w dużych koncentracjach. Obszar też jest położony w obrębie sołectw: Przeradowo i Stary Strachocin. Granica obszaru od wschodu, południa i zachodu pokrywa się z granicą gminy, w części północnej na znacznym fragmencie biegnie wzdłuż skraju lasu, następnie pokrywa się z granicą zabudowy wsi Przeradowo, przechodzi w poprzek doliny Orzyca i na dłuższym odcinku przebiega wzdłuż drogi w Starym Strachocinie. Obszar ten charakteryzuje się dominacją w części południowej łąk kośnych, natomiast w części środkowej i północnej występowaniem głównie środowisk leśnych oraz na mniejszym obszarze - pól uprawnych. Na terenie gminy występują również obiekty objęte ochroną na podstawie powyższej ustawy:

Pomniki przyrody ożywionej – w gminie Szekłów znajdują się cztery pomniki grupowe i jeden pojedynczy. W sumie ochroną jest objęte 50 drzew. Potwierdzenie zachowania ochrony prawnej tych obiektów (które zostały powołane w latach 70-tych oraz w 2004 roku) poświadczą *Rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego nr 3/90 z dn. 27.12.1990r. w sprawie ustalenia i ogłoszenia wykazów aktów prawa miejscowego wydanych przez Wojewódzką Radę Narodową w Ostrołęce i Wojewodę Ostrołęckiego przed dn. 27.05.1990r., które zachowały moc obowiązującą oraz Uchwała nr XVI/65/04 Rady Gminy w Szekowie z dn. 10.20.2004r. Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego nr 88 poz. 2184 z dn. 17.04.2004r.* Wokół pomników przyrody w promieniu 15m od pnia drzewa postuluje się wprowadzić zapis w MPZP zabraniający wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, zanieczyszczania gleby, zakopywania i wylewania odpadów i innych nieczystości, dokonywania zmian stosunków wodnych, wznoszenia budynków.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego przyjętego uchwałą Sejmiku Województwa Mazowieckiego nr 65/2004 z dnia 07.06.2004r. (Dz.Urz.Woj.Maz. nr 217 z 28.08.2004r.

poz.5811) obszar gminy Szelków znalazł się w strefie ostrołęckiego obszaru problemowego, dla którego w ramach polityki przeciwdziałania nadmiernym dysproporcjom rozwojowym, Plan ustala m.in. zachowanie ochrony obszarów cennych przyrodniczo oraz wyznacza obszary rekomendowane przez administrację rządową do objęcia ochroną. W przypadku gminy Szelków Plan rekomenduje utworzenie dwóch nowych form ochrony przyrody:

1. parku krajobrazowego – obejmującego teren w dolinie rzeki Narwi
2. obszaru chronionego krajobrazu – obejmującego teren wzdłuż północno -wschodniej granicy gminy.

Obszary ochrony gruntów rolnych - na podstawie *Ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych* (Dz.U. 2004 nr 121 poz. 1266) ochronie podlegają grunty rolne należące do klas bonitacyjnych-I-III jeżeli ich zwarty obszar przekracza 0,5ha. Ochrona zapobiega przeznaczaniu gruntów wysokiej klasy bonitacyjnej na tereny o innym zagospodarowaniu niż rolnicze.

Obszary ochrony gruntów leśnych – na podstawie *Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych* ochronie przed zmianą sposobu zagospodarowania podlegają wszystkie grunty leśne. Na terenie gminy Szelków zostały wyznaczone lasy o szczególnym sposobie ochrony na podstawie *Ustawy o lasach z dn. 28 listopada 1991 (Dz.U. 2011 nr 12 poz. 59)*. Są to lasy znajdujące się w Nadleśnictwie Pułtusk, Uroczysku Grzanka w oddziale 170 f oraz g. Zajmują one 2,36 ha.

Szczególnie istotne jest zachowanie i wykluczenie zrębów zupełnych w lasach, które zapobiegają procesom erozji tzn. na obszarach zwydminionych w dolinie Narwi, a także ochrona zadrzewień śródpolnych regulujących warunki klimatyczne i wodne.

W lasach gospodarczych, które dominują na terenie gminy, konieczne jest przestrzeganie zasad zrównoważonego rozwoju zapisanych w *Ustawie o lasach*.

Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych - jest regulowana *Ustawą Prawo Wodne z dnia 18 lipca 2001 r. (Dz.U. 2012 poz. 145)* Zgodnie z tą ustawą wokół istniejących ujęć wody, które zaopatrują ludność w wodę przeznaczoną do spożycia, powinny zostać wyznaczone strefy ochronne. Strefy te (ochrony bezpośredniej i pośredniej) ustanawia w drodze rozporządzenia dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej. W przypadku wniosku dot. strefy ochronnej ujęcia wody obejmującej wyłącznie teren ochrony bezpośredniej, strefę ustanawia w drodze decyzji, organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego tj.: Starosta oraz w przypadkach szczególnych, określonych w art. 140 ust. 2 i 2a ww. ustawy, Marszałek Województwa, jak również Dyrektor RZGW. Użytkowanie gruntów położonych na terenie stref jest ograniczone, obowiązujące w ich granicach nakazy i zakazy regulują przepisy w/w ustawy.

4.2 Ochrona środowiska kulturowego

jest regulowana *Ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r.* (Dz. U. 2003 Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.). Na terenie gminy Szelków występują następujące kategorie zabytków:

- obiekty archeologiczne i architektoniczne wpisane do rejestru zabytków,
- zewidencjonowane obiekty archeologiczne i architektoniczne nie wpisane do rejestru zabytków,
- obiekty o wartościach historycznych i pamiątkowych nie objęte ewidencją.

Następujące obiekty z terenu Gminy Szelków wpisane zostały do **rejestru zabytków**:

Nr rej.	Typ obiektu	Nazwa, funkcja i chronologia obiektu	Miejscowość
199 z dn. 10.09.84	krajobrazowy	park zabytkowy z XIX w.	Magnuszew Mały
219 z dn. 24.01.86	cmentarz	najstarsza część cmentarza parafialnego z pomnikami w kształcie obelisków: - grób rodzinny rodziny Zielińskich z 1877r.; liczne groby z końca XIX w. - grób zbiorowy żołnierzy z lat 1920-46 oraz grób z okresu II wojny światowej	Szelków
275 z dn. 18.08.86	architektoniczny	drobnoszlachecki dwór drewniany poł. XIX w.	Nowy Szelków
292 z dn. 30.11.70	archeologiczny	osada wczesno-średniowieczna X-XII w.	Bazar

Obiekty wymienione powyżej winny być chronione przed wszelką ingerencją naruszającą zachowany stan, prace remontowe i modernizacyjne prowadzone przy tych obiektach mogą być prowadzone wyłącznie za zgodą i pod ścisłym nadzorem Służby Ochrony Zabytków.

Na terenie Gminy Szelków znajduje się 108 stanowisk archeologicznych dokumentujących ślady osadnictwa od neolitu po czasy nowożytne oraz zgodnie z gminną ewidencją zabytków 19 obiektów bądź zespołów architektonicznych:

- Ciepielewo – pozostałości parku dworskiego (1 poł. XIX w.)
- Dzierżanowo – spichlerz murowany (koniec XIX w.)
- Magnuszew Duży 11 - dom drewniany (1915)
- Magnuszew Duży - pozostałość parku dworskiego krajobrazowego (I poł. XIX w.)
- Magnuszew Mały - dom drewniany (lata 20 XX w.)
- Magnuszew Mały - zabytkowy park dworski
- Nowy Szelków 17 - dom drewniany (pocz. XX w.)
- Nowy Szelków - założenie dworsko-parkowe z (1 poł. XIX w.)

- Orzyc 8 - dom drewniany (1945)
- Przeradowo 9 - dom murowany
- Przeradowo 2 - dom drewniany (lata 20 XX w.)
- Przeradowo 30 - dom drewniany (1930)
- Stary Strachocin 5 - zagroda – dom drewniany i stodoła drewniana (1928-30)
- Stary Strachocin 7 – dom drewniany (lata 30 XX w.)
- Stary Strachocin 8 – dom drewniany (1935)
- Stary Strachocin 10 – dom drewniany (1935)
- Stary Strachocin 27 – dom drewniany (1947)
- Stary Szekłów - najstarsza część cmentarza parafialnego rzymsko- katolickiego
- Stary Szekłów 34- dom drewniany (pocz. XX w.)

Ustala się w stosunku do:

- obiektów architektonicznych ujętych w rejestrze oraz w ewidencji - wszelkie prace remontowe i modernizacyjne zmieniające zwłaszcza wystrój zewnętrzny obiektów muszą być prowadzone w uzgodnieniu ze Służbą Ochrony Zabytków,
- stanowisk archeologicznych - wszelkie prace ziemne w rejonie występowania stanowisk archeologicznych winny być prowadzone pod nadzorem SOZ.

Wprowadza się:

- Strefy ochrony konserwatorskiej **B** dla:
 - zespołu parkowo-dworskiego w Ciepielewie z bezwzględną ochroną układu przestrzennego, zabudowy oraz istniejącej zieleni; obowiązuje zakaz uciążliwej działalności inwestycyjnej. Na działalność inwestycyjną nieuciążliwą konieczność zgody SOZ ;
 - zespołu parkowo-dworskiego w Nowym Szekłowie z bezwzględną ochroną układu przestrzennego; obowiązuje zakaz wszelkiej działalności inwestycyjnej poza pracami konserwatorskimi parku i dworu w uzgodnieniu ze SOZ;
 - zespołu dworskiego w Dzierżanowie z elementami parku; obowiązuje zakaz wszelkiej działalności inwestycyjnej poza pracami konserwatorskimi zespołu w uzgodnieniu ze SOZ.

Proponuje się także wprowadzić:

- strefę **ochrony ekspozycji E** dla Sanktuarium św. Rozalii koło leśniczówki Magnuszew z ochroną układu przestrzennego oraz zgrupowań pomników przyrody.

Obiekty środowiska kulturowego wskazane do objęcia ochroną przez SOZ:

- opieką konserwatorską proponuje się objąć unikalny układ przestrzenny sanktuarium pochodzący z początku XVIIIw. (miejsce lokalizacji kaplicy i wielowiekowy drzewostan) oraz obraz św. Rozalii z końca XVIIIw. znajdujący się w nowej kaplicy.

Ponadto należy zachować otwarcie na panoramę miejscowości Stary Szelków z punktu widokowego przed bramą główną cmentarza parafialnego w Szelkowie.

5. Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym wyłączone z zabudowy

Zasady ochrony gruntów rolnych reguluje *Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2004 nr 121 poz. 1266)*

Zgodnie z w/w ustawą ogranicza się przeznaczenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

Ochronie podlegają grunty rolne klas bonitacyjnych I-III. Grunty rolne klasy I-III znajdujące się na terenie gminy, o zwartej powierzchni powyżej 0,5 ha, wymagają na etapie sporządzania MPZP zgody Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na zmianę ich przeznaczenia na cele nierolnicze.

Na terenie gminy Szelków występują zwarte kompleksy użytków rolnych zaklasyfikowanych do średnio wysokich klas bonitacyjnych, znajdują się jednak obszary występowania gruntów rolnych III klasy bonitacyjnej, na których należy zachować rolniczą przestrzeń produkcyjną.

Na terenach zorganizowanej rolniczej przestrzeni produkcyjnej dopuszczalne jest wyłącznie sytuowanie zabudowy specjalistycznej związanej z produkcją rolną lub hodowlaną, pod warunkiem spełnienia wymagań przepisów szczególnych.

Na podstawie ustawy określa się dodatkowo zasady ochrony gruntów rolnych, które m.in. polegają na:

- zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych, powstającym wskutek działalności nierolniczej,
- rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze,
- zachowaniu oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych.

6. Ochrona przed uciążliwościami ze strony terenów urządzeń komunikacji

Zasady kształtowania sieci drogowej określają:

- *Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie oraz Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 01 kwietnia 2010r. zmieniające rozporządzenie w*

sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogowe obiekty inżynierskie i ich usytuowanie. - w stosunku do określenia parametrów drogi;

- *Ustawa z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych (Dz.U. 2007 nr 19 poz. 115) – w stosunku do określenia odległości sytuowania obiektów budowlanych przy drogach;*
- *Zarządzeniem nr 5/95 Generalnego Dyrektora Dróg Publicznych z dnia 31 marca 1995r. - w stosunku do najmniejszych zalecanych odległości drogi publicznej od budynków z pomieszczeniami na pobyt ludzi.*

W planach miejscowych należy stosować następujące minimalne szerokości ulic w liniach rozgraniczających:

drogi krajowe nr 57, 60 i 61.

- Klasa drogi **G** i **Gp** (główna ruchu przyspieszonego – zgodnie z Zarządzeniem nr 17 Generalnego Dyrektora Dróg Publicznych z dnia 8 grudnia 2000r. w sprawie ustaleń klasy dróg krajowych)
- Przekrój poprzeczny (liczba jezdni x liczba pasów ruchu) - **1x2, 2x2**
- Najmniejsza szerokość w liniach rozgraniczających drogi
- o przekroju jednojezdniowym - **25 m**; dwujezdniowym - **35 m**

drogi powiatowe. Klasa drogi **Z** (zbiorcze).

- Przekrój poprzeczny (liczba jezdni x liczba pasów ruchu) - **1x2**
- Najmniejsza szerokość w liniach rozgraniczających drogi
- o przekroju jednojezdniowym - **20 m**

drogi gminne. Klasa drogi **L, D** (lokalne, dojazdowe).

- Przekrój poprzeczny (liczba jezdni x liczba pasów ruchu) - **1x2**
- Najmniejsza szerokość w liniach rozgraniczających drogi
- o przekroju jednojezdniowym - **15 m**

Szerokość w liniach rozgraniczających drogi powinna być zwiększona jeżeli zawiera ona elementy uzbrojenia podziemnego (gaz, woda, kanalizacja, telekomunikacja, elektroenergetyka) lub inne urządzenia. Ze względu na poprawność rozwiązań komunikacyjnych i bezpieczeństwo ruchu występuje zasada ograniczenia dostępności jezdni. Wiąże się to z odpowiednimi odstępami między skrzyżowaniami, liczbą włączeń i wyłączeń, parkowaniem itp.

Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999r. określa „Warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie” i podaje w tym zakresie szczegółowe rozwiązania.

Obiekty budowlane przy drogach powinny być sytuowane od zewnętrznej krawędzi jezdni co najmniej:

L.p.	Rodzaj drogi	Na terenie zabudowy miast i wsi	Poza terenem zabudowy
1.	Droga ogólnodostępna:		
	a) krajowa	10 m	25 m
	b) powiatowa	8 m	20 m
	c) gminna	6 m	15 m

zgodnie z Ustawą z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych. (Dz.U. 2007 nr 19 poz. 115)

Natomiast najmniejsze odległości drogi publicznej od budynków z pomieszczeniami na pobyt ludzi w nawiązaniu do zarządzenia nr 5/95 Generalnego Dyrektora Dróg Publicznych z dnia 31 marca 1995 r. powinny wynosić:

Klasa Techniczna drogi	Kategoria drogi	Obiekty przeznaczone na pobyt ludzi		
		Mieszkaniowe i budynki użyteczności publicznej		Budynki szpitalne, sanatoriów i wymagające szczególnej ochrony
		Jednokondygnacyjne	Wielokondygnacyjne	
III, IV /G, Z/	Krajowa	50 m	70 m	200 m
IV, V /G, Z/	Powiatowa	30 m	40 m	130 m
V /L, D/	Gminna	15 m	20 m	80 m

7. Tereny urządzeń infrastruktury technicznej objęte ochroną lub zagrażające otoczeniu

strefy ochrony bezpośredniej – ujęć wody w Szelkowie, Zakliczewie, Chrzanowie, Głódkach i Makowicy

Zgodnie z Ustawą Prawo Wodne z dnia 18 lipca 2001 r. (Dz.U. 2012 poz. 145) wokół ujęć wody, które zaopatrują ludność w wodę przeznaczoną do spożycia, powinny zostać wyznaczone w drodze rozporządzenia (przez dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej) strefy ochronne. W przypadku, gdy strefa ochronna obejmuje wyłącznie teren ochrony bezpośredniej, strefę tę ustanawia w drodze decyzji organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego. Użytkowanie gruntów położonych na terenie stref jest ograniczone, obowiązujące w ich granicach nakazy i zakazy regulują przepisy w/w ustawy.

Na terenie ochrony bezpośredniej ujęć wód podziemnych oraz powierzchniowych zabronione jest użytkowanie gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody.

Na terenie ochrony bezpośredniej ujęć wód należy m.in.:

1. odprowadzać wody opadowe w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody,

2. zagospodarować teren zielenią,
3. ograniczyć do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

Dla ujęć wody w gminie Szeków odstąpiono od wyznaczenia stref ochrony pośredniej, strefy ochrony bezpośredniej wyznaczono w odległościach 8-10m od obudowy .

strefy ochronne wokół linii energetycznych o napięciu 110 kV

Zgodnie z Ustawą o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. 2001 nr 100 poz.1085 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sprawdzenia dotrzymywania tych poziomów (Dz. U. 2003 nr 192 poz. 1883 z późn. zm.) - wokół obiektów wytwarzających promieniowanie w odpowiednich odległościach nie powinny zostać przekroczone dopuszczalne poziomy promieniowania niejonizującego.

W w/w Rozporządzeniu określone zostały szczegółowe zasady przeprowadzania pomiarów kontrolnych promieniowania. Dla linii energetycznych 110 kV utrzymuje się strefą ograniczonego użytkowania po 14,5 m od skrajnych przewodów w poziomie w obie strony .

strefy bezpieczeństwa – zachowanie odległości minimalnych linii światłowodowych, innych linii telekomunikacyjnych, stacji bazowych telefonii bezprzewodowej

Podstawowe wymagania dotyczące sytuowania linii telekomunikacyjnych w stosunku do innych przewodów sieciowych, budynków, ogrodzeń, słupów oświetleniowych i drzew jest określone przez: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2005r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać telekomunikacyjne obiekty budowlane i ich usytuowanie (Dz.U.2005 nr 219 poz. 1864 z późn. zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 22 czerwca 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać telekomunikacyjne obiekty budowlane i ich usytuowanie (Dz.U. 2010 nr 115 poz. 773, z późn. zm.)

Zgodnie z powyższymi rozporządzeniami podczas sytuowania napowietrznych linii telekomunikacyjnych należy:,,

- zapewnić co najmniej 5 m odległości poziomej między takimi liniami a stacją gazową,
- zachować minimalną odległość słupów napowietrznej linii telekomunikacyjnej od gazociągu, odpowiednio do wielkości jego ciśnienia i średnicy nominalnej.

Do ustalania położenia telekomunikacyjnych linii napowietrznych podstawę prawną stanowi norma branżowa BN-76/8984-09 – „Telekomunikacyjne linie napowietrzne. Ogólne wymagania i badania”.

Zgodnie z powyższą normą w lasach i w pobliżu drzew najmniejsza odległość przewodu telekomunikacyjnego od punktu kory drzew, przy bezwietrznej pogodzie, powinna wynosić co najmniej:

- 1 m – w miastach, osiedlach i wsiach,
- 2 m – w miejscowościach podmiejskich oraz poza terenami osiedli i wsi,
- 0,5 m – w parkach i sadach przy przewodach izolowanych i 1 m przy przewodach nieizolowanych.

Najmniejsze dopuszczalne odległości telekomunikacyjne linii kablowej podziemnej od innych urządzeń i obiektów:

Lp.	Wyszczególnienie	Najmniejsza dopuszczalna odległość [m]	
		skrzyżowania	zblizenia
1	Linia kablowa telekomunikacyjna	dowolna	dowolna
2	Linia kablowa elektroenergetyczna bez osłony ochronnej	0,5	0,5
3	Linia elektroenergetyczna kablowa zasilaczy	0,8	0,8
4	Linia kablowa elektroenergetyczna i linia kablowa telekomunikacyjna zabezpieczona rurami ochronnymi na długości skrzyżowania	dowolna	dowolna
5	Kanalizacja prowadząca wody opadowe lub ścieki	0,3	1,0
6	Podbudowa telekomunikacyjnej linii napowietrznej	-	2,0
7	Konstrukcja wsporcza linii elektroenergetycznej	-	wg PN-75/E-05100
8	Ściany, budynki i ogrodzenia	-	0,5
9	Urządzenia ochrony budowli od wyładowań atmosferycznych	-	5,0
10	Drzewa wzdłuż drogi	-	2,0
11	Słupy oświetleniowe	-	0,8

W celu zapewnienia ochrony przed promieniowaniem szkodliwym dla ludzi i środowiska należy postępować zgodnie z zasadami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sprawdzenia dotrzymania tych poziomów (Dz. U. 2003 nr 192 poz. 1883 z późn. zm.) dotyczącym m.in. szczegółowych zasad ochrony przed promieniowaniem szkodliwym dla ludzi i środowiska, dopuszczalnych poziomów promieniowania, jakie mogą występować w środowisku, oraz wymagań obowiązujących przy wykonywaniu pomiarów kontrolnych promieniowania.

Na terenie Gminy Szelków należy przeprowadzić inwentaryzację wszystkich istniejących i potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego, niejonizującego wraz z uzyskaniem od posiadaczy tych źródeł danych dotyczących rozkładu pola elektromagnetycznego oraz ograniczeń

wynikających z ich funkcjonowania, a następnie należy wykonać pomiary kontrolne promieniowania, zaś w uzasadnionych przypadkach należy takie źródła wyeliminować.

▪ **strefa ochrony sanitarnej wokół cmentarza parafialnego w Szelkowie**

Ze względów sanitarnych, na podstawie Rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959r., w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie pod cmentarze (Dz. U. nr 52, poz. 315) powinny zostać zachowane niezbędne odległości sanitarne od istniejących i projektowanych cmentarzy względem zabudowy oraz położenia cieków wodnych, które są wykorzystywane do celów gospodarczych.

Strefy sanitarne i odległości od cmentarzy do granicy zabudowy mieszkaniowej, zakładów żywienia, produkcji i składów żywności:

- bez wodociągu – 150 m,
- z wodociągiem – 50 m,
- do cieków wody wykorzystywanej do celów gospodarczych – 500 m.

8. Tereny urządzeń infrastrukturalnych wskazane do objęcia ochroną

▪ **strefy ochrony pośredniej dla ujęć wody** w: Szelkowie, Zakliczewie, Chrzanowie, Głódkach i Makowicy.

Zgodnie z *Ustawą Prawo Wodne z dnia 18 lipca 2001 r. (Dz.U. 2012 poz. 145)* teren ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych obejmuje obszar zasilania ujęcia wody. Jeżeli czas przepływu wody od granicy obszaru zasilania do ujęcia jest dłuższy od 25 lat, strefa ochronna powinna obejmować obszar wyznaczony 25-letnim czasem wymiany wody w warstwie wodonośnej.

Strefę ochronną ujęcia wód powierzchniowych określa się tak, aby trwale zapewnić jakość wody zgodną z przepisami wydanymi na podstawie w/w ustawy oraz aby zabezpieczyć wydajność ujęcia wody. Strefę tę wyznacza się na podstawie wyników przeprowadzonych badań hydrologicznych, hydrograficznych i geomorfologicznych obszaru zasilania ujęcia.

Na terenach ochrony pośredniej może być zabronione lub ograniczone wykonywanie robót oraz innych czynności powodujących zmniejszenie przydatności ujmowanej wody lub wydajności ujęcia, a w szczególności m.in.:

- wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi,
- rolnicze wykorzystanie ścieków,
- stosowanie nawozów oraz środków ochrony roślin,
- wykonywanie robót melioracyjnych oraz wykopów ziemnych,
- lokalizowanie zakładów przemysłowych oraz ferm chowu lub hodowli zwierząt.

Oprócz w/w zakazów, na terenach ochrony pośredniej ujęcia wody podziemnej, może być również zabronione lub ograniczone m.in.:

- lokalizowanie budownictwa mieszkalnego oraz turystycznego,
- pojenie oraz wypasanie zwierząt,
- wydobywanie kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, a także wycinanie roślin z wód lub brzegu.

Na właścicieli gruntów położonych na terenie ochrony pośredniej może być nałożony obowiązek stosowania odpowiednich upraw rolnych lub leśnych, a także zlikwidowania nieczynnych studni oraz, na ich koszt, ognisk zanieczyszczeń wody.

Przy ustalaniu zakazów, nakazów i ograniczeń dotyczących użytkowania gruntów na terenie ochrony pośredniej należy uwzględnić warunki infiltracji zanieczyszczeń do poziomu wodonośnego, z którego woda jest ujmowana.

Dla ujęć wody w gminie Szekłów odstąpiono od wyznaczenia stref ochrony pośredniej, strefy ochrony bezpośredniej wyznaczono w odległościach 8-10m od obudowy .

strefa ograniczonego użytkowania wokół wysypiska odpadów komunalnych w Chylinach W

Miejscowym Planie Ogólnym Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Szekłów, przyjętym uchwałą Nr XXVII/96/05 Rady Gminy w Szekowie z dnia 31 stycznia 2005r., została wprowadzona strefa ochronna od w/w obiektu uciążliwego o promieniu 500m. Wysypisko jednak Decyzją Starosty Makowskiego jest zamknięte, natomiast gmina jest w trakcie opracowania projektu jego rekultywacji w kierunku leśnym.

9. Ochrona przeciwpowodziowa

Bezpośrednią ochronę przed powodzią zgodnie z art. 88a ustawy Prawo Wodne sprawują właściwe organy administracji rządowej i samorządowej i prowadzi się ją z uwzględnieniem map zagrożenia powodziowego, map ryzyka powodziowego oraz planów zarządzania ryzykiem powodziowym. Wstępną ocenę ryzyka przygotowuje Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.

Zgodnie z Ustawą z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz.U. 2002 nr 62 poz. 558) Wójt opracowuje plan operacyjny ochrony przed powodzią oraz ogłasza i odwołuje pogotowie i alarm przeciwpowodziowy. Natomiast zgodnie z Ustawą z dnia 26 kwietnia 2007 roku o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. 2007 nr 89 poz. 590) tworzy się Krajowy Plan Zarządzania Kryzysowego oraz wojewódzkie, powiatowe i gminne plany zarządzania kryzysowego.

Ochronę przed powodzią należy prowadzić zgodnie z planami ochrony przeciwpowodziowej na obszarze kraju, a także zgodnie z planem ochrony przeciwpowodziowej dla rzeki Orzyc oraz Narwi, w tym należy uwzględnić w projektach MPZP obszary nieobwałowane narażone na niebezpieczeństwo powodzi

(zgodnie z dokumentem opracowanym przez MGGP S.A. Tarnów), które należy traktować jako obszary szczególnego zagrożenia powodzią, gdyż zgodnie z art.9 ustawy Prawo Wodne (Dz.U. 2012 poz. 145) stanowią one obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat.

Na terenie gminy Szelków znajdują się obszary szczególnego zagrożenia powodzią, które wyznaczono na rysunkach Studium.

Zgodnie z art. 40 ust. 3 ustawy Prawo Wodne (Dz.U. 2012 poz. 145)

Na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią zakazuje się :

- lokalizowania nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody,
- prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania.

Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji, zwolnić od zakazu, o którym mowa w w art. 40 ust. 1 pkt 3, określając warunki niezbędne dla ochrony jakości wód, jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi.

Zgodnie z art. 88l ust 2 ustawy Prawo Wodne (Dz.U. 2012 poz. 145)

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym:

- wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych,
- sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmocnienia brzegów, obwałowań lub odsypisk,
- zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego, a także utrzymywaniem lub odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie.

Jeżeli nie utrudni to ochrony przed powodzią, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji, zwolnić od powyższych zakazów.

Dla poprawy istniejącego systemu małej retencji i ochrony przeciwpowodziowej zakłada się:

- Uzgadnianie w WZMiUW wszystkich planów zabudowy i zagospodarowania terenów przyległych do rzek i cieków podstawowych będących własnością Skarbu Państwa, a administrowanych przez WZMiUW w Warszawie, Oddział w Ostrołęce,
- Wprowadzenie zakazu grodzenia oraz zabudowy w MPZP w pasie o szerokości 5m od skarpy w celu umożliwienia prowadzenia prac konserwacyjnych i renowacyjnych na rzekach,

- Wprowadzenie nakazu ochrony istniejących rowów melioracyjnych i terenów zdrenowanych na całym obszarze gminy oraz zakaz zasypywania i samowolnej przebudowy rowów melioracyjnych lub zmiany ich przebiegu,
- Wprowadzenie nakazu uzgodnienia inwestycji projektowanych na terenach zdrenowanych i zlokalizowanych w sąsiedztwie rowów melioracyjnych,
- Wprowadzenie nakazu uwzględnienia przy realizacji obiektów, zmian warunków gruntowo-wodnych wynikających z naruszenia systemów drenarskich i zastosowanie zabezpieczeń dla uniknięcia zakłócenia stosunków wodnych na działkach sąsiednich.
- Wprowadzenie zakazu grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5m od linii brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten teren.

10. Obszary zabudowane, ze wskazaniem, w miarę potrzeby, terenów wymagających przekształceń lub rehabilitacji

Obszary zabudowane w gminie tworzą:

- tereny zabudowy wiejskiej o przewadze zagospodarowania zagrodowego,
- tereny zabudowy o różnych funkcjach nierolniczych,
- tereny zabudowy rekreacyjnej.

Na obszarach gdzie występują obiekty zabytkowe stosowane będą rygorystyczne ustalenia dotyczące ochrony obiektów zabytkowych oraz realizacji nowego zagospodarowania zapewniającego właściwą ekspozycję i poszanowanie tkanki zabytkowej. Szczególnie ważne są ustalenia dotyczące realizacji w sąsiedztwie obiektów zabytkowych nowej zabudowy, która musi być zsynchronizowana z zabytkowym otoczeniem. Dotyczy to zwłaszcza realizacji zabudowy w sąsiedztwie zespołów parkowo-dworskich w Dzierżanowie, Ciepielewie i Nowym Szelkowie, terenu Drogomistrzówki w Starym Szelkowie oraz zachowania stref obserwacji wokół stanowisk archeologicznych zwłaszcza na terenie miejscowości Bazar i Magnuszew Mały.

Konieczne jest także zwrócenie baczniejszej uwagi na projektowanie i realizację nowych budynków z uwzględnieniem otaczającego środowiska oraz tradycyjnych form architektonicznych, m.in. poprzez usprawnienie systemu zabezpieczającego skuteczność prowadzenia polityki przestrzennej Samorządu. Oznacza to zabezpieczenie możliwości czuwania organów samorządowych nad ładem przestrzennym poprzez wpływ na formę architektoniczną budynków i sposób zagospodarowania działki.

Wszystkie związane z tym problemy powinny znaleźć szczegółowe rozwiązanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenów gminy.

Studium uwarunkowań... nie jest przepisem gminnym i z natury swojej **określa jedynie kierunki rozwoju gminy**. Nie wyznacza zatem szczegółowego przeznaczenia każdej działki, operując wysokim stopniem agregacji ustaleń dostosowanym do skali 1:15 000. **Studium...** nie stanowi podstawy do wydawania decyzji administracyjnych, a ustalenia w nim zawarte winny być przetworzone w planie miejscowym i dopiero w uchwale Rady Gminy znaleźć formę ustalenia obowiązującego konkretnego inwestora.

Na rysunku *Kierunki rozwoju* pokazano:

- obszary zabudowane i wymagające rehabilitacji,
- obszary zabudowane ekstensywnie wymagające przekształceń i intensyfikacji,
- obszary, które w zależności od potrzeb mogą być przeznaczone pod zabudowę.

W ramach wyodrębnionych wyżej grup przypisana została poszczególnym terenom ich wiodąca funkcja i przeznaczenie. Dominacja określonego przeznaczenia **nie wyklucza możliwości występowania jako uzupełniających innych funkcji** i innego przeznaczenia terenu pod warunkiem, aby funkcje i przeznaczenie uzupełniające nie kolidowały z funkcją zasadniczą. Oznacza to m.in., że przypisanie w *Studium* jakiemuś obszarowi funkcji gospodarczej nie wyklucza w uzasadnionych przypadkach ujęcie w szczegółowych rozwiązaniach planu miejscowego tego terenu funkcji mieszkaniowo-usługowej i na odwrót, byle by skutki wzajemnego oddziaływania uzupełniających się funkcji mieściły się w ramach obowiązujących przepisów i wzajemne relacje nie zagrażały przyjętym funkcjom i środowisku przyrodniczemu.

11. Obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę, ze wskazaniem, w miarę potrzeby, obszarów przewidzianych do zorganizowanej działalności inwestycyjnej

Grunty występujące na obszarze gminy charakteryzują się na ogół dobrymi i bardzo dobrymi warunkami dla zabudowy. Jedynie w dolinach cieków występują grunty pochodzenia organicznego o niekorzystnych cechach geotechnicznych, które na ogół nie są i nie powinny być zabudowywane.

Pod zabudowę będą przeznaczane przede wszystkim tereny już zainwestowane ekstensywnie, a także tereny, które w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego są przeznaczone pod zabudowę, w stosunku do których zostały przeprowadzone czynności formalne związane ze zmianą przeznaczenia terenu na cele nierolnicze, a także tereny, na których nie występują gleby chronione ze względu na wartość rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Dalszy rozwój zabudowy gminy będzie podporządkowany kontynuacji zarysowanej już struktury funkcjonalno-przestrzennej układu, ze zwróceniem szczególnej uwagi na utrzymanie kameralnego charakteru zabudowy, z eksponowaniem nielicznie tu występujących obiektów w charakterze akcentów przestrzennych i dominant.

W związku z powyższym do zmiany funkcji przeznaczenia terenów przeznacza się:

- 1) nowe obszary wyznaczone w studium, określające możliwe kierunki rozwoju zagospodarowania przestrzennego osadnictwa wiejskiego rolniczego i pozarolniczego, w tym także rozwoju zagospodarowania produkcyjnego i rekreacyjnego.
- 2) nowe obszary nie zainwestowane, przeznaczone do zmiany zagospodarowania w obowiązujących oraz projektowanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, z uwzględnieniem zapisów rozdziału 10.

Obszary przeznaczone pod zabudowę w Studium podzielono w zależności od przewidywanego zagospodarowania na trzy grupy: gospodarcze, mieszkaniowo-usługowe i rekreacyjne. Przeznaczenie obszarów przedstawiono na rysunku *Kierunki rozwoju w skali 1:15 000*. Położenie poszczególnych obszarów oznaczono numeracją.

Na obszarze gminy wyznaczono cztery **obszary gospodarcze** związane głównie z obsługą tranzytowego ruchu po drogach krajowych.

● **Obszary gospodarcze** oznaczone za rysunku studium *Kierunki rozwoju* numerami 1 – 4. Lokalizacja zagospodarowania gospodarczego wymaga pozytywnej opinii sanitarnej.

W zależności od potrzeb następujące tereny mogą być przeznaczone pod zagospodarowanie gospodarcze:

- 1 – **Teren produkcyjno-usługowy** położony w sołectwie **Orzyc** przeznaczone głównie pod urządzenia obsługi pojazdów i podróźnych, a ponadto pod lokalizację zakładów produkcyjnych, składów, magazynów, hurtowni oraz urządzeń infrastruktury technicznej i innych urządzeń obsługi ludności i rolnictwa uciążliwych dla otoczenia. Obsługa komunikacyjna z drogi krajowej poprzez drogę lokalną, powierzchnia terenu około 6,0 ha.
- 2 – **Miejsce Obsługi Podróżnych** - teren położony we wsi **Pomaski Wielkie** przy węźle na skrzyżowaniu drogi krajowej z drogami gminnymi; obsługa komunikacyjna z drogi powiatowej poprzez węzeł, powierzchnia około 2,0 ha.
- 3 – **Miejsce Obsługi Podróżnych** - teren położony we sołectwie **Makowica** przy skrzyżowaniu drogi krajowej z drogą gminną; powierzchnia około 2,6 ha.

4 – Miejsce Obsługi Podróżnych - teren położony we wsi **Nowy Szeków** przy skrzyżowaniu drogi krajowej z drogą gminną; obsługa komunikacyjna z drogi powiatowej poprzez węzeł, powierzchnia około 3,0 ha.

Ogółem wielkość terenów budowlanych pod zagospodarowanie gospodarcze wynosi na terenie gminy około 13,6 ha.

● **Obszary mieszkaniowo-usługowe**, przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową z możliwością lokalizacji urządzeń usługowych i innych drobnych zakładów nieuciążliwych dla otoczenia, niezbędnych lub pożądanych dla obsługi ludności, oznaczone za rysunku studium *Kierunki rozwoju* numerami 5–10.

5 – Teren o funkcjach usługowo-mieszkaniowych położony w Starym Szekowie poza istniejącym zainwestowaniem na północnym brzegu rz. Orzyc po wschodniej stronie drogi krajowej w kierunku Różana; wykluczony bezpośredni dostęp z drogi krajowej – około 1,3 ha.

6 – Teren położony na terenie sołectwa Magnuszew Duży, przestrzennie powiązany z zabudową Starego Szekowa poza istniejącym zainwestowaniem na wschód od drogi powiatowej w kierunku Magnuszewa o powierzchni około 5,0 ha.

7 – Teren położony w Magnuszewie Małym na wschód od drogi powiatowej w kierunku miejscowości Przeradowo – około 1,0 ha.

8 – Teren położony w sołectwie Nowy Szeków na zachód od drogi gminnej prowadzącej od drogi krajowej nr 61 w kierunku miejscowości Stróżne – około 4,0 ha.

9 – Teren położony na lewym brzegu rzeki Orzyc w sołectwie Chyliny na południe od drogi powiatowej – około 1,2 ha.

10 – Teren położony na terenie miejscowości Bazar, przestrzennie powiązany z zabudową miasta Makowa Maz., poza istniejącym zainwestowaniem na północ od drogi powiatowej z Szekowa do Makowa Maz. – około 22 ha.

10a – Teren położony w sołectwie Makowica, na północ od drogi krajowej nr 60, przy północnej granicy gminy poza istniejącym zainwestowaniem – ok. 22,0 ha. Dostępność terenu od strony ulicy Granicznej w Makowie Maz. oraz z drogi lokalnej na przedłużeniu drogi prowadzącej do wsi Makowica

Ogółem bez precyzowania czasu realizacji na terenie gminy oferuje się około 56,3 ha nowych terenów budowlanych o funkcji mieszkaniowo-usługowej poza istniejącym zainwestowaniem.

Dążność do zapewnienia ładu przestrzennego wywołuje potrzebę prowadzenia inwestycji w sposób zorganizowany. Przewiduje się zatem dążenie do zorganizowanej realizacji zagospodarowania

mieszkaniowego obejmującej nie tylko zespoły zabudowy wielorodzinnej lecz także zespoły zabudowy jednorodzinnej różnych typów nie wyłączając zabudowy rekreacyjnej. Do realizacji zorganizowanej zabudowy mieszkaniowej w miarę możliwości powinni przystępować inwestorzy budujący w sposób zorganizowany.

● **Obszary rekreacyjne** oznaczone zostały na rysunku studium *Kierunki rozwoju* numerami 11 – 24.

Tereny indywidualnej zabudowy rekreacyjnej

11. – Teren położony w sołectwie Magnuszew Duży na lewym brzegu rz. Orzyc - około 2,5 ha.
12. – Teren położony w sołectwie Magnuszew Mały na prawym brzegu rz. Orzyc - około 1,0 ha.
13. – Teren położony w sołectwie Przeradowo przy jego północnej granicy - około 2,0 ha.
14. – Teren położony w sołectwie Przeradowo między rz. Orzyc i drogą powiatową -około 13,5 ha.
15. - Teren położony w sołectwie Przeradowo po zachodniej stronie południowej części zabudowy wsi - około 4,5 ha.
16. - Teren położony w sołectwie Przeradowo na południe od zabudowy wsi - około 8,4 ha.
17. - Teren położony w sołectwie Przeradowo na południe od zabudowy wsi - około 6,5 ha.
18. – Tereny położone w południowej części sołectwa Przeradowo w miejscowości Wygoda na prawym brzegu rz. Narew - około 10,0 ha.
19. – Teren położony w sołectwie Przeradowo przy jego zachodniej granicy - około 2,7 ha.
20. – Teren położony w sołectwie Stary Strachocin na południe od zabudowy wsi - około 10,0 ha.
21. – Teren położony w sołectwie Stary Strachocin - około 3,7 ha.
22. – Teren położony w sołectwie Stary Strachocin - około 4,6 ha.
23. – Teren położony w południowej części sołectwa Stary Strachocin na prawym brzegu rz. Narew - około 8,0 ha.
24. - Teren stanowi przedłużenie zabudowy wsi Nowy Strachocin w kierunku zachodnim - około 2,0 ha.

Ogółem na obszarze gminy Szelków wyznaczonych jest około 80,0 ha pod indywidualną zabudowę rekreacyjną.

Zagospodarowanie rekreacyjne w postaci budownictwa letniskowego może być ponadto lokalizowane na terenach opuszczanych zagród rolniczych, w plombach wśród istniejącej zabudowy zagrodowej, w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących wsi rolniczych, jak też z dala od zagospodarowania wiejskiego na terenach o słabych glebach pod warunkiem, że skutki tego zagospodarowania nie będą

stanowiły zagrożenia dla walorów środowiska przyrodniczego oraz dla funkcji gospodarczych i osadniczych gminy.

Poza przedstawionymi wyżej nowymi terenami, we wszystkich miejscowościach na terenie gminy przewiduje się realizację zabudowy mieszkaniowo-usługowej oraz rekreacyjnej na wolnych działkach w ciągach istniejącej zabudowy siedliskowej oraz na terenach wyznaczonych pod zainwestowanie w projektowanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przy równoczesnym porządkowaniu i modernizacji istniejącego zagospodarowania.

Wskaźniki urbanistyczne

W obrębie stref rozwoju zabudowy mieszkalnej i produkcyjno-usługowej zakłada się następujące wskaźniki:

- 1) wyznaczanie działek pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wolnostojącą o powierzchni minimalnej 1000 m², (do szczegółowego ustalenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego) ,
- 2) wyznaczanie działek dla dla innych terenów funkcjonalnych w tym dla turystyki wg indywidualnych ustaleń, określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego
- 3) utrzymanie wskaźników intensywności zabudowy w granicach od 0,01– 2,0 (liczonych jako proporcja powierzchni całkowitej wszystkich kondygnacji do powierzchni ogólnej terenu), w przypadku zabudowy jednorodzinnej wskaźnik nie powinien przekraczać wartości 0,6 (do szczegółowego ustalenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego).

12. Obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową wynikającą z potrzeby zaspakajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej

W gminie Szelków występują potrzeby w zakresie komunalnej zabudowy mieszkaniowej, o standardzie przystosowanym do możliwości inwestycyjnych gminy, a jednocześnie zaspakajającym potrzeby ludności, której nie stać na realizację lub kupno mieszkań.

Mieszkania komunalne powinny być realizowane głównie w Szelkowie, w formie zespołu budynków na wyznaczonym w tym celu terenie, bądź jako pojedyncze budynki wśród innej zabudowy. Istnieje też możliwość realizacji pojedynczych mieszkań w kooperacji z innymi inwestorami. Wybór formy odnawiania i powiększania komunalnych zasobów mieszkaniowych będzie dostosowany do możliwości inwestycyjnych gminy.

W obrębie rezerwy pod budownictwo mieszkaniowe może być wydzielona działka o powierzchni dostosowanej do potrzeb pod zabudowę mieszkaniową przeznaczoną dla uboższych grup ludności. Może to być zabudowa komunalna lub może mieć inną formę realizacji (np. przez Towarzystwo Budownictwa Społecznego).

13. Kierunki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym obszary, na których będą stosowane indywidualne i grupowe systemy oczyszczania ścieków, a także tereny niezbędne do wytyczenia ścieżek rowerowych

13.1 Komunikacja

Trzon kierunkowego układu sieci komunikacyjnej gminy Szelków wyznaczają przebiegające przez jej teren:

- trzy drogi krajowe
 - droga krajowa nr 57 relacji (Warszawa) – Pułtusk – Maków Maz. – Przasnysz – Szczytno - Bartoszyce (Bezledy – Kaliningrad) w ciągu łączącym centrum kraju z przejściem granicznym z Rosją, przebiegająca przez gminę w zachodniej jej części na długości 7,0 km,
 - droga krajowa nr 60 relacji (Łódź – Płock – Ciechanów - Maków Maz. – Różan - Ostrów Maz. (Białystok) w ciągu łączącym centrum kraju z przejściami granicznymi z Białorusią i Litwą, przecinająca gminę z zachodu na wschód na długości 5,5 km,
 - droga krajowa nr 61 klasy **Gp** (główna ruchu przyspieszonego) relacji Warszawa – Pułtusk – Różan - Ostrołęka – Augustów – (Ogrodniki i Suwałki – Budziszki) w ciągu łączącym centrum kraju z przejściami granicznymi z Litwą, przecinająca gminę z południowego zachodu na północny wschód na długości 9,0 km,
- 6 dróg powiatowych V klasy technicznej na kierunkach:
 1. MakówMaz. – Szelków **nr 28362**
 2. Chyliny - Makowica **nr 28363**
 3. (Szelków) droga powiatowa nr 28371 – granica gminy (Sielc, Chrzczony) **nr 28368**
 4. Orzyc– Magnuszew Mały - Przeradowo **nr 28369**
 5. Magnuszew Mały – Nowy Strachocin **nr 28370**
 6. Szelków – Nowy Strachocin – Stary Strachocin **nr 28371**,
- wg materiałów Urzędu Gminy w Szelkowie na terenie gminy występuje 29 dróg gminnych V klasy technicznej o łącznej długości – 63,892 km,

Ośrodek gminny położony jest przy drodze krajowej nr 61 i posiada bezpośrednie powiązania z Warszawą, Ostrołęką i dalej Warmią i Mazurami. Sieć dróg gminnych na obszarze gminy Szelków jest

wystarczająca, jednak istniejące drogi nie są zadawalające pod względem jakości oraz stanu technicznego (znaczna ilość dróg o nawierzchni żwirowej i gruntowej) i powinny być modernizowane w miarę możliwości finansowych.

Ulice wśród zwartej zabudowy wiejskiej mają na ogół nawierzchnię bitumiczną lub żwirową.

Z dróg powiatowych jedynie drogi nr 28368 i 28370 mają nawierzchnię żwirową

Na terenie gminy brak jest urządzonych ścieżek rowerowych.

Kierunki rozwoju sieci komunikacyjnej

Utrzymywanie wszystkich istniejących dróg w aktualnej sieci transportowej gminy rozproszy dostępne ograniczone środki finansowe przeznaczane na ten cel.

Polityka Samorządu powinna zatem zmierzać w kierunku utworzenia racjonalnego systemu powiązań wewnętrznych w gminie. Pozwoliłoby to na lepsze wykorzystanie środków finansowych przeznaczonych na utrzymanie dróg gminnych.

Jako podstawę rozwiązań komunikacyjnych przyjmuje się istniejący układ drogowy gminy poddany modernizacji i nielicznym uzupełnieniom. Dalszy rozwój sieci dróg gminnych powinien iść w kierunku selekcji dotychczasowego stanu pod kątem wyboru dróg zapewniających optymalne powiązania komunikacyjne wewnątrz gminy i z obszarami sąsiednimi. W tym celu przyjęto podział dróg gminnych na:

- drogi układu podstawowego zapewniające łatwą dostępność wszystkich mieszkańców gminy do ośrodka gminnego oraz minimum wzajemnych powiązań międzysołeckich,
- drogi układu uzupełniającego usprawniającego powiązania zabezpieczone układem podstawowym.

W zakresie przebudowy układu drogowego uznaje się za konieczne:

- przebudowę drogi krajowej nr 61 w celu uzyskania parametrów klasy Gp z zabezpieczeniem terenu dla ew. obejścia zabudowy miejscowości gminnej,
- stworzenie w sąsiedztwie drogi krajowej nr 61 w rejonie węzła z drogami powiatowymi potencjalnego obszaru aktywizacji gospodarczej (zwłaszcza dla technicznej infrastruktury drogowej) przy ograniczeniu bezpośredniej dostępności tych obszarów do drogi krajowej poza węzłem,
- modernizację dróg powiatowych, zwłaszcza pod kątem poprawy nawierzchni, oraz poprawę geometrii tych dróg,
- modernizację i selektywną restrukturyzację najważniejszych ciągów komunikacyjnych gminy (drogi powiatowe, gminne) w celu utworzenia sprawnego podstawowego układu dróg gminnych,
- rozbudowę infrastruktury komunikacyjnej wzdłuż dróg krajowych,

- utworzenie systemu ścieżek rowerowych,
- budowę chodników i uzupełnienie oświetlenia dróg,
- budowę parkingów strategicznych dla transportu ciężkiego wzdłuż dróg krajowych oraz parkingów lokalnych przy obiektach usługowych (m. in.: cmentarz, kościół).

I etap

- modernizacja dróg i ulic tworzących układ podstawowy określony na rysunku *Kierunki rozwoju*, niezbędnych ze względu na potrzebę obsługi gminy,
- tworzenie infrastruktury komunikacyjnej wzdłuż dróg krajowych i dróg powiatowych,
- realizacja parkingów strategicznych przy drogach krajowych oraz miejsc postojowych przy obiektach usługowych,
- realizacja ścieżek rowerowych na trasach najczęściej używanych przez rowerzystów oraz stwarzających zagrożenie dla rowerzystów ze strony innych uczestników ruchu, do tras takich należy zaliczyć w szczególności:
 - ❖ trasy rowerowe wzdłuż odcinków dróg kołowych o wzmożonym ruchu, zwłaszcza tranzytowym,
 - ❖ prowadzące z ośrodka gminnego do terenów leśnych i rekreacyjnych nad Narwią w północnej i wschodniej części gminy; wydzielone ścieżki rowerowe winny być prowadzone wzdłuż dróg kołowych, na których ruch samochodowy jest szczególnie niebezpieczny dla rowerzystów,
 - ❖ trasy rowerowe prowadzące przez atrakcyjne tereny z punktu widzenia turystycznego wzdłuż doliny rz. Orzyc oraz w południowej części gminy.

II etap

- modernizacja dróg krajowych nr 61. Skrzyżowania tych dróg z drogami powiatowymi i wybranymi gminnymi będą tworzyły węzły komunikacyjne wymagające indywidualnych rozwiązań pod względem układu i funkcji. W szczególności dotyczyć to będzie wydzielania lewo i prawoskrętów z dróg krajowych. Szczegółowego rozwiązania będzie też wymagało zagospodarowanie terenów w otoczeniu węzłów,
- ewentualna budowa południowego obejścia miasta Makowa Maz. w ciągu drogi nr 60 będzie dotyczyła terenu gminy Szekłów na terenie miejscowości Bazar i Grzanka w związku z czym należy liczyć się z koniecznością zabezpieczenia odpowiedniego terenu (po podjęciu inicjatywy i zgłoszeniu takiej potrzeby przez Samorząd miasta Maków Maz. oraz GDDKiA),
- modernizacja dróg i ulic tworzących układ uzupełniający określony na rysunku *Kierunki rozwoju*, niezbędnych ze względu na powiązania między sołectwami,
- realizacja dalszych ścieżek rowerowych na pozostałych drogach krajowych, szczególnie w miejscach niebezpiecznych dla rowerzystów.

III etap

- budowa obejścia Szelkowa w ciągu drogi krajowej nr 61,
- modernizacja i sukcesywna poprawa jakości i stanu technicznego dróg o randze krajowej, powiatowej i gminnej,
- sukcesywne urządzenie ulic wiejskich i realizacja parkingów przy urządzeniach usługowych,
- realizacja dalszych ścieżek rowerowych na trasach najczęściej używanych przez rowerzystów.

13.2 Infrastruktura techniczna

Właściwe zaopatrzenie w urządzenia infrastruktury technicznej terenów zabudowanych podnosi jakość życia mieszkańców tych terenów, natomiast rozwój infrastruktury technicznej na terenach przeznaczonych do zainwestowania może w znacznym stopniu podnieść atrakcyjność tych terenów, a tym samym może być czynnikiem wzrostu gospodarczego gminy.

Jako podstawowe zasady rozwoju, modernizacji i eksploatacji urządzeń infrastrukturalnych przyjmuje się:

- dotychczasowe bądź rolnicze użytkowanie gruntów z całkowitym zakazem zabudowy w obszarach stref ograniczonego użytkowania,
- obowiązek opracowania dokumentacji hydrogeologicznej dla ujęć wody, pompowni wody oraz przeglądów ekologicznych dla oczyszczalni ścieków, kompostowni i stacji elektroenergetycznej w celu wyznaczenia obszaru ograniczonego użytkowania,
- przyjmuje się zasadę "wyprzedzającego" uzbrajania terenu przed wprowadzeniem zabudowy, zwłaszcza na terenach wykazujących ożywienie inwestycyjne bądź na terenach o wysokiej wrażliwości środowiska przyrodniczego na przekształcenia.

W ramach działań uzupełniających przyjmuje się odpowiednie zagospodarowanie zielenią, zależnie od rodzaju sieci i urządzeń infrastrukturalnych, a mające na celu ograniczenie negatywnego wpływu tych urządzeń na środowisko zgodnie ze szczegółowymi przepisami.

Ustala się, iż kierunki rozwoju poszczególnych systemów infrastrukturalnych prowadzone lub planowane do wprowadzenia w Gminie Szelków będą uwzględniać wytyczne wynikające z istniejącej, proponowanej lub wskazywanej ochrony terenów i stref, zawarte w rozdziale Obszary objęte lub wskazane do objęcia ochroną na podstawie przepisów szczególnych niniejszego dokumentu.

13.3 Zaopatrzenie w wodę

Rozwój systemów zaopatrzenia w wodę gminy Szelków powinien zapewnić wszystkim mieszkańcom gminy i pozostałym odbiorcom odpowiednie dostawy wody o wymaganej jakości do picia, na potrzeby gospodarcze oraz cele przeciwpożarowe.

Realizacja tej zasady wymaga m.in.:

- sukcesywnej rozbudowy i uzupełniania oraz utrzymywania w dobrym stanie istniejącej sieci i urządzeń wodociągowych w gminie,
- racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi,
- prowadzenia okresowych intensyfikacji wymian instalacji wodociągowych i renowacji sieci, a także ewentualnych modernizacji przestarzałych i wyeksploatowanych urządzeń uzdatniania wody.

Przyjmuje się zasadę, iż rozwój jednostek osadniczych determinowany jest możliwością zapewnienia wody o wymaganej jakości i ilości oraz możliwością oczyszczania i odprowadzania ścieków, w tym ścieków deszczowych.

Ze względu na wymóg realizacji zadań obrony cywilnej przyjmuje się obowiązek wyznaczenia na etapie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego rezerw terenowych (bez względu na typ zabudowy) pod budowę awaryjnych ujęć wody.

13.4 Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Rozwój systemów w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków w Szelkowie powinien zapewnić możliwe szybkie zlikwidowanie istniejących dysproporcji w zakresie wyposażenia w kanalizację w stosunku do stopnia zaopatrzenia w wodę wodociągową.

Realizacja zasady, o której powyżej mowa wymaga:

- opracowania i wdrożenia koncepcji realizacji rozbudowy kanalizacji przede wszystkim dla sołectw posiadających już sieć wodociągową,
- do czasu pełnej realizacji w/w systemów, a także w odniesieniu do terenów rozproszonej zabudowy, które pozostaną poza zasięgiem systemów kanalizacyjnych, niezbędne jest pilne uporządkowanie gospodarki ściekowej w gminie poprzez ustalenie i egzekwowanie:
 - wymogu szczelnych zbiorników na ścieki, okresowo opróżnianych poprzez wywóz ścieków taborem asenizacyjnym do punktów zlewnych przy najbliższej oczyszczalni;
 - wymogu szczelnych zbiorników na gnojowicę, ze względu na konieczność ochrony wód podziemnych i rygory obowiązujące na obszarach prawnie chronionych;

- wymogu stosowania lokalnych podczyszczalni ścieków w gospodarstwach specjalistycznych i w dużych gospodarstwach, zwłaszcza we wsiach Smrock Dwór, Magnuszew Duży, Magnuszew Mały, Pomaski Wielkie;
 - w uzasadnionych przypadkach, o ile pozwalać na to będą warunki gruntowo-wodne, wymogu stosowania przydomowych oczyszczalni ścieków,
- w przypadku uruchomienia nowych, większych terenów pod zabudowę, w tym zabudowę mieszkaniową oraz w każdym przypadku terenów działalności gospodarczej, jako zasadę przyjmuje się wyprzedzające ich wyposażenie w kanalizację sanitarną oraz w kanalizację deszczową, zgodnie z ustaleniami MPZP z możliwością budowy przydomowych oczyszczalni ścieków do czasu skanalizowania danego terenu. (obecnie Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie ogłosił program Budowy przydomowych oczyszczalni ścieków. Beneficjentami programu mogą być osoby fizyczne będące właścicielami lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości położonej w województwie mazowieckim, poza obszarem aglomeracji ujętej w ramach Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków, bądź obszarem na którym przewiduje się budowę zbiorczych sieci kanalizacyjnych).
 - ze względu na istniejące uwarunkowania przyrodnicze, a także z powodu wyznaczenia nowych obszarów pod zabudowę, a zwłaszcza pod zabudowę lotniskową i rekreacyjną w południowej części gminy, zachodzi konieczność opracowania kompleksowej koncepcji gospodarki wodno-ściekowej,
 - jako najkorzystniejsze rozwiązanie dla gminy uznaje się systemy kanalizacyjne grawitacyjne lub mieszane, tworzone systemy kanalizacyjne powinny umożliwiać odprowadzanie jak największej ilości ścieków do oczyszczalni; lokalizacja oczyszczalni powinna zostać wyznaczona na podstawie opracowanej koncepcji gospodarki wodno-ściekowej dla gminy Szelków.

W pierwszej kolejności należy skanalizować: Stary Szelków, Nowy Szelków. Przewiduje się, że: Makowica, Chrzanowo i Zakliczewo będą włączone do sieci kanalizacyjnej w Makowie Mazowieckim, gdzie ścieki z w/w miejscowości będą oczyszczane na tamtejszej oczyszczalni zlokalizowanej w bezpośrednim sąsiedztwie gminy Szelków.

13.5 Gospodarka odpadami

Określa się następujące kierunki rozwoju systemu gospodarki odpadami:

- pełne unieszkodliwienie powstających na terenie gminy Szelków odpadów w sposób bezpieczny dla środowiska,
- wdrażanie zasady segregacji odpadów stałych "u źródła", przy przyjęciu następujących zasad:

- przekazywanie zestawów do segregowania odpadów oraz zawieranie przez gminę porozumień z odbiorcami odpadów nadających się do wtórnego wykorzystania,
- wprowadzenie i przestrzeganie obowiązku selektywnego gromadzenia odpadów mających właściwości surowców wtórnych, powstających w znacznych ilościach i dających się wyselekcjonować od pozostałych,
- selektywna zbiórka odpadów niebezpiecznych, które należy gromadzić w szczelnych, zamkniętych zbiornikach i systematycznie wywozić przez wyspecjalizowane firmy
- kompostowanie w ogródkach przydomowych części organicznych odpadów,
- zapewnienie niezawodności funkcjonowania taboru służącego do wywożenia odpadów,
- likwidację oraz rekultywację tzw. "dzikich wysypisk".

13.6 Zaopatrzenie w gaz ziemny i energię ciepłą

Rozwój systemu zaopatrzenia gminy Szelków w gaz ziemny powinien zapewnić jak największej liczbie mieszkańców gminy i pozostałym odbiorcom niezawodne dostawy gazu ziemnego. Realizacja tej zasady wymaga opracowania i realizacji systemu zaopatrzenia w gaz ziemny dla gminy Szelków.

Gazyfikacja gminy może być realizowana na zasadach wynikających z ustawy Prawo energetyczne (Dz.U. 2006 nr 89 poz. 625) oraz rozporządzeń wykonawczych do tej ustawy.

W zakresie ciepłownictwa, przyjmuje się zasadę:

- utrzymania i rozwijania lokalnych systemów ciepłowniczych, zwłaszcza zaopatrujących zespoły usługowe wsi,
- preferowania wysokosprawnych, zautomatyzowanych źródeł ciepła w kotłowniach lokalnych (osiedlowych i zakładowych) oraz w indywidualnych systemach grzewczych,
- przeprowadzania sukcesywnych modernizacji i wymian istniejących kotłowni węglowych na kotły ogrzewane gazem płynnym, olejem opałowym bądź energią elektryczną,
- tworzenie zachęt do ocieplania istniejących budynków i propagowanie budowy energooszczędnych domów.

13.7 Zaopatrzenie w energię elektryczną

Rozwój systemu zaopatrzenia gminy Szelków w energię elektryczną powinien zmierzać w kierunku:

- intensyfikacji wykorzystania biomasy do produkcji energii elektrycznej i ciepła,
- intensyfikacji wykorzystania małej energetyki wodnej,
- intensyfikacji wykorzystania energetyki wiatrowej,
- utrzymania przebiegu linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia WN 110 kV relacji Pułtusk – Maków Maz. oraz Maków Maz. – Pomian (Ostrołęka),

- zapewnienia wszystkim mieszkańcom gminy i pozostałym odbiorcom niezawodnych dostaw mocy i energii elektrycznej o wymaganym standardzie, w drodze sukcesywnej rozbudowy i modernizacji sieci elektroenergetycznej średniego i niskiego napięcia,
- zaspokojenia przyszłych potrzeb wynikających z rzeczywistego rozwoju przestrzennego gminy i jej aktywizacji gospodarczej, w drodze uzupełnienia i modernizacji sieci rozdzielczej średniego i niskiego napięcia, budowy nowych stacji transformatorowych SN/nn, zapewniających niezbędny przyrost mocy i wyznaczenie w planach miejscowych rezerw terenu dla nowych stacji transformatorowych i dróg dojazdowych,
- minimalizacji kosztów ponoszonych przez gminę na oświetlenie miejsc publicznych, ulic, placów i dróg znajdujących się na terenie gminy i stanowiących mienie komunalne, poprzez planowanie i organizowanie oświetlenia tych miejsc wg przyjętego programu,
- ograniczenie niekorzystnego wpływu elektroenergetycznych linii napowietrznych na krajobraz poprzez sukcesywną wymianę, w ramach podejmowanej modernizacji, istniejących linii napowietrznych średniego i niskiego napięcia, na linie kablowe oraz wymianę istniejących napowietrznych stacji transformatorowych SN/nn na stacje wewnętrzne oraz poprzez projektowanie na tych terenach nowych stacji transformatorowych w miarę możliwości w wykonaniu wewnętrznym.

Utrzymuje się istniejącą sieć elektroenergetyczną wysokiego, średniego i niskiego napięcia. Uzyskanie dobrych warunków zaopatrzenia mieszkańców gminy w energię elektryczną wymaga modernizacji i rozbudowy sieci niskiego napięcia.

13.8 Telekomunikacja

W zakresie telekomunikacji przewiduje się dalszą rozbudowę sieci telekomunikacyjnych zarówno w formie tradycyjnej jak i wykorzystując nowe technologie, postuluje się rozbudowę i modernizację infrastruktury światłowodowej oraz objęcie całej gminy zintegrowanym systemem telekomunikacyjnym połączonym z systemami sieci wojewódzkiej i krajowej z zachowaniem w lokalizacji wymogów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

Ustala się rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych przewodowych i bezprzewodowych stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie i regionie.

W zakresie telekomunikacji zakłada się pełną dostępność do łącz telekomunikacyjnych, rozwój sieci teleinformatycznych. Dla zwiększenia dostępności sieci internetowej i rozwoju społeczeństwa informacyjnego, wskazuje się rozwój szerokopasmowego dostępu do Internetu, urządzenie ogólnodostępnych kawiarenek internetowych, rozwój sieci bezprzewodowych - budowę systemu nieodpłatnego dostępu do Internetu - np. za pomocą sieci Hotspotów.

14. Obszary zagrożone powodzią

Problem zarządzania kryzysowego i ochrony ludności w kontekście zagrożenia powodziowego ze strony rzeki Narew ma istotne znaczenie zwłaszcza dla południowych terenów gminy. Dodatkowo zagrożenia stwarza także rz. Orzyc. Unormowania prawne w tym zakresie przedstawiono w rozdziale „Ochrona przeciwpowodziowa”

Prawobrzeżna dolina Narwi na obszarze gminy Szelków nie jest chroniona wałami przeciwpowodziowymi. Po osiągnięciu przez wodę rzeki stanów alarmowych, południowa część sołectwa Przeradowo – rejon ujścia rz. Orzyc do Narwi znajdzie się pod wodą (w tym obszar zabudowy letniskowej oznaczony na rysunku Kierunki Rozwoju numerem 23). Przy wyższych stanach zagrożone są tereny położone w rejonie miejscowości Stary Strachocin oraz częściowo droga gminna łącząca miejscowości Przeradowo - Wygoda.

Ze względów przyrodniczych, ekonomicznych i gospodarki zasobami wodnymi **trwale zabezpieczenie tych terenów nie jest przewidywane**, dlatego przy projektowaniu obiektów na tym terenie należy stosować zasady określone w rozdziale „Polityka Przestrzenna. Priorytety...”

Dla terenów o niewłaściwych stosunkach wilgotnościowych należy:

- obszary narażone na podtapianie i zalewanie wodami opadowymi z powodu okresowego braku odpływu należy wykluczyć spod zabudowy mieszkaniowej i przemysłowej,
- przeprowadzić modernizację urządzeń melioracyjnych,
- ograniczyć przeznaczenia na cele nierolnicze oraz pod zalesienie gruntów zmeliorowanych ze względu na poniesione nakłady w związku z przystosowaniem ich do produkcji rolnej.

15. Obszary, dla których sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe na podstawie przepisów szczególnych lub ze względu na istniejące uwarunkowania

Na terenie gminy Szelków nie występują obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych.

- **Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może wynikać również ze względu na istniejące uwarunkowania:**

- dla obszarów strategicznych dla rozwoju gminy w miarę potrzeb, w skali dostosowanej do wielkości obszaru opracowania,
- dla indywidualnie **wnioskowanych terenów** pozytywnie zaopiniowanych przez Radę Gminy uszczegółowione plany zagospodarowania będą opracowywane w miarę możliwości i potrzeb, w skali dostosowanej do wielkości obszaru opracowania,

16. Obszary przewidywane do realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Do inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym przewidywane do realizacji należą:

- rozbudowa sieci wodociągowych;
- rozbudowa sieci energetycznych i budowa stacji transformatorowych;
- budowa kanalizacji;
- modernizacja dróg oraz budowa parkingów;

17. Obszary przewidywane do realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Do obszarów służących ponadlokalnym celom publicznym należą:

- obszary gminy, na których realizowane będą zadania wynikające z położenia na obszarze NATURA 2000;
- obszary zabezpieczające ponadlokalne potrzeby w zakresie usprawniania transportu na drogach krajowych;
- sieci przesyłowe energii elektrycznej 110kV;
- inne obszary wynikające z aktualnej sytuacji prawnej;

18. Obszary przestrzeni publicznej

Wyznacza się następujące obszary otwartej przestrzeni publicznych:

- tereny sportu, rekreacji i wypoczynku w miejscowości Bazar na działce o numerze ewid. 20/96 oraz w miejscowości Dzierzanowo na działce o numerze ewid. 69/58 (park wiejski).

19. Polityka przestrzenna

19.1 Priorytety polityki przestrzennej

W polityce przestrzennej gminy ustala się zadania priorytetowe, których rozwiązanie w ramach działań organizacyjnych władz samorządowych oraz w dalszych opracowaniach planistycznych uważa się za niezbędne. Za takie uznano:

- działania zmierzające do poprawy stanu dróg we wschodniej i południowej części gminy;

- oferty terenów dla małego biznesu w rejonie miejscowości: Stary Szelków, Orzyc, Makowica, Pomaski Wielkie i Nowy Szelków w nawiązaniu dróg krajowych;
- krystalizację ośrodka administracyjno-usługowego gminy z siedzibą władz samorządu w Szelkowie oraz wspomagającego centrum usługowego w Przeradowie;
- pełniejsze wykorzystania walorów rekreacyjnych terenów związanych z rzekami Narew i Orzyc, określenie terenów dla zabudowy letniskowej w rejonie tych rzek oraz rozwój bazy agroturystycznej zwłaszcza w północno-wschodniej i południowej części gminy;
- porządkowanie przestrzennego zagospodarowania zainwestowanych terenów Szelkowa i pełniejsze przystosowanie miejscowości do pełnienia funkcji ośrodka zarządzającego gminą;
- tworzenie harmonijnych form zagospodarowania na rozwojowych terenach i we wsiach;
- przy realizacjach obiektów budowlanych na terenach zagrożonych powodzią, a ze względów ekonomicznych i przyrodniczych trwale nie zabezpieczonych, stosowanie rozwiązań projektowych, konstrukcyjnych i technologicznych zapewniających:
 - przeniesienie przez obiekt zwiększonego obciążenia spowodowanego parciem wody w czasie powodzi,
 - odpowiednią izolacyjność przegród w obiekcie,
 - zabezpieczenie instalacji i urządzeń techniczno-technologicznych związanych z obiektem przed ewentualnym zniszczeniem lub stworzeniem przez nie dodatkowego zagrożenia dla otoczenia podczas powodzi,
 - ochronę i bezpieczną ewakuację użytkowników podczas powodzi;
- propagowanie ładu przestrzennego i estetyki m.in. poprzez organizację konkursów na zagospodarowanie zielenią i ukwiecenie zagród, działek, budynków.

19.2 Główne zagadnienia wymagające rozwiązania

Zabezpieczenie funkcjonowania systemu przyrodniczego na obszarze gminy Szelków oraz zasady dotyczące kształtowania walorów krajobrazowych

Podstawowym zadaniem polityki przestrzennej z zakresu ochrony funkcjonowania przyrody oraz kształtowania harmonii krajobrazu jest prawidłowe, nie stwarzające konfliktów, zagospodarowanie przestrzeni. W zagospodarowaniu terenów należy uwzględnić uwarunkowania przyrodnicze wynikające z cech indywidualnych krajobrazu na terenie gminy.

W celu zachowania ciągłości funkcjonalnej i przestrzennej, prawidłowego rozwoju obszarów cennych przyrodniczo oraz zachowania różnorodności biologicznej w gminie, został wyznaczony system

ekologiczny gminy. Na obszarze tego systemu konieczne jest przestrzeganie zasad zrównoważonego rozwoju oraz wskazane jest pozostawienie obszarów w dotychczasowym, ekstensywnym użytkowaniu. Na obszarze tym powinna być ograniczona lokalizacja nowej zabudowy.

Za najważniejsze zasady przyrodniczej i krajobrazowej polityki przestrzennej gminy Szelków należy uznać następujące zadania:

- przestrzeganie zasad ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu zawartych w przepisach szczególnych;
- eliminowanie zagrożeń obszaru NATURA 2000 tj. zaniechanie lub zmniejszenie intensywności gospodarki pastwiskowo-łąkarskiej, a w jego następstwie sukcesje roślinności krzewiastej i drzewiastej, eksploatacje torfu i piasku, zanieczyszczenie wód, nielegalne wysypiska śmieci, intensywną penetrację rekreacyjną oraz wnikanie zabudowy rekreacyjnej na obszar doliny Narwi;
- ochronę i kształtowanie struktury ekologicznej gminy, wzmocnienie znaczenia korytarzy ekologicznych poprzez ekstensywne użytkowanie tych terenów;
- ochronę przed zanieczyszczeniem oraz zmianą stosunków wodnych terenów podmokłych poprzez nie lokalizowanie w ich otoczeniu ferm, gospodarstw hodowlanych, wysypisk odpadów, cmentarzy, intensywnie uprawianych gruntów rolnych z wykorzystaniem nawozów oraz środków ochrony roślin;
- ochronę zasobów i poprawę czystości wód powierzchniowych i podziemnych poprzez rozbudowanie sieci kanalizacyjnej (w pierwszej kolejności we wsiach położonych nad ciekami wodnymi oraz położonych na gruntach przepuszczalnych tj. piaskach), wprowadzanie lub zachowanie zadrzewień wzdłuż cieków i zbiorników wodnych, likwidację dzikich wysypisk śmieci oraz objęcie obszarów wiejskich zorganizowanym wywozem odpadów na wysypisko;
- w celu zmniejszenia zagrożenia deficytu wody gruntowej i kształtowania powiązań przyrodniczych na gruntach mineralnych klasy V i VI proponowane jest wprowadzenie zalesień zgodnie z *Ustawą z dn. 14.02.2003 o zmianie ustawy o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia oraz ustawy - Prawo ochrony środowiska* (Dz.U. 2003 nr 46 poz. 392). Nowe zalesienia powinny być wprowadzane tak, aby zachować jedność funkcjonalną i przestrzenną z lasami już istniejącymi, co oznacza że korzystne jest wprowadzanie dolesień w pobliżu istniejących lasów;
- zachowanie istniejących zadrzewień i wprowadzenie nowych zadrzewień wzdłuż dróg w celu regulacji warunków klimatycznych i aerosanitarnych, zachowanie i uzupełnienie pasa zadrzewień wzdłuż dróg krajowych ze względu na ochronę przed zanieczyszczeniami atmosferycznymi i ochronę klimatu akustycznego;
- ze względu na zanieczyszczenie pierwszego poziomu wodonośnego konieczność zwodociągowania wszystkich wsi na terenie gminy;

- tereny lokalnych wyrobisk piasku i żwiru powinny podlegać rekultywacji zgodnie z *Ustawą Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001, Dział VII* (Dz.U. 2001 nr 62 poz. 627, z późn. zm.) oraz *Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r* (Dz.U. 2011 nr 163 poz. 981, z późn. zm.);
- przy wprowadzaniu nowych form zabudowy należy zwrócić szczególną uwagę na kształtowanie ładu przestrzennego poprzez konieczność dostosowywania się do uwarunkowań środowiska przyrodniczego oraz do charakterystycznych dla regionu form zabudowy oraz nie wprowadzenie elementów powodujących dysharmonię w krajobrazie;
- należy zachować wszelkie charakterystyczne dla regionu elementy tj. kapliczki przydrożne, zabudowania wiejskie, liniowe zadrzewienia ogławianej wierzby w celu zachowania lokalnej tożsamości.
- ochronę przed zaniechaniem lub zmniejszeniem intensywności gospodarki pastwiskowo-łąkarskiej, a w jego następstwie doprowadzenie do sukcesji roślinności krzewiastej i drzewiastej,
- ochronę przed intensywną penetracją rekreacyjną oraz wnikaniem zabudowy rekreacyjnej na obszar doliny Narwi,

Przebudowa układu komunikacyjnego

- Głównym zadaniem związanym z poprawą funkcjonowania systemu komunikacyjnego w gminie jest konieczność przyspieszenia modernizacji dróg gminnych zwłaszcza we wschodniej i południowej części gminy związanych z udostępnieniem nowych terenów dla rekreacji indywidualnej.
- Studium określa proponowane lokalizacje **miejsc obsługi podróżnych (mop)** przy drogach krajowych.
- Modernizacja drogi krajowej nr 61 i dostosowanie jej parametrów do wymagań klasy Gp.
- Rozważenie możliwości i skutków przestrzennych dla gminy obejścia miasta Makowa Maz. od południa w ciągu drogi krajowej nr 60.
- Likwidacja niebezpiecznych zakrętów na drogach powiatowych i na terenie zabudowy wiejskiej.
- Studium zakłada konieczność upowszechnienia komunikacji rowerowej, realizacja tego założenia wymaga:
 - uwzględnienia w projektach bezpiecznego systemu ścieżek rowerowych wzdłuż dróg niebezpiecznych dla ruchu rowerowego,
 - bezpiecznych parkingów rowerowych,
 - wyznaczenia tras rowerowych wzdłuż dróg i przez atrakcyjne turystycznie tereny we wschodniej i południowej części gminy,

- Studium określa zasadniczy układ takich tras oznaczony graficznie na rysunku *Kierunki rozwoju*.

Zabezpieczenie terenów dla inwestycji gospodarczych

W Studium przedstawiona jest propozycja **rejonów szczególnej aktywności gospodarczej** – terenów lokalizacji funkcji produkcyjno-usługowych. Są to tereny przewidziane dla lokalizacji produkcji, usług technicznych, handlu hurtowego oraz dla potrzeb obsługi transporty na drogach krajowych. Występują one w Starym Szelkowie oraz na terenie sołectw: Orzyc, Nowy Szelków, Pomaski Wielkie oraz Makowica i oznaczone zostały graficznie na rysunku *Kierunki rozwoju*.

Rehabilitacja terenów zainwestowanych

W zakresie **rehabilitacji terenów zainwestowanych** ustala się potrzebę porządkowania przestrzennego istniejącej zabudowy i zagospodarowania działek zwłaszcza wśród intensywnej zabudowy na terenie miejscowości: Stary Szelków, Ciepielewo, Nowy Strachocin, Przeradowo, Makowica.

19.3 Instrumenty polityki przestrzennej

Realizacja zadań zmierzających do realizacji celów strategicznych związanych z zagospodarowaniem przestrzennym dokonywana będzie przy użyciu niżej wymienionych instrumentów polityki przestrzennej:

1. miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
2. programów działań związanych z gospodarką przestrzenną,
3. instrumentów realizacyjnych gospodarki gruntami.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Podstawowym instrumentem realizacji polityki przestrzennej są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Na chwilę obecną cała gmina posiada pokrycie MPZP. Nowe MPZP lub zmiana obowiązującego MPZP powinna się odbywać zgodnie z zapisami zawartymi w rozdz. „*Obszary, dla których ...*”.

Programy działań związanych z gospodarką przestrzenną

1. Program gospodarki wodno-ściekowej.
2. Program gospodarki odpadami, w tym selektywnej zbiórki odpadów.
3. Program zaopatrzenia gminy w gaz ziemny.

Instrumenty realizacyjne gospodarki gruntami

Pobudzające podaż gruntów (chęć przyspieszenia zagospodarowania danego terenu)

Do instrumentów takich należy: sprzedaż bądź oddawanie w wieczyste użytkowanie gruntów komunalnych, ułatwianie podziałów, regulacji stanów prawnych, rejestracji w księgach wieczystych, wymiany gruntów, niska wartość stawki procentowej związanej ze wzrostem wartości terenu ustalonej w planie miejscowym.

Oslabiające podaż gruntów

Do instrumentów osłabiających podaż gruntów (chęć ograniczenia zagospodarowania danego terenu) należą: zwiększanie rezerw „banku ziemi”, ustalenia w planie miejscowym dotyczące: przeznaczenia terenu na zieleń, terenów otwartych, stref ekologicznych, niskiej dozwolonej intensywności zabudowy, wysokiego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, wysokiej wartości stawki procentowej.

Pobudzające popyt na grunty

Przy niedostatecznym pobudzeniu podaży zachodzi konieczność pobudzenia popytu poprzez: preferencje dla kupujących, karencje w podatku od nieruchomości, poprawę struktury terenu przez wprowadzenie nowych podziałów lub scaleń, podnoszenie standardów wyposażenia w infrastrukturę.

Oslabiające popyt na grunty

Czynnikami osłabiającymi popyt na grunty jest m in. wzrost kosztów inwestorskich wywołany przez wprowadzenie renty planistycznej oraz opłaty adiacenckiej, zróżnicowane czynsze dzierżawne i opłaty za użytkowanie wieczyste.

20. Działania sprzyjające rozwojowi gospodarczemu gminy i mogące ten rozwój przyspieszyć

Dokumenty: *Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013 wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie* - Narodowa Strategia Spójności czyli dokument opracowany w celu realizacji w latach 2007-2013 na terytorium Polski polityki spójności Unii Europejskiej; *Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020* oraz szereg projektów przygotowywanych w ramach programów unijnych jak i realizowane programy pomocowo-restrukturyzacyjne w gminie Szelków powinny być materiałami wyjściowymi do budowania programów gminnych i dokonywania wyboru właściwych kierunków rozwoju gminy.

Propozycje celów i działań zawarte w *Narodowej Strategii ...* uzupełniają przyjęte przez rząd rozwiązania zapisane w *Strategia zarządzania długiem sektora finansów publicznych w latach 2012-2015*, *Strategia rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa na lata 2007-2013* (z elementami prognozy do roku 2020) oraz *Założenie polityki wsparcia mieszkalnictwa do 2020 roku*

Działania sprzyjające rozwojowi gospodarczemu gminy oraz mogące ten rozwój przyspieszyć wynikają bezpośrednio z programów kierowanych zarówno do samorządów jak i indywidualnych przedsiębiorstw i gospodarstw rolnych i opierają się one na założeniach aktualnych programów takich jak:

1. Prowadzenie **aktywnej strategii** realizacyjnej jako warunku osiągnięcia głównego celu rozwoju gminy i pośrednich celów rozwoju wymaga:

- ◆ dokonania wyboru „terenów strategicznych”, do których proponuje się zaliczyć:
 - tereny lokalnych stref ekonomicznych, oznaczone na rysunku *Kierunki rozwoju* wymagające kompleksowego przygotowania do inwestowania i zagospodarowania,
 - tereny rozwojowe Szelkowa oznaczone na rysunku *Kierunki rozwoju* oraz istniejąca tkanka zainwestowania przekształcana w kierunku przystosowania do pełnienia funkcji głównego ośrodka gminy,
 - tereny związane z aktywnym wprowadzaniem zespołów usług turystycznych, komunikacyjnych i budownictwa rekreacyjnego jako funkcji promocyjnej gminy,
 - nowe tereny mieszkaniowe oznaczone na rysunku *Kierunki rozwoju* wymagające kompleksowego przygotowania pod nową zabudowę mieszkaniową,
 - tereny związane z modernizacją podstawowego układu komunikacyjnego gminy zapewniającego sprawną dostępność ośrodka gminnego dla wszystkich mieszkańców gminy oraz relacje między sołectwami;
- ◆ prowadzenia przez *władze samorządowe* aktywnej polityki realizacyjnej w odniesieniu do obszarów strategicznych. Dotyczy to zarówno przedsięwzięć związanych z realizacją celów publicznych finansowanych z budżetu samorządowego lub z budżetu centralnego sterowanych przez gminę, jak również dotyczy inwestycji finansowanych ze środków własnych innych podmiotów – koordynowanych przez władze samorządowe. Realizacja tych przedsięwzięć w znacznym stopniu może być uwarunkowana koniecznością podejmowania wspólnych działań inwestycyjnych, czy przedsięwzięć terenowo-prawnych (np. scalaniem gruntów);
- ◆ intensyfikacji działań promocyjnych poprzez:
 - zorganizowanie systemu aktualnej informacji dla ew. potencjalnych podmiotów zainteresowanych działalnością w gminie;
 - uruchomienie i aktywne pilotowanie ogólnej akcji promocyjnej gminy w zakresie rozwijania na jej obszarze działalności gospodarczej;

- tworzenie sprzyjających warunków dla podmiotów inwestujących, w tym m.in. w drodze wprowadzania zachęt finansowych w postaci okresowych ulg podatkowych i tym podobnych dla inwestorów na terenach przewidzianych do działalności gospodarczej i usługowej oraz na terenach obsługi transportu;
- gospodarki gruntami na obszarze gminy polegająca na:
 - elastycznym wykorzystywaniu instrumentów realizacyjnych gospodarki gruntami;
 - tworzeniu zasobów mienia komunalnego z przeznaczeniem na inwestycje celu publicznego, cele socjalnego budownictwa mieszkaniowego, usług i działalności gospodarczej;
 - promowaniu określonych terenów wśród potencjalnych inwestorów, w tym porządkowanie stanu władania gruntami w celu usprawnienia i przyspieszenia tempa operacji gruntowo-prawnych;
 - przygotowywaniu terenu w zakresie sukcesywnego uzbrajania w niezbędne media.

21. Synteza ustaleń studium

Podstawowe cele rozwoju przestrzennego realizowane będą poprzez politykę przestrzenną Gminy Szelków zapisaną w studium. Zadaniem polityki przestrzennej jest harmonijny rozwój przestrzenny służący poprawie warunków życia społeczności. Realizacja polityki przestrzennej odbywać się będzie poprzez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

W miejscowych planach winna być wyrażona polityka przestrzenna zgodnie z podstawowymi zapisami studium, w zakresie:

Ochrony środowiska naturalnego i jego poprawy, a w tym:

- ochronę rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- ochronę lasów,
- ochronę złóż surowców naturalnych,
- ochronę wód powierzchniowych.

Działania w tym zakresie powinny odnosić się do ochrony:

- zasobów przyrody wyrażonej w formie ochrony prawnej w tym obszarów NATURA 2000,
- wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniem,
- terenów leśnych oraz obszarów ekologicznie czynnych (przewiduje się zalesienie terenów nie przydatnych lub mało przydatnych dla rolnictwa),
- złóż surowców naturalnych oraz racjonalnej gospodarki tymi surowcami,
- rolniczej przestrzeni produkcyjnej przed nieuzasadnionym wyłączeniem z produkcji rolnej.

ponadto:

- dla terenów szczególnego zagrożenia powodzią należy uwzględnić zakazy: lokalizowania nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów

zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania;

- na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym: wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych; sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmocnienia brzegów, obwałowań lub odsypisk; zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymaniem wód oraz brzegu morskiego, a także utrzymaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie.
- odpady stałe gromadzić w szczelnych pojemnikach natomiast odpady niebezpieczne należy gromadzić w szczelnych, zamkniętych zbiornikach i systematycznie wywozić przez wyspecjalizowane firmy.

Ochrony zasobów kultury materialnej:

Wyraża się ona ochroną historycznie ukształtowanej sieci osadniczej, ochroną zabytków architektury i budownictwa, ochroną obiektów o walorach kulturowych i zabytków archeologicznych, w rejonie których wykonywanie prac ziemnych winno być prowadzone pod nadzorem służby ochrony zabytków.

Zrównoważonego rozwój, a w tym:

- rehabilitację i przekształcenie istniejącej zabudowy wiejskiej,
- zapewnienie podstaw rozwoju ekonomicznego,
- rozwój funkcji rekreacyjnej,
- wprowadzenie funkcji mieszkaniowych,
- całkowite wyposażenie obszaru gminy w urządzenia komunalne,
- przebudowę i modernizację układu drogowego,
- rozwój i modernizacja usług publicznych,
- rozwój oraz koncentrację usług w Starym Szelkowie, stanowiącej główny ośrodek administracyjno – funkcjonalny gminy.

Zrównoważony rozwój gminy można osiągnąć poprzez rehabilitację i przekształcenie oraz rozbudowę jednostek osadniczych.

Wprowadzenie funkcji mieszkaniowej z dopuszczeniem usług oraz funkcji rekreacyjnych powinno stworzyć podstawę do poprawy warunków bytowych mieszkańców. Także poprawie warunków zamieszkania ma służyć całkowite wyposażenie obszaru gminy w urządzenia komunalne (zaopatrzenie w

wodę, gaz ziemny, energię elektryczną, budowę systemu w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków), a także przebudowa i modernizacja układu drogowego, w tym budowa ścieżek rowerowych.

Bezpieczeństwa, a w tym:

- ochronę przeciwpowodziową uwzględniającą współpracę dotyczącą monitoringu.